

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

1934

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή έτησία	Δραχ. 100	Τιμή εκάστου τεύχους	
Έξάμηνος	60		
Έξωτερικού	σελίδια 7	άπλου	Δραχ. 10
Έξάμηνος	4	διπλου	15

Αί συνδρομαί άρχονται από την 1ην εκάστου μηνός και είναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Κράτος, λαός, γυναίκες, υπό Ε.Ρ.—Τί είνε ό Όδηγισμός, υπό Δώρας Βουρλούμη.—Τό Έπισφράγισμα διήγημα υπό Τατιάνας Σταύρου.—Άβουλη καρδιά, διήγημα υπό Νίκης Πέρδικα.—Τό τραγούδι σοι, ποιημα υπό Αίτσας Βλαδίκα.—Θεατρική στήλη: ή θεατρική παραγωγή της σαιζόν, υπό Κατερίνης Κοκούρη.—Η όλοκλήρωση του Δελφικού έργου, υπό Κατερίνας Κακούρη.—Έκκλησις του Διεθνούς Συνδέσμου για τη πολιτική χειραφέτησι των γυναικών.—Ο θάνατος της Μαρίας Curie.—Ειδήσεις.—Έκδόσεις.—Στήλη κινήσεως Έθνικων Συμβουλίων.—Γυναικεία δράσις στην Κύπρο.—Άπ' όλον τον κόσμο.—Τό σπίτι μας.—Ωφέλιμοι Γνώσεις.—Μόδες.

SOMMAIRE

L'Etat, le Peuple et les femmes, par H. R.—Le Scoutisme, par Dora Vourloumi.—L'achevement, nouvelle par Tatiana Stavrou.— Un cœur sans volonté nouvelle par N. Perdica.— Ta chanson, poème par Litsa Vlatica — Critique théâtrale, par Cath. Cacouri — L'Ouvre Delphique, par Cath. Cacouri. Appel de la Ligue internationale pour le suffrage des femmes.— La mort de Marie Curie.— Nouvelles.—E litions — Activité des Conseils nationaux.— Activité des femmes de Chypre.— Par le monde.— Notre foyer.— Conseils pratiques.— Modes

Έπί της Συντάξεως ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η επί του έξωφύλλου φωτογραφία παριστάσα κοπέλλα της Θάσου μάς παρεχωρήθη εύγενώς από τον κ. Γ. Ματέυ.

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΛΟΣΤΑΙ

"ΚΙΘΑΡΑΣ"

ΧΑΡΤΟΝΑΚΙΑ, ΜΑΣΟΥΡΑΚΙΑ. ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ

ΣΤΕΡΕΑΙ, ΛΕΠΤΑΙ, ΕΥΘΗΝΑΙ

ΚΛΟΣΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Β.Σ.Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ
ΚΟΡΝΑΡΟΥ 5
ΤΗΛ. 22-283

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 21-441

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΑΜΩΝ - ΔΕΞΙΩΣΕΩΝ ΚΤΛ.

ΔΩΡΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΑ ΓΑΜΟΥΣ Κ' ΕΟΡΤΑΣ

Διά να έξασφαρίσετε άσώλυτον
έωιτυχίαν στις φωτογραφίες σας

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΗΤΟΝ ΚΕΝΕΤΟΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ Α. Παπακώστα

ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81

ΑΡΙΘ. 30254

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΕΤΕ ΜΟΝΟΝ

ΜΕ ΠΕΡΟΥΤΖ - ΦΙΛΜ

Δίνε τὸ ανώτερον όλων.

Ρυθμός

ΟΙΚΟΣ ΕΙΔΩΝ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

Ὁ Décorateur τοῦ οἴκου μας εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν Σας, ὅπως ὑποβοηθήσῃ οἰανδήποτε καλλιτεχνικὴν διακόσμησιν ἢ διευθέτησιν τοῦ Σπιτιοῦ Σας.

Διαθέτομεν πλουσίαν συλλογὴν ὧν ἐν γένει τῶν εἰδῶν ἐπιπλώσεως, ἥτοι: στόφες μεταξωτές, Σιμιλῆ, Γκομπελέν, βελουδά, Στόρ, τάπητες Εὐρωπαϊκοὺς καὶ Ἀνατολῆς, χάρτην ταπετσαρίας τοίχων, Λινόλαια Μουσαμάδες, Φελοτάπητες καὶ κάθε εἶδος κατάλληλον δι' ἐπιπλώσεις.

«ΡΥΘΜΟΣ»

ΒΟΥΛΗΣ 22 - ΤΗΛ. 21-339

ΑΓΝΟΝ
ΒΟΥΤΥΡΟΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Υποστηρίξτε τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν ἀγοράζουσαι τὸ φρεσκότατο βούτυρό μου κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κέρκυραν γιὰ τὸ τσάϊ σας γιὰ τὰ γλυκά σας γιὰ τὰ φαγητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
Τηλέφ. 23-163

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΙΝΕ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΠΗΤΙ

Μ'αυτό έχετε κοντά σας κάθε στιγμή τὸν
γιατρό, τὸν φαρμακοποιό, τὸν μπακάλη,
τὴ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία
καί, ὅ,τι ἄλλο χρειασθῆτε.

Ζητήσατε λεπτομερεῖς
πληροφορίες

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ 11

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1934

ΑΡΙΘ. 8-9

Κράτος, Λαός, Γυναῖκες.

Γιὰ νὰ καθορίσωμε τὴν ἔννοια τοῦ «**Κρά-
τους**» θὰ εἰποῦμε ὅτι τοῦτο εἶνε ἡ τελευταία
ἐξέλιξις μιᾶς ὁργανωμένης κοινωνίας, ὅτι εἶνε
μόνιμοι κάτοικοι εἰς ὠρισμένην χώραν ὁργα-
νωμένην εἰς νομικὸν πρόσωπον. Εἶνε δηλαδή
κάτι τὸ σταθερό, ἀπόλυτο ποὺ στὴν ἐκδήλωσί
του μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ μαθηματικὸ τύπο
ποὺ ἐμπνέει γαλήνην καὶ ἀσφάλειαν.

Λαὸς ἀφ' ἑτέρου εἶνε οἱ σήμερον ὑπάρχοντες
κάτοικοι μιᾶς χώρας, εἶνε κατιτὶ ζωντανό, κι-
νούμενο, καὶ ποὺ πεθαίνει καὶ ξαναγεννιέται,
ποὺ πέρνει τὴ μορφὴν του σύμφωνα μὲ τὶς ἐκά-
στοτε περιστάσεις. Σὲ καιροὺς μεγάλων μεταρ-
ρυθμίσεων ὁ λαὸς εἶνε συνήθως ὁ μεγάλος πα-
ράγων ποὺ οὔτε νὰ τὸν παραβλέψουν μποροῦν
οὔτε νὰ τὸν παραμερίσουν. Οἱ ρίζες του φθά-
νουν στοὺς μυθικοὺς χρόνους, συγγενικὴ δὲ πρὸς
αὐτὴ τὴν ἔννοια εἶνε τὸ «**Ἔθνος**». Ἔθνος εἶνε τὸ
σύνολον ἀνθρώπων ποὺ συνδέονται μεταξύ τους
μὲ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ θρησκείαν—ἀν καὶ
τοῦτο δὲν εἶνε ἀπαραίτητο—ποὺ ἔχουν ὅμως
τὶς αὐτὲς παραδόσεις καὶ τὴν αὐτὴν ἐθνικὴν
συνείδησιν.

Οὔτε ἡ ἱστορία μας, ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτὴ ἡ
ὑπαρξίς μας εἶνε νοητὴ χωρὶς τὶς ἔννοιες αὐτές.
Ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν ἀποτελεῖ τὸ κράτος· ἐκτὸς
τῶν συνόρων μας ζοῦν Ἕλληνες μὲ ἐθνικὴν
συνείδησιν, ποὺ εἶνε πολλάκις πολῖται ἄλλων
χωρῶν. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἄλλοῦ, μὰ στὴ
σημερινή ἐποχὴ ποὺ προβάλλεται περισσό-
τερον ὁ ἐθνικισμὸς, γίνεται τὸ πρᾶγμα πῶς
αἰσθητό.

Στὴν ἐξέλιξι τοῦ κράτους συναντῶμε τὴν ἀπό-
λυτη μοναρχίαν, τὴν ὀλιγαρχίαν ὅπου κυβερνᾷ ἡ

ἀριστοκρατικὴ τάξις ποὺ διακρίνεται γιὰ τὸν
πλοῦτο καὶ τὴ καταγωγὴν της, καὶ τέλος τὴ δη-
μοκρατίαν, ὅπου κυβερνᾷ ὁ λαός, εἴτε ἀπ' εὐ-
θείας, ὅπως συμβαίνει εἰς μερικὰ καντόνια τῆς
Ἑλβετίας, ἢ δι' ἀντιπροσώπων του—τῶν Βου-
λῶν.—Δεδομένου ὅμως ὅτι τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ
εἶνε γυναῖκες, δὲν μπορεῖ νὰ βοηθῇ ἀληθινὴ
δημοκρατία χωρὶς νὰ συμμετέχουν στὰ κοινὰ
καὶ οἱ γυναῖκες. Περὶ τῆς δικτατορίας ἢ τοῦ
φασισμού, ποὺ υἱοθέτησαν μερικὰ κράτη, δὲν
θὰ κάμωμεν ἐδῶ λόγον· εἶνε μία μορφή τοῦ
κράτους, τὴν ὁποίαν θεωροῦμεν παροδικὴν καὶ
ὀφειλομένην εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ψυχολο-
γίαν τῶν λαῶν.

Τὸ κράτος, ὅποια καὶ ἂν εἶνε ἡ μορφή του,
ἔχει πάντως καθήκον νὰ πραγματοποιήσῃ ἓνα
ἰδεώδες, δηλ. νὰ ἐνώσει ὅλους τοὺς ὁμοφύλους
ὑπὸ ἓνα σκῆπτρο.

Ἔτσι ἔννοιωσαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ τὴν ἐν-
τολήν τους, ἔτσι ἐβασίλευσεν ἡ Ρώμη ἐπὶ τοῦ κόσ-
μου, καὶ ἔτσι παρέδωκαν κατόπιν οἱ χριστιανοὶ
αὐτοκράτορες τὴν ἐξουσίαν στοὺς διαδόχους των.
Ποιθενὰ στὴν ἱστορίαν δὲν συναντῶμεν κράτος
ποὺ νὰ μὴ ἐπιδίωξεν αὐτοὺς τοὺς δύο σκοποὺς:
νὰ ἐνώσει δηλαδή τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του
λαοὺς καὶ φυλὰς ὑπὸ ἓνα σκῆπτρο, καὶ νὰ τοὺς
διαπαιδαγωγήσῃ, ὥστε νὰ φθάσουν σ' ἓναν ὑψη-
λότερον βαθμὸ πολιτισμοῦ. Ὁ Ναπολέων ἤθε-
λε νὰ ὑποτάξῃ ὁλόκληρὴν τὴν Εὐρώπην (καὶ ὅχι
μόνον τὴν Εὐρώπην) ὑπὸ ἓνα πολιτισμό, καὶ
τόσο ζωηρὰ ἦταν μέσα του ἡ ἔννοια πῶς ἀν-
τιπροσώπευε τὸ μεγαλεῖα τοῦ κράτους, ποὺ δὲν
παρέλειπε οὔτε νὰ στεφθῇ καὶ νὰ χρυσθῇ αὐ-
τοκράτωρ. Τὸ Βρετανικὸν κράτος φρονεῖ—καὶ

Γοντευμένη ἀληθινὰ ἀπὸ τὸ ὑπέροχο ἀποτέλεσμα

Οἱ λεκέδες καὶ τὰ μπιμπικία ἐξηφανίσθησαν ἀμέσως καὶ ἡ ἐπι-
δερμὶς μου ἐγίνε ἐλαστικὴ καὶ λεία. Τέτοιες αὐθόρμητες ἐκδηλώ-
σεις ἀποτελοῦν τὸν καλύτερο ἑαυτοῦ. Ἡ Λοσιὸν προσώπου
Scherk ἀφαιρεῖ κάθε ἀκαθαρσία τοῦ προσώπου καὶ μὲ τὴν φρεσ-
κάδα ποὺ προσθέτει στὸ δερμα παρατείνει τὴν νεότητά. Γνωστὰ
Λοσιὸν προσώπου Scherk μόνον εἰς τὰ γνωστὰ φιαλίδια μὲ τὸ
σημα Scherk. Μεγάλον μέγεθος Δρχ. 90· μικρότερον Δρχ. 55.
Ζητήσατε δείγμα ἐναντὶ 5 δρᾶχμου γραμματοσήμου. Γενικὸς
Ἀντήνος: Π. Ι. Μαγκριώτης, ὁδὸς Ἑρμοῦ· Νίκης ἀρ. 10, Ἀθήναι.

**Scherk
Face
Lotion**
(Λοσιὸν διὰ τὸ πρόσωπον)

SCHERK

ἐπὶ πλάγιον: Ὁ ἐπιδερμὴς ἀπὸ καιροῦ μὴ καλὴ
πρόδρα. Ζητήσατε ἀπὸ τὸν προμηθευτὴν σας τὴν
Πούδρα Mystikun. Εἶναι ἡ ὑψηλὴ Πούδρα τοῦ
Scherk. Μεγάλον κουτί Δρχ. 50· μικρότερον Δρχ. 30.

κανέναν Ἄγγλον δὲν ἀμφιβάλλει περὶ αὐτοῦ—ὅτι ἔχει τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκπολιτίζει ξένους λαοὺς ποὺ εἶνε ὑποταγεῖς σ' αὐτό. Ἡ Ἑλλὰς ἦταν ἄλλοτε ἡγέτης ἐνὸς ἀφθάρτου μεγαλείου, μὰ ἡ ἰδέα πῶς θὰ μπορούσε πάλιν νὰ γίνῃ πρωτοπόρος ἐνὸς Μεσογειακοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ θὰ τῆς ξανάδιδε τὸ σκῆπρον ποὺ ἔπεσε πρὸ αἰώνων ἀπὸ τὰ χέρια τῆς, εἶνε πολὺ μακριά.

Μένει τὸ Ἑλληνικὸ κράτος ὅπως σφυρηλατίστηκε μετὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα· τὸ κράτος ποὺ ἔχει ἐντολὴν νὰ ὑπεραμύνεται τῶν συνόρων του (τῶν πολιτικῶν, οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν) τὸ κράτος ποὺ ἐνώνει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του τοὺς ὁμοφύλους καὶ ποὺ καθήκον ἔχει νὰ δώσει εὐημερίαν στοὺς πολίτες του. Μὰ κοντὰ στὸ κράτος εἶνε καὶ ὁ λαός. Ὁ προορισμὸς του εἶνε νὰ τείνῃ ὁλοένα σὲ μιὰ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνύψωσιν· εἶνε ὅμως ἀσάλευτη ἀλήθεια πῶς κανένας λαὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἰδῇ προκοπὴν ἂν δὲν ξέρει σαφῶς τί θέλει. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρει ὁ λαὸς ποὺ βαδίζει· λαὸς ὅμως εἶνε καὶ οἱ γυναῖκες. Σήμερα καταδικάζονται οἱ γυναῖκες σὲ ἀδράνεια καὶ δὲν λαμβάνουν μέρος στὰ κοινά. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε πῶς φυσικὸ οἱ γυναῖκες νὰ εἶνε πῶς κοντὰ στὸ λαὸ ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τοὺς κόλπους των; Δὲν τὸν νανοῦρσεν ἡ ἀγκαλιά τους, δὲν τοῦ δημιούργησαν ἄφοβα μίαν ὑπαρξιν; Ἀντὶ νὰ διαιρέσουν τὸ λαὸ σὲ ἰσχυρὰ καὶ ἀνίσχυρα, καταδυναστεύμενα ὄντα, δὲν θὰ ἦταν προτιμότερο ν' ἀφίσουν τῶν γυναικῶν τὰ χέρια νὰ τακτοποιήσουν μερικὰ πράγματα; Σὲ ὅλα τὰ ζωτικὰ ζητήματα τοῦ λαοῦ, ἐκεῖ ὅπου ἡ γυναῖκα θὰ ἐστέκετο ὡς ἰσότημος παράγων κοντὰ στὸν ἄνδρα οὔτε μῖσος μεταξὺ τῶν τάξεων θὰ ὑπῆρχε, οὔτε μιὰ παράλογη ὑπερτίμησις τῶν πρὸς τὸ ζεῖν. Ἡ βελτίωσις τῆς κατοικίας τῶν ἐργατικῶν τάξεων, ἡ προστασία τοῦ παιδιοῦ, ἡ κοινωνικὴ ἀντίληψις ἀπέναντι τῆς δυστυχίας, ὅλα αὐτὰ εἶνε ζητήματα, στὰ ὁποῖα ἡ γυναῖκα θὰ μπορούσε νὰ ἐργασθῇ ἀποτελεσματικά.

Δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἡ γυναῖκα εἶνε ἐκείνη ποὺ θαυμάζει καὶ συγκινεῖται ἀπὸ τὰς βιομηχανικὰς καὶ τεχνικὰς προόδους καὶ ἀπὸ τὰς κατορθώματα τῆς μηχανῆς. Ἡ γυναῖκα, κατὰ γενικὸν κανόνα ἔχει ἀπλούστερα γούστα καὶ βρι-

σκεται πάντοτε πῶς κοντὰ στὴ φύσιν καὶ στὰς ζωτικὰς τῆς πηγὰς.

Δὲν εἶνε ἡ γυναῖκα ποὺ ἐνδιαφέρεται νὰ ὑπάρχουν ἑκατομμύρια φθινὰ ἐργατικὰ χέρια, δὲν τὴν μέλλει ἂν ἡ μοντέρνα βιομηχανία ῥίχνῃ στὴν παγκόσμιον ἀγορὰ ἀναρρίθμητα ἐμπορεύματα, δὲν εἶνε ἐκείνη ποὺ θὰ πρωτοστατήσει ποτὲ στὴν ἀπάνθρωπη κατάντια τοῦ πολέμου, δὲν ἐνδιαφέρεται ἂν οἱ πολεμικὰς καὶ χημικὰς βιομηχανίες μὲ διεθνὴ κεφάλαια θὰ δώσουν καλὸ μέρος. Δὲν εἶνε ἡ γυναῖκα ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ καθυποτάξῃ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἄλλων μὲ τὴ δύναμιν τοῦ χρήματος· τὸ δημιουργικὸ τῆς μυαλὸ θὰ βρεῖ ἄλλην ὁδόν.

Μακάρι τὰ προνόμια ποὺ καθιέρωσαν πρὸ τῶν αἰώνων ὑπὲρ αὐτῶν οἱ ἄνδρες νὰ μὴ τὴν εἶχαν ἐμποδίσῃ νὰ τὸ κάμῃ καὶ νὰ μὴ τὴν εἶχαν ἀναγκάσῃ, μὲ τὴ δύναμιν τῆς ἐξουσίας των, ν' ἀποδεχθῇ καὶ νὰ συμφορῶθῇ μὲ τὰ προνόμια αὐτὰ—μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλοιῶς θὰ ἦσαν σήμερα τὰ πράγματα καὶ γιὰ τοὺς λαοὺς καὶ γιὰ τὰ κράτη.

Μὲ ὅλη μας τὴν ἐκτίμησιν πρὸς τὰ φῶτα τοῦ ἀνδρικοῦ μυαλοῦ καὶ γιὰ τὴ νοστορπία του, φρονοῦμεν πῶς μιὰ δυνατὴ στροφή πρὸς τὰ πίσω, πρὸς τοὺς χρόνους, ὅπου καὶ ἡ γυναῖκα εἶχε μίαν ὑπεύθυνον θέσιν στὸ κράτος, θὰ ἔδινεν ἴσως στὸν κόσμον μίαν ἄλλην, καλῆτερον ὄψιν καὶ κατεύθυνσιν.

Ἄς μὴ θελήσῃ νὰ μᾶς πείσῃ, τώρα ποὺ βλέπομε τόση δυστυχία στοὺς λαοὺς, τόσα συντρίμματα, τόση ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ κατὰπτωσις, τώρα ποὺ ἀντικρύζομεν τὴ χρεωκοπία τῆς περιφημῆς «μηχανοποιημένης τέχνης», ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε ζητήματα ποὺ μόνον οἱ ἄνδρες καταλαβαίνουν. Τὸ πῶς τὰ καταλαβαίνουν, τὸ βλέπομεν!

Βλέπομε τοὺς λαοὺς διηρημένους ἀπὸ ιδέας καὶ πόθους ποὺ ἐμφανίζονται ὡς συστήματα, βλέπομε τὰ κράτη νὰ μὴ εἶνε προσανατολισμένα πρὸς ἓνα ἀνώτερον σκοπὸ. Γιατὶ νὰ μὴ προσφέρουν καὶ οἱ γυναῖκες, ποὺ εἶνε πῶς κοντὰ στὸ λαόν, τὴ συμβολή τους, γιὰτὶ νὰ μὴ λυθοῦν τὰ δεσμὰ ποὺ τὶς κρατοῦν αἰχμάλωτες καὶ γιὰτὶ νὰ μὴν ἐλευθερωθοῦν οἱ διοργανωτικὰ καὶ δημιουργικὰ των δυνάμεις γιὰ νὰ λυτρώσουν

Τί εἶνε ὁ Ὀδηγισμός;

Αὐτὴ τὴν ἐρώτησιν μᾶς ἔθεσε ἡ «Ἑλληνις» παρακαλῶντας μας νὰ ἀπαντήσωμε, καὶ νὰ διευκρινίσωμε ἔτσι μιὰ ἀπορία ποὺ ἀπασχολεῖ ἴσως μιὰ μεγάλη μερίδα τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς κοινοῦ.

Εὐχαριστοῦμε τὴν «Ἑλληνίδα» γιὰ τὴν φιλοξενίαν της καὶ ἀκόμα πῶς πολὺ γιὰ τὴν ἐρώτησίν της. Κάθε ἀπορία εἶναι πρόδρομος ἐνὸς ἐνδιαφέροντος καὶ κάθε καινούργιον ἐνδιαφέρον ὁδηγεῖ σὲ μιὰ πρόοδο. Γι' αὐτὸ ἡ χαρὰ μας εἶναι μεγάλη ὅταν βλέπομε πῶς ἡ προσπάθειά μας ἀπασχολεῖ τὶς σκέψεις καὶ πῶς τὸ περιεχόμενό τους γεννᾷ σήμερα ἐρωτήσεις, γιὰτὶ αὐτοῖς ἴσως γεννήσῃ ὁπαδοὺς.

Ἡ ἀπάντησις στὸ θέμα μας εἶναι ἐκ πρώτης ὄψεως ἀπλή, γιὰτὶ ὁ Ὀδηγισμὸς δὲν εἶναι παρὰ μιὰ μέθοδος ἀγωγῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶναι βέβαια μὲ τέτοιες ἀφηρημένους ἀπαντήσεις ποὺ λύνονται οἱ συζητήσεις καὶ διευκρινίζονται τὰ ζητήματα. Γι' αὐτὸ θὰ προσπαθίσωμε ἐδῶ νὰ δώσωμε, ὅσο μπορούμε συνοπτικώτερα, ἀλλὰ πλήρως, μίαν εἰκόνα τῆς ἱστορίας καὶ τῶν βάσεων τοῦ Ὀδηγισμοῦ.

Ὁ Ὀδηγισμὸς ποὺ ἀριθμεῖ στὸν κόσμον ὁλόκληρον 1.800.000 μέλη, καὶ εἶναι ἐπίσημα ἀναγνωρισμένος ἀπὸ 37 κράτη, εἶναι ἓνα παρακλάδι τοῦ Προσκοπισμοῦ καὶ ἐμφανίστηκε, ὅπως ἐκεῖνος, ἐπίσημα γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸ 1910. Καὶ οἱ δυὸ αὐτὲς κινήσεις ποὺ ἐνθουσίασαν καὶ ἐνθουσιάζουν ἑκατομμύρια παιδιὰ καὶ ποὺ ξαπλώνονται σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ ὅλα τὰ πλάτη, σὲ ὅλες τὰς ῥάτσας καὶ ὅλα τὰ χρώματα, ὀφείλονται ἀποκλειστικὰ

τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν ἀφόρητη πίεσιν τῆς μονόπλευρης ἀνδρικῆς ἀντιλήψεως καὶ δράσεως; Ἐλευθερὴ γεννιέται ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν δημιουργικὴ φύσιν· ἐλευθερὴ ὅσο καὶ ὁ ἄνδρας. Αὐθόρμητη καὶ ἀνεπηρέαστη μὲ τὴν γερὴν διαίτησιν, βρῖσκει σὲ κάθε περίστασιν τὸ σωστὸ δρόμον. Ἄς τὴν ἀφήσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ τὶς ἱκανότητές της αὐτὲς! Ἄς κάμουν μὲ θάρρος τὸ πρῶτον βῆμα!

E. P.

στὴν ἀπλή καὶ ἀνθρώπινον μεγαλοφυΐαν ἐνὸς ἀνθρώπου, τοῦ σήμερον Ἀρχιεπισκόπου Μπάντεν Πάουελ.

Πᾶνε 50 χρόνια ἀπὸ τότε ὅταν ὁ Μπάντεν Πάουελ ἦταν νεώτατος ἀξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ τῶν Ἰνδιῶν μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη καλὴ θέλησιν καὶ ἀγάπην γιὰ τοὺς στρατιῶτες ποὺ τοῦ ἀνέθεσαν. Ἐκεῖ, ἐπάνω στὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ ὕλικον ποὺ εἶχε στὰ χέρια του, μελέτησε καὶ εἶδε πόσο σφαλερὴ ἦταν ἡ μέθοδος ποὺ ἐφαρμόζονταν γενικὰ γιὰ τὴν ἀγωγή, μιὰ μέθοδος ποὺ μετέβαλε «ἀνθρώπους» σὲ πειθαρχημένους, ἀλλὰ «ἀψυχες» μηχανές. Καὶ ἔτσι πρώτη ἡ βρετανικὴ στρατιωτικὴ πειθαρχία ἔδωσε στὸν Μπάντεν Πάουελ τὴν ἰδέαν τοῦ «Προσκοπισμοῦ» ἐνὸς συστήματος δηλαδὴ ποὺ θὰ ξαναζωντάνευε τὶς πεθαμένους καὶ κρυμμένους δυνατότητες τῶν ἀνδρῶν του, ποὺ θὰ τοὺς ξανάδιδε τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ τῆς σκέψεως.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Προσκοπισμὸς περιορίστηκε ἰδίως στὴν προσπάθειαν νὰ κινήσῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν στρατιωτῶν ποὺ ἐφαρμόστηκε μὲ ἀπλούστατα μέσα. Ἔτσι π.χ. ὁ Μπάντεν Πάουελ τοὺς ἔστειλε μόνους τοὺς ἡ δυὸ-δυὸ στὸ δάσος γιὰ νὰ βροῖσκουν τὸ δρόμον τους, τὴν νύχτᾳ μὲ τὴν πυξίδα καὶ τὰ ἀστρά· τοὺς ἔδινε νὰ λύσουν ἀπλὰ καὶ πρακτικὰ προβλήματα βγαλμένα ἀπ' τὴν ζωὴν τοὺς ἡ ἀπὸ ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα, τοὺς ἐμάθαινε ν' ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ γενικὰ νὰ σκέπτονται.

Στὴν ἀρχὴ οἱ ἄνδρες δὲν ἐνθουσιάστηκαν, ἀλλὰ ἀργότερα βοήθησαν τὸ καινούργιον αὐτὸ παιχνίδι πολὺ ὥρατον, ἡ φιλοτιμία τοὺς κινήθηκε ἀπὸ τὴν ἀμίλλα, καὶ στὸ τέλος συναγωνίζονταν ποῖος νὰ πρωτογίνει πρόσκοπος καὶ νὰ φορέσῃ τὸ Τριφύλλι.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μετριόφρων ἀρχὴ μιᾶς ἀπεραντῆς κινήσεως. Τὰ ἀποτελέσματά της ὑπῆρξαν τόσο ραγδαῖα, ὥστε ἀργότερα ζήτησαν ἀπὸ τὸν Μπάντεν Πάουελ νὰ γράψῃ τὸ σύστημά του καὶ αὐτὸς ἐξέδωσε τότε τὸ «Συμβουλὲς γιὰ τὸν

Προσκοπισμό» πού εφαρμόζεται σήμερα ακόμα στον Ἀγγλικό στρατό.

Ἐπειτα ἀπὸ κάμποσα χρόνια ὁ Μπάντεν Πάουελ, στρατηγὸς πιά καὶ ἐθνικὸς ἥρωας τῆς Ἀγγλίας, γύρισε στὸν τόπο του. Ἐκεῖ ἡ πλατεία του ματιὰ εἶδε μὲ μιᾶς τοὺς φρικτοὺς ὄρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους μεγάλωναν στὶς μεγάλες πόλεις τ' ἀγόρια, χωρὶς ὑγεία καὶ καθαρὸν ἀέρα, δίχως καμμία ψυχαγωγία καὶ ἐνθουσιασμό.

Ἀμέσως σκέφτηκε νὰ μεταφέρει τὴν ἐνεργητικὴ του δράση ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν στρατιωτῶν του, στὸ εὐρύτερο πεδίου τῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀγοριῶν. Ἐγραψε τότε «τὸν Προσκοπισμὸ γιὰ Ἀγόρια» ὅπου ἐκθέτει ὅλες τὶς βάσεις καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ συστήματός του, τὴν μέθοδό του καὶ τὰ μέσα του.

Τὸ βιβλιαράκι ἔγινε ἀνάρπαστο, χιλιάδες ἀγόρια πού τὸ διαβάσανε, ἄρχισαν νὰ εφαρμόζουν τὶς συμβουλές του καὶ γράφανε στὸν Μπάντεν Πάουελ πὼς εἶχαν γίνεи πρόσκοποι. Ἡ κολοσιαία αὐτὴ ἐπιτυχία ὥθησε τὸν Μπάντεν Πάουελ στὸ νὰ διοργανώσει πιά συστηματικὰ τὸν Προσκοπισμὸ, κι' ἔτσι ἀπὸ τὸ 1910 δημιουργήθηκε ἡ «Ἐνωση τῶν προσκόπων» πού ἀριθμεῖ σήμερα 2.000.000 μέλη. Ἀλλὰ κοντὰ στὰ ἀγόρια κινήθηκαν ἀμέσως καὶ τὰ κορίτσια. Εἶδαν τοὺς ἀδελφούς τους, τοὺς φίλους τους, τοὺς συμμαθητές τους καὶ ἐνθουσιάστηκαν κι' αὐτά. Ἐγραψαν στὸν Μπάντεν Πάουελ ζητώντας ἀπ' αὐτὸν νὰ τὶς ἀναγνωρίσει καὶ νὰ τὶς ποδηγετήσει. Καὶ αὐτὸς παρ' ὅλους τοὺς ἀρχικούς ἐνδοιασμούς του, τελικὰ ὑποχώρησε. Τὸν ἔδωσε ἄλλο ὄνομα λέγοντάς τες «Ὀδηγοὺς», τὶς ἔστρεψε πρὸς ἔργα πὺ γυναικεῖα, βρεφοκομία, μαγειρικὴ κτλ. καὶ ἀνέθεσε τὴν ἀρχηγία τῆς κίνησης στὴν ἀδελφή του. Ἐτσι ὁ Ὀδηγισμὸς ἄρχισε συστηματικὰ στὴν Ἀγγλία τὸ 1910 καὶ ἀπὸ τότε ἡ πρόοδός του δὲν σταμάτησε οὔτε μιὰ στιγμή.

Αὐτὴ εἶναι μὲ λίγα λόγια ἡ ἱστορία τοῦ Ὀδηγισμοῦ, ἱστορία πού μᾶς δείχνει ἀμέσως πὼς, ἂν ἡ κίνηση αὐτὴ ξαπλώθηκε μὲ τέτοια ἀκατανίκητη δύναμη, εἶναι γιατί ἡ νέα αὐτὴ μέθοδος ἀνατροφῆς δὲν ἐπεβλήθηκε ἀπὸ τοὺς μεγάλους στὰ παιδιά, ἀλλὰ μίλησε κατ' εὐθεΐαν στὶς καρδιές τῶν μικρῶν καὶ τοὺς ἐνθου-

σίασε. Κι' ὅπως θὰ δοῦμε πάρα κάτω, αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς προσπάθειάς μας, μυστικὸ πού τὴν κρατᾷ πάντα σύγχρονη φρέσκα καὶ ὠφέλιμη.

Γεννιέται ὅμως τὸ ἐρώτημα, ποῖο εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ Ὀδηγισμοῦ, τί προσφέρει στὶς νεανικὲς καρδιές, πὼς τὶς ἀνατρέφει καὶ τὶς ἀνυψώνει; Κι' ἐδῶ ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή: τοὺς προσφέρει ἓνα ἰδανικόν, ἓνα σκοπὸ πρὸς τὸν ὁποῖον νὰ τείνουν, ἓνα ὑπόδειγμα τελειότητος. Τὴν πνοὴ αὐτὴ ὁ Ὀδηγισμὸς τὴν περιβάλλει μὲ πολὺ ἀπλὰ λόγια, στὴν Ὑπόσχεση καὶ στὸν Νόμο. Ἡ ὑπόσχεση λέει. «Στὴν τιμὴ μου ὑπόσχομαι νὰ προσπαθῶ νὰ κάμω τὸ καθήκον μου στὸν Θεὸ καὶ τὴν Πατρίδα, νὰ βοηθῶ κάθε ἄνθρωπο, παντοῦ καὶ πάντα καὶ νὰ ὑπακούω στὸν Νόμο τῆς Ὀδηγού».

Ὁ Νόμος λέει:

- 1) Μιὰ Ὀδηγὸς λέει πάντα τὴν ἀλήθεια καὶ ὁ λόγος τῆς τιμῆς της εἶναι πάντα πιστεῦτὸς καὶ σεβαστός.
- 2) Σέβεται καὶ ὑπακούει χωρὶς ἀντιλογία τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, τοὺς βαθμοφόρους τοῦ Σώματος καὶ γενικὰ τοὺς ἀνωτέρους.
- 3) Εἶναι χρήσιμη, βοηθᾷ ὅλους καὶ προσπαθεῖ νὰ κάνει κάθε μέρα μιὰ καλὴ πράξη.
- 4) Φέρεται φιλικὰ μὲ ὅλους, εἶναι ἀδελφὴ μὲ κάθε ἄλλη Ὀδηγὸ καὶ μὲ τοὺς κατωτέρους της καλὴ καὶ δίκαια.
- 5) Εἶναι εὐγενὴς καὶ προσηνής.
- 6) Εἶναι ἀκριβὴς καὶ εὐσυνείδητη.
- 7) Εἶναι ψυχραιμὴ, αἰσιόδοξη καὶ εὐθυμῆ.
- 8) Εἶναι ἐργατικὴ, νοικοκυρὰ καὶ οἰκονόμη.
- 9) Ἀγαπᾷ καὶ προστατεύει τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ.
- 10) Εἶναι ἀγνή στὶς σκέψεις, στὰ λόγια καὶ στὶς πράξεις.

Μέσα στὶς λίγες αὐτὲς φράσεις χώρεσε μιὰ ὁλόκληρη ἠθική, ὁ αἰώνιος νόμος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτὴ παρουσιάζεται ἔτσι ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ χωρέσει μέσα της κάθε θρησκεία καὶ κάθε ἐθνικὴ παράδοση χωρὶς συγκρούσεις. Εἶναι τὰ ἴδια λόγια τοῦ Χριστοῦ εἰπωμένα πολὺ ἀπλούστερα σὲ ψυχρὲς ἀχάλαστες ἀκόμα. «Ἀγάπα τὸν διπλανό σου», «ἐξέπλωσε τὴν εὐτυχία γύρω σου κατὰ τὸ μέτρο τῆς δυνάμεώς σου», «Βοήθησε τὸ σπίτι σου

πρῶτα, ἔπειτα τὴν γειτονιά σου, τὴν πόλη σου, τὴν πατρίδα σου καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὅλους.

— «Εἶσαι μικρὴ βέβαια ἀκόμα, ἀλλὰ στὸν κόσμον αὐτὸ τίποτε δὲν εἶναι τόσο μικρὸ, ὥστε νὰ μὴν μπορεῖ νὰ εἶναι ὠραῖο καὶ ὠφέλιμο. Κάνε κάθε μέρα μιὰ τοῦλάχιστον καλὴ πράξη βοηθείας καὶ ἀλληλεγγύης στὴν ὁποία κανεὶς νὰ μὴ σὲ ὑποχρεώνει, οὔτε αὐτὸ τὸ καθήκον».

Αὐτὸ εἶναι μὲ λίγα λόγια τὸ ἠθικὸ περιεχόμενον τοῦ Ὀδηγισμοῦ καὶ ἡ δημιουργία ἀνθρώπων ὄντων ἱκανῶν νὰ φαίνωνται συνεπεῖς στὴν Ὑπόσχεση καὶ στὸν Νόμο, αὐτὸς εἶναι ὁ τελειωτικὸς του σκοπός.

Κάθε ἰδανικὸ ὅμως, κάθε θεωρητικὴ προσπάθεια, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ πρακτικὴ ὁργάνωση ἀπὸ μιὰ μέθοδο εφαρμογῆς. Ποιὰ εἶναι ἡ μέθοδος αὐτὴ στὸν Ὀδηγισμό;

Σύντομα θὰ προσπαθῶμε νὰ τὴν ἐκθέσωμε.

Ἡ πρώτη μονάδα τοῦ Ὀδηγισμοῦ, ἐκεῖ πού γίνεται ὅλη ἡ ἐργασία, εἶναι ἡ Ὀμάς. Ὀμάδα εἶναι ἓνας ὅμιλος ἀπὸ 36 κορίτσια, περίπου συνομήλικα, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίβλεψη μιᾶς Ἀρχηγού πού πάντα πρέπει νὰ εἶναι ἐνήλικη. Ἡ Ἀρχηγὸς βοηθιέται στὸ ἔργον της ἀπὸ διὸ ὑπαρχηγούς μὲ τὶς ὁποῖες μοιράζεται καὶ τὶς εὐθύνες. Ἡ κάθε Ὀμάδα χωρίζεται σὲ μικρότερους ὁμίλους, τὶς ἐνωμοτίες, οἱ ὁποῖες διοικοῦνται ἀπὸ μιὰ ἐνωμοτάρχισσα καὶ μιὰ ὑπενωμοτάρχισσα, πού διαλέγονται ἀνάμεσα στὶς Ὀδηγοὺς μὲ τὴν συμβουλευτικὴ γνώμη τῆς Ἀρχηγού. Ἐδῶ μπαίνομε στὸ κυριώτερον σημεῖο τῆς μεθόδου μας, στὸ λεγόμενο Σύστημα Ἐνωμοτίας. Ὁ Μπάντεν Πάουελ ὄχι μονάχα θέλησε ὁλόκληρος ὁ Προσκοπισμὸς καὶ ὁ Ὀδηγισμὸς νὰ διαμορφώνεται καὶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὶς τάσεις καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τῆς νεότητος, ἀλλὰ θέλησε ἀκόμα καὶ μέσα στὴν πράξη, μέσα στὶς Ὀμάδες δηλαδή, ἡ ὁδηγικὴ δουλειὰ νὰ γίνεται σύμφωνα μὲ τὸ ἀποκεντρωτικὸ σύστημα, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρηση τῆς Ἀρχηγού, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν εἰδικώτερη εὐθύνη καὶ πρωτοβουλία τῶν Ὀδηγῶν. Γι' αὐτὸ χώρισε τὴν Ὀμάδα σὲ ἐνωμοτίες καὶ ἔδωσε σὲ κάθε μιὰ εἰδικὴ ἐξουσία πάνω στὴν ἐργασία της καὶ τὶς ἀποφάσεις της. Θέλησε ἡ κάθε μιὰ νὰ σχηματίζει συμβούλιο γιὰ ν' ἀποφασίζει τὰ δικά της, καὶ τοὺς ἔδωσε τὸ

δικαίωμα νὰ ἀντιπροσωπεύωνται στὸ Συμβούλιο Τιμῆς, στὸ συμβούλιο δηλαδή πού ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρη πιά ἡ Ὀμάδα καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ἀρχηγό, τὶς ὑπαρχηγούς, τὶς ἐνωμοτάρχισσες καὶ ὑπενωμοτάρχισσες.

Μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες προσπάθειές μας ἐκεῖ μέσα στὶς ἐνωμοτίες αὐτὲς εἶναι ν' ἀναπτύξωμε ὅσο τὸ δυνατό περισσότερο τὸ αἶσθημα τῆς ὁλότητος καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, οὔτως ὥστε κάθε Ὀδηγὸς νὰ ἀρχίζει ἀπ' τὸν μικρὸ τῆς Ὀμιλοῦ νὰ αἰσθάνεται τὸν σύνδεσμον πού τὴν συνδέει μὲ τὴν Ὀμάδα της, τὴν κοινωνία, τὴν Πατρίδα καὶ τὸν κόσμον ὅλο.

Ὡστε Ὀμάδα, ἀρχηγὸς καὶ ὑπαρχηγοὶ εἶναι ἡ πρώτη μονάδα, πού διαιρεῖται πάλι σὲ ἐνωμοτίες, μὲ ἐνωμοτάρχισσες καὶ ὑπενωμοτάρχισσες. Συμβούλιο Τιμῆς εἶναι τὸ γενικὸ Συμβούλιο πού κανονίζει τὰ γενικὰ συμφέροντα τῆς Ὀμάδας καὶ συμβουλευεῖ τὶς ἐνωμοτίες, ἐκεῖνο πού ἀποτελεῖ ἡ κάθε ἐνωμοτία καὶ πού διευθύνει τὰ ἰδιαίτερα ἐνδιαφέροντά της.

Ἡ σύνθεσις αὐτὴ τῆς Ὀμάδας εἶναι ἡ ἴδια εἴτε οἱ Ὀδηγοὶ εἶναι μικρὲς (πουλᾶκια) ἀπὸ 9—11 χρονῶ, εἴτε μεγαλύτερες (Ὀδηγοὶ) ἀπὸ 11—16, εἴτε πιὸ μεγάλα κορίτσια ἀπὸ 16 καὶ πάνω. Οἱ Ὀμάδες κάθε πόλης πάλι βρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Τοπικῆς Ἐφόρου καὶ βοηθοῦνται ἀπὸ τὸν Τοπικὸν Σύνδεσμον πού ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα ἐξέχοντα τῆς κοινωνίας, γονεῖς ὁδηγῶν, πρόσωπα μὲ εἰδικὲς γνώσεις, καὶ ὁ ὁποῖος χωρὶς ν' ἀνακατεῖται καθόλου στὴν ἐσωτερικὴ δουλειὰ τῶν Ὀμάδων, φροντίζει γιὰ πόρους, καὶ διευκολύνει ἐν γένει τὴν ὁδηγικὴν ἐργασία σὲ κάθε τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφάνισι.

Ἀνώτερη ἀρχὴ τοῦ Ὀδηγισμοῦ σὲ κάθε τόπο εἶναι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Σώματος πού ἐδρεύει στὸ κέντρο καὶ δίνει ἀπ' ἐκεῖ τὶς γενικώτερες κατευθύνσεις. Ἀνώτατον δὲ ὅλων εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον πού ἐδρεύει εἰς τὸ Λονδίνον.

Ἐτσι ἔχομε μιὰ σκιαγραφία τῆς ὁργανώσεώς μας καὶ τῆς κλίμακος τῆς ἀρμοδιότητος καὶ ἐξουσίας. Τὸ κύριον ὅμως ἐνδιαφέρον εἶναι ἡ ἐργασία, ἡ ἐσωτερικὴ τῆς Ὀμάδας γιὰ τὴν αὐτὴν ἐμφανίζεται καθαρὰ ἡ μέθοδός μας καὶ ὁ

τρόπος με τὸν ὁποῖον προσπαθοῦμε νὰ φθάσωμε στὸν σκοπὸ μας.

Ἡ ἐκθεσις ὅλου τοῦ συστήματος θὰ ἦτανε μακρὰ καὶ ἀνιάρᾳ, μὴ σύντομη ὅμως περίληψη εἶναι ἀπαραίτητη. Οἱ ὁμάδες λοιπὸν συγκεντρώνονται μὴ φορὰ τὴν βδομάδα στὴν «Ἑστία» τους, ἕνας τόπος, ἕνα δωμάτιο καθαρὰ δικό τους, ὅπου κάθε ἐνωμοτία ἔχει τὴ δική της γωνία. Στὶς συγκεντρώσεις αὐτὲς ἡ Ὁδηγὸς προετοιμάζεται γιὰ τὴν ἀποστολὴ της, ποὺ εἶναι, ὅπως εἶπαμε, συνεπὴς στὸ Νόμο καὶ στὴν Ὑπόσχεση. Στὴν προετοιμασίᾳ πρέπει νὰ φτιάξει τὸν χαρακτῆρα της καὶ νὰ ἀποκτήσῃ χρήσιμες γνώσεις.

Καὶ οἱ γνώσεις της χωρίζονται σὲ τρεῖς τάξεις, τὶς ὁποῖες πρέπει βαθμὴδὸν νὰ περάσει. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν τρίτη ποὺ εἶναι ἀπλούστατη, περνᾷ στὴν δεύτερη ὅπου μαθαίνει κιόλας τὴν ἐρμηνεία τοῦ Νόμου, στοιχεῖα ὑγιεινῆς, πρῶτες βοήθειες καὶ γενικὰ σχετικὰς γνώσεις μετὰ φύση, χρήσιμες γιὰ κατασκηνώσεις κτλ.

Ἡ πρώτη τάξη εἶναι κιόλας ἕνα μεγάλο βιβλίο, καὶ ὅποια τὸ περάσει εἶναι μὴ προχωμένη γυναῖκα καὶ νοικοκυρᾶ.

Τὶς γνώσεις αὐτὲς ὁ Ὁδηγισμὸς προσπαθεῖ, σύμφωνος σ' αὐτὸ μετὰ τὴν νεώτερη παιδαγωγικὴ, νὰ τὶς διδάσκῃ ὅσο τὸ δυνατό μετὰ παιχνίδια, ἀποφεύγει ὅσο ποῦν τὴν σχολαστικὴν διδασκαλίαν καὶ προσπαθεῖ ὥστε κάθε ἐνωμοτάρχισσα νὰ μαθαίνει μαζὺ μετὰ τὶς Ὁδηγούς της, τὶς πρῶτες βοήθειες, τὴν ὑγιεινὴν, τὴν μαγειρικὴν κτλ. μετὰ ἕναν τρόπο πρακτικὸ καὶ διασκεδαστικόν, τοποθετώντας τὰ θέματα διδασκαλίας μέσα σὲ ἕνα παιχνίδι ἢ σὲ μὴ πρακτικὴ ἐμφάνιση τοῦ θέματος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριά, ἡ καθημερινὴ καλὴ πράξις, τὸ αἶσθημα τῆς ἀπολύτου ἰσότητος (στολή) καὶ ἡ ἀδελφικὴ φιλία ποὺ συνδέει τὶς ὁμάδες καὶ τὶς ἐνωμοτίες, φτιάχνει τοὺς χαρακτῆρες, λιγοστεύει ἐγωισμούς, σβύνει παρεξηγήσεις καὶ ἐτοιμάζει γιὰ τοὺς μεγάλους συμβιβασμούς ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ κοινωνικὴ συμβίωσις γιὰ νὰ νῆται ἁρμονικῇ.

Γιὰ νὰ αὐξάνουν ὅμως ἀκόμα πλεονάζοντες τὶς γνώσεις τους, ὁ Ὁδηγισμὸς ἐφεῦρε τὰ πτυχία, δηλ. ὠριμένες χρήσιμες εἰδικεύσεις ἐντελῶς προ-

αιρετικὰς γιὰ τὴν ἐκμάθηση τῶν ὁποίων ἡ ὁμάδα παρέχει κάθε εὐκολία στὶς Ὁδηγούς. Π.χ. Πτυχίον διερμηνέως, βρεφοκόμου, μαγειρικῆς, κηπουροῦ, βιβλιοδέτου κτλ. κτλ. Συνήθως ὠθοῦνται οἱ ἐν/ες νὰ εἰδικεύονται ὅλες μαζὺ σὲ ἕνα πτυχίον καὶ ἔτσι ν' ἀποτελοῦν μὴν ὁλόκληρα ποὺ νὰ ποῦν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἄφοβα σὲ ὥρα ἀνάγκης.

Οἱ τρεῖς τάξεις ὅμως, τὰ πτυχία καὶ τὰ παιχνίδια, δὲν εἶναι τίποτα μὲν πρὸς τὸ μεγαλύτερον βιβλίο ποὺ διαθέτει ὁ Ὁδηγισμὸς καὶ ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ μεγάλο βιβλίο τοῦ Θεοῦ, τὴ Φύσιν.

Κέντρον τῆς ὅλης προσπάθειας, βάσις καὶ σκοπὸς εἶναι ἡ ὥθησις τοῦ παιδιοῦ πρὸς τὸ ὑπαίθρο. Γνώσεις σχετικὰς μετὰ ζωῆς, φυτῶν, πουλιῶν, κτλ. στοιχεῖα ἀστρονομίας κτλ. ὅλα αὐτὰ τὰ μαθαίνει στὶς συγκεντρώσεις, τὸ κύριον ὅμως ὅπλον εἶναι καὶ μένει αἱ κατασκηνώσεις, ἡ ἐκδρομὴ. Ἐκεῖ κάθε βδομάδα, μῆνα ἢ καλοκαίρι τὸ παιδί ἐρχεται σὲ ἐπικοινωνίαν μετὰ τὴν τέλειαν ὁμορφίαν, μαθαίνει τὴν ἀξίαν τοῦ οὐρανοῦ, τῆς θάλασσας καὶ τοῦ δένδρου, δροσίζεται στὴ δροσιά καὶ ξεσταίνεται στὸν ἥλιον, φωτίζεται τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπ' τὶς πλεονάζοντες ἀξίες τοῦ κόσμου αὐτοῦ, καὶ μαθαίνει νὰ περνᾷ δίχως περιττὰς πολυτέλειες, λιτὰ καθαρά καὶ ὑγιεινά. Αὐτὴ εἶναι μετὰ λίγα λόγια ἡ κίνησίς μας. Αὐτὰ προσπαθοῦμε, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐνθουσιασμός δὲν μᾶς λείπει ἐλπίζομε κιόλα, πῶς θὰ τὸ κατορθώσωμε.

Κορίτσια ἔτοιμα γιὰ κάθε δουλειάν, εὐθυμὰ, γερὰ πρόθυμα, θέλομε νὰ δημιουργήσωμε, κορίτσια ποὺ θὰ ἐτοιμασθοῦν γιὰ αὐριανὰς γυναῖκες καὶ μητέρες, χρήσιμες μονάδες τῆς κοινωνίας.

Καὶ ἀφοῦ δώσαμε ἔτσι μὴ εἰκόνα τοῦ τί εἶναι ἐν γένει Ὁδηγισμός, ἃς ἐρῶμε τώρα στὸν Ἑλληνικὸ Ὁδηγισμό.

Ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει τὴν κίνησιν αὐτήν, ὅπως καὶ ἄλλες πολλὰς, στὴν ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Γυναῖκες ποὺ εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσουν μόνες τοὺς τὰ ἀγαθὰ τῆς κίνησης αὐτῆς, θέλησαν νὰ τὴν φέρουν καὶ στὸν τόπον τους, γιὰ νὰ ὠφεληθῇ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὰ καλὰ της.

Κι' ἔτσι βάλθηκαν καὶ ἀφοῦ μελέτησαν καλά

τὶς δυνατότητές της ἀποφάσισαν νὰ τὴν προσαρμόσουν στὶς ἀνάγκας μας καὶ ὅχι νὰ τὴν μεταφύτῃσιν σὲν ξένο λουλουδί, ἀνέπαφο. Ἀλλάξαν μέρη καὶ ἄρθρα τοῦ Νόμου. Ἐβάλαν μέσα στὴν Γ' τάξιν εἰδικὰς γνώσεις ἑλληνικοῦ ἐνδιαφέροντος, διευθέτησαν ὅλη τὴν ἐργασίαν τῆς Ὁμάδας πρὸς ἐξυπηρέτησιν κοινωνικῶν ἀναγκῶν δικῶν μας, καὶ πλήρωσιν κενῶν τοῦ δικοῦ μας ρωμέικου χαρακτῆρα. Καὶ ἐπέτυχαν.

Ἡ πρώτη τοῦ ἐμφάνισιν ἦτανε τὸν Νοέμβριον τοῦ 1932, ὡς τμήμα τοῦ Σ.Ε.Π. μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν 46 Ὁδηγῶν. Ἀπὸ τότε ἔχουν γίνῃ οὐκ ὀλίγες Ὁμάδες, ἕξιν στὴν Ἀθήνᾳ, ἕκ τῶν ὁποίων μία στὸ Ἀμαλεῖο Ὁρφανοτροφεῖον, μία στὴν Κέρκυραν καὶ δύο στὴ Σύρον.

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιν τοῦ 1934 δὲ ἀναγνωρίσθηκε ὡς νομικῶς ἀνεξάρτητον πρόσωπον ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοσύνην καὶ ὡς πρόεδρος μέλος τῆς Παγκόσμιας Ἑνώσεως Ὁδηγῶν.

Ἡ δουλειὰ μας στὶς Ὁμάδες γίνεται μετὰ καρδίαν καὶ ἐνθουσιασμόν. Αἰτήσεις συρρέουν ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπαρχίας, καὶ τὰ κορίτσια πληθαίνουν καθημερινά.

Πέριστον εἶχαμε μὴ τέλειαν κατασκήνωσιν στὶς Σπέτσας καὶ φέτος ἔγινε ἄλλη.

Πόροι ὑπάρχουν ὅχι πολλοὶ βέβαια, ἀλλὰ ἀρ-

κετοὶ γιὰ ἕνα τόσο ὀλιγαρκὲς σωματεῖον καὶ οἱ Τοπικοὶ Σύνδεσμοι φροντίζουν μετὰ ὅλην τὴν καρδίαν.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον ποὺ διευθύνει τὴν ὅλην κίνησιν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν

κ. Ἑλ. Α. Μπενάκη, Πρόεδρον
κ. Εἰρ. Χατζηλαζάρου, Ἀντιπρόεδρον
κ. Εἰρ. Π. Καλλιγᾶ, Γενικὴν Ἐφορον
δ. Α. Καλοτύχου, Γενικὴν Γραμματέαν
δ. Βαυρλούμη, Ἐφορον Διεθνῶν Σχέσεων
κ. Μελεῶ, Σύμβουλον
κ. Λούρου »
δ. Ναοῦμ » καὶ
κ. Θεοτόκην, Ταμίαν

καὶ δὲν σκέπτεται οὔτε κόπους, οὔτε θυσίας γιὰ τὴν πρόοδον τοῦ σκοποῦ του.

Καὶ ἔτσι ἔχομε σήμερον μὴ ὁργανωμένη κίνησιν νεότητος ποὺ ἐμφανίζεται κάθε φορὰ ποὺ ἡ ἀνάγκη τὶς καλεῖ, γιὰ ἐράνους, γιορτὰς, πλημμύρας, κτλ. κτλ. ποὺ εἶναι μακρὰ ἀπὸ κάθε πολιτικὴ καὶ κάθε φατρία καὶ ποὺ προχωρεῖ μετὰ τὸ κεφάλιν ψηλά, αἰσιόδοξα καὶ τίμια, ἀνάμεσα στὶς ἀδελφές της τοῦ κόσμου ὁλόκληρον μετὰ τὸ βλέμμα στραμμένον πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὴν εἰρήνην.

ΔΩΡΑ ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ

*Ἐφορος Διεθνῶν Σχέσεων Σ. Ε. Ο.

ΦΙΛΑΘΕΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΕΠΙΣΦΡΑΓΙΣΜΑ

Πόσο θὰ τῷθελε, πόσο. Νὰ γινότανε διαφορετικὰ τὸ πράμα. Ἀπλᾶ καὶ χαρούμενα.

Χωρὶς τρεξίματα καὶ ἀγωνία.

— Πέρασαν οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀρέσανε οἱ νέοι μὴ κοπέλλα στὸ χορὸ ἢ στὴν ἐκκλησιάν καὶ τὴ γυρεύανε... Πέρασαν καὶ πάνε...

Αὐτὰ τὰ συλλογίστηκε ἡ καλὴ κυρία Βάσου καὶ μετὰ μὴ σταμάτησε. Θυμήθηκε τὸ μαντάτο ποὺ τῆς εἶχε φέρει ἡ κόρη της ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας. Κάποιος κύριος τῆς παρέας ζήτησε μὴ φιληνάδα τῆς Μυρτῶς. Δὲν τὴν ἔβλεπε βέβαια γιὰ πρώτη φορὰ.

Τὴ γινώριζε ἀπὸ χρόνια. Ὅμως καὶ δὲν τοῦ

εἶχε περάσει ποτὲ ἡ ἰδέα πῶς ποῦντο νὰ τὴν πάρει. Τὴ συμπαθοῦσε σὰ μὴ γινώριμη. Τίποτα παραπάνω.

Καὶ νᾶ, ἐκεῖ στὴν ἐκδρομὴ, καθὼς πηγαίνανε κοντὰ, κοντὰ κάτω ἀπ' τὰ πεῦκα τοῦ Διόνυσου τὴ ρώτησε:

— Γιατί δὲν ἦρθε ὁ ἀδερφός σας;

— Εἶχε βαπόρι σήμερον... Αὐτὲς οἱ ναυτικὲς δουλειὲς - ξεύρετε - δὲν ἔχουνε μήτε γιορτὴν, μήτε Πάσχα...

— Κρίμα... κάτι ἤθελα νὰ τὸν ρωτήσω, εἶπε πάλιν ὁ ἀντρας καὶ χαμογέλασε.

— Δὲν μπορῶ νὰ τοῦ τὸ πῶ ἐγώ, εἶναι βιαστικό;

— Μπορεῖτε βέβαια, μπορεῖτε... ἴσως μάλιστα θάναι καὶ καλύτερα γιὰ τὴν θὰ μ' ἀπαντήσετε ἐσεῖς ἢ ἴδια...

— Μὰ ἂν μπορῶ γιὰ τὴν ὄχι... Γιὰ τὴν ὄχι, ἔκαμε ἡ κοπέλλα ξαφνισμένη ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστη ταραχὴ τοῦ καβαλλιέρου τῆς.

— Ὡς τὸν ρωτοῦσα ἂν μὲ θέλατε γιὰ ἄντρα σας...

— Ἀστειεύσθε, εἶπε τὸ κορίτσι καὶ γέλασε δυνατά. Πῶς σὰς φάνηκε;

— Νὰ ἔτσι, τὴ στιγμή αὐτὴ μοῦ ἤρθε ἡ σκέψη ὅτι εἴσθε ἡ πιὸ ταιριαγμένη μὲ μένα κοπέλλα ποὺ γνωρίζω. Σὰς ἐκτιμῶ πολὺ..., ὅμως ἀκόμη δὲ σὰς ἀγαπῶ...

Νὰ ἔτσι ἔγινε τὸ πράμα. Ἀπλᾶ καὶ χαρούμενα. Τὰ διηγῆθηκε ἡ Μυρτώ καὶ ὅλες οἱ φιληνάδες ποὺ γύρισαν ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν.

Ἐνα τέτοιο, ἕνα τέτοιο! Πόσο τὸ λαχταροῦσε ἡ καλὴ κυρία Βάσου. Νὰ τοὺς ἔρθει ἔτσι ἀνέλπιστα ἀλογάριαστα! Νὰ τοὺς ταραξέι γλυκὰ τὴν ψυχὴ. Εἶναι τόσο ὠραῖο δῶρο ἡ ἐκπληξή. Τὸ καλύτερον ποὺ ἔχει ἡ ζωὴ. Κ' ἔπειτα νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὶς προξενιές, τὰ ταξίματα, τὸν καρδιοσημό.

Τὸ πιὸ εὐκολο καὶ τὸ πιὸ δύσκολο τοῦ κόσμου. Ναι, ἔτσι εἶναι ἡ παντρεὶά ἐνοῦ κοριτσιοῦ ὅταν δὲν ἔχει πολλὰ, πολλὰ λεφτά. Σὲ μερικοὺς γίνεταί μὲ τὸ τίποτα. Πέφτει θαρρεῖς ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἐρχεται ἀπὸ μοναχό του. Σὲ ἄλλους εἶναι πίκρα, ταπείνωσις, καὶ μὴν!

Ἐτσι καὶ μὲς στάθηκε ἡ παντρεὶά γιὰ ὅλη τοὺς τὴν οἰκογένειαν.

Ποιὰν πρῶτα νὰ συλλογιστεῖς καὶ νὰ μὴ σφίξει ἡ καρδιά σου.

Τὴ δική της, κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἔφερνε στὸ νοῦ ἡ καλὴ κυρία Βάσου, ἐνιωθε μιὰν ἀγωνία.

Εἴταν ἡ ἀνάμνηση τῆς ἀγωνίας ποὺ εἶχε περάσει τότες καὶ ποὺ τῆς ἔμεινε στὸ αἷμα.

Πόσους τὴν εἶχαν προξενέψει οὔτε πιά θυμοῦνταν. Μόνο τὴν τελευταία προξενιά μὲ τὸ δικηγόρο αὐτὸν ποὺ πῆρε ἄντρα τῆς, εἶχε κρατήσει ἡ σκέψη τῆς.

Ἡ συνάντησις εἶχε γίνεи τὴν πλατεία τῆς ἐπαρχίας τοὺς ἕνα ἀπόγεμα ποὺ ἔπαιζε ἡ μου-

σική τοῦ Δήμου. Ὁ γαμπρὸς τὴν ἄρρεσε. Ἀρχίσανε τὰ παζαρέματα. Ὁχι τόσα, τόσα. Ὁ πατέρας τῆς εἶχε σκλαβωμένα κάτι λεφτά σὲ μιὰν ἐπιχείρησι καὶ ἡ σταφίδα ἐκείνη τὴ χρονιά χάλασε.

Μὲ τὰ πολλὰ οἱ θεῖοί της καταφέρνανε τὸ γαμπρὸ νὰ δεχτεῖ καὶ μὲ ὅσα δίνανε. Ἐκεῖνος πάλι, δικηγόρακι ἐπαρμένο, λογάριζε πῶς μόλις τοῦ φτάνανε τὰ λεφτά ν' ἀνοίξει γραφεῖο στὴν Ἀθήνα. Τὸνειρό του εἴταν αὐτό. Καὶ ποῖος στὴν ἐπαρχία ἔχει ἄλλο ὄνειρο;

Τέλος ἄρχισαν τὰ ψώνια, οἱ ἐτοιμασίες, τὰ ραψίματα.

Μιὰ φάλαγγα ὁλόκληρη μπῆκε σὲ κίνηση. Μοδίστρα, καπελλοῦ, παπλωματᾶς, παπουτσῆς.

Μιὰ βδομάδα πρὶν τὸ γάμο, ὅπως εἴτανε ἡ συμφωνία, ὁ πεθερὸς ἔδωσε τὰ λεφτά. Εἴκοσι πέντε χιλιάρια λείπανε.

— Τοῦ χρόνου σὰ θάχει καλὴ σοδειὰ στὰ δῖνα εἶπε. Μόνο εἴκοσι πέντε χιλιάρια.

Ἄς ἀναβάλλουμε τὸ γάμο, ἀπάντησε τὸ δικηγόρακι. Δὲν ἔχουμε καμμιὰ βία...

Στόπ! Ἡ φάλαγγα ὅλη, ἡ καπελλοῦ, ὁ παπλωματᾶς, ὁ παπουτσῆς σταματήσανε.

Πουλήθηκε ἕνα χτήμα γιὰ νὰ βρεθοῦνε οἱ χιλιάδες. Νά! ἔτσι πάει χαράμι τὸ ἀμπέλι.

Μόλον τοῦτο ὁ γάμος ἀνεβλήθηκε δυὸ μῆνες καὶ ὁ καθένας κατάλαβε τὸ λόγο. Τί ντροπὴ καὶ τί ταπείνωσις! Νὰ ξεύρουν ὅλοι πῶς γιὰ εἴκοσι πέντε χιλιάρια εἴτανε ἱκανὸς νὰ τὴν ἀφήσει κ' ὅλα. Ἀχ γιὰ τὴν νὰ τὰ σκέπτεται κανεὶς.

Μὲ τέτοια βάσανα καὶ χειρότερα παντρεύτηκε ἡ ἀδερφή. Ὁ γαμπρὸς δάσκαλος σχολαστικός καὶ πεισματάρης. Ἦθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ γίνεи δοντογιατρός. Δὲν ἀγαποῦσε τὸ δασκαλίκι.

Γύρεψε μὲ τὴν προῖκα νὰ τὸν σπουδάσουνε καὶ ὕστερα νὰ τοῦ ἀνοίξουνε ἱατρεῖο.

Τόσα χρόνια σπουδῆ. Στ' ἀναμεταξὺ ξελογιάστηκε καὶ μὲ μιὰ φοιτήτρια. Ὡς τὴν παρατοῦσε τὴν ἀρραβωνιαστικὴν στὴν ἐπαρχία τῆς, ἂν δὲν τὸν σταματοῦσε τὸ ὄραμα τοῦ ἱατροῦ. Ἄλλος τρόπος νὰ τὰποχτήσῃ δὲν ὑπῆρχε. Ἡ φοιτήτρια εἴτανε φτωχή.

Τέτοια καὶ τέτοια σὲ ὅλο τοὺς τὸ σοῖ. Θειάδες, ξαδέρφες, συγγένισες.

Ἀγωνία, καρδιασμός, λαχτάρα.

Ἐρωτας μῆτε γιὰ ὑποψία. Οὔτε μιὰ πνοὴ

ἀπὸ τὸ θεϊκό του στόμα δὲν φύσησε νὰ γλυκάνει τὶς καρδιές ποὺ πέτρωνε τὸ συμφέρον.

Τώρα μέσα στὴν Ἀθήνα, ὄχι στὴν ἐπαρχία τὴ στενόκαρδη, μέσα στὴν Ἀθήνα τὴν πλατεία, μὲ τὶς χιλιάδες τὰ παλληκαράκια, νὰ μὴ βρίσκειται ἕνα, ἕνα, ποὺ νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοὺς καὶ νὰ φωνάξῃ: Νᾶμαι, σ'ἀγάπησα, ἔλα νὰ παρτοῦμαι κ' ἄς μὴ συλλογιστοῦμε τίποτα...

Καὶ μόνο στὴν ἰδέα ἐνιωθε νὰ χύνεται μιὰ γλυκιὰ ζέστη στὸ κορμὶ τῆς, ἡ καλὴ κυρία Βάσου.

Πόσο τὸ ἐπιθυμοῦσε. Πόσο!

Ἡ Μυρτώ εἶχε φτάξῃ τὰ εἴκοσι ἑπτὰ κ' ἄς λέγαν οἱ δικοὶ τῆς εἴκοσι τρία. Εἴτανε ψηλὴ καὶ ἀδύνατη, εἶχε μεγάλα μαῦρα μάτια καὶ μεγάλο στόμα. Τί πείραζε! Ὑπάρχουνε καὶ ἄντρες π' ἀγαποῦνε τὰ μεγάλα στόματα.

Ἐπειτα τί σημασία εἶχαν αὐτὰ μπροστὰ στὶς τόσες χάρες τῆς. Ὅλα τᾶξαιρε. Ἐπαιζε πιάνο. Ἐπαιζε ὅλα τὰ καινούργια τραγουδάκια πρῶτα βίστα. Κάποτε εἶχε πάει στὸ Ὠδεῖο.

Τίποτα δὲν τῆς ἔλειπε, κανένα χάρισμα, κανένα!

— Τί ἀπόγινε; ρώτησε ἡ ἀδερφή, ἡ γυναίκα τοῦ δοντογιατροῦ μπαίνοντας. Πήρατε πληροφορίες;

— Πήραμε, ἀπάντησε μὲ κάποιον ἐνδοιασμό ἡ κυρία Βάσου.

— Τί λένε;

— Καλὸς νέος, ἐργατικός... ἄξιος... κάμνει μπαμπάκια. Ἐμεινε χρόνια κοντὰ σ'έναν βαμβακέμπορο κῆμαθε τῇ δουλειᾷ. Τώρα θέλει ν'ἀνοίξῃ δικό του γραφεῖο καὶ δὲν ἔχει κεφάλαια. Κατάλαβες; Γι' αὐτὸ παντρεύεται.

— Ὡραῖα... Καὶ τὸ σκέπτεστε ἀκόμα;

— Φοβοῦμαι. Τὸ ἴδιο κ' ὁ πατέρας τῆς... Ὅσα καὶ νὰ σοῦ ποῦνε, ἄγνωστος. Ποῖος ξαίρει τὴ φύτρα του; Πρόσφυγας. Ποῦ νὰ βρεῖς τὴν ἄκρη του;

— Γιατί, τί ἔχει νὰ κάμει ποὺ εἶναι πρόσφυγας. Τάχα ἐδῶ ὅλους τοὺς ξαίρουμε; Ἐπειτα αὐτοὶ εἶναι καλονοικοκυραῖοι καὶ πιὸ ζυπνοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας.

— Μπορεῖ... ὅμως αὐτὰ δὲ φτάνουνε, ἀναστέναζε ἡ καλὴ κυρία Βάσου, μπορεῖ νᾶναι καλὸς καὶ ἄξιος στὴ δουλειὰ καὶ μὲς τὸ σπῖτι τύραννος. Μὴ δὲν ἀκούμε τοῦ κόσμου τὰ μυστήρια κάθε μέρα.

— Βρεῖτε γνωστός του καὶ μάθετε, εἶπε ἀγανακτισμένη ἡ γυναίκα τοῦ δοντογιατροῦ ποὺ δὲν εἶχε παιδιὰ κ' ἀγαποῦσε τὴν ἀνεψιὰ σὰν παιδί τῆς.

Τῶς καὶ μὲ ποὺ δὲν τὴν παντρεύανε. Ὁ νοῦς κ' ὁ λογισμὸς τῆς εἴτανε αὐτός. Πῶς νὰ παντρέψῃ τὸ κορίτσι. Τόσες καὶ τόσες στράτσες βρίσκουν ἄντρες καὶ ἡ Μυρτώ μὲ ὅλες τὶς χάρες νὰ μὴ βρίσκει!

Τί ποὺ εἴτανε λιγνούλα καὶ τὸ στόμα τῆς μεγάλο, ψεγάδι θὰ τὸ πῶ κ' αὐτό;

Τώρα τ' ἀποφάσισε νὰ βιάσῃ τὴν ἀδελφὴ τῆς. Τὴν ἤξαιρε δὲ γκρινιάρια κ' ἀναποφάσιστη. Νὰ μὴ χάσουνε κ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρίαν τὰ χρόνια περνοῦσανε. Πείραζε τάχα ποὺ εἴταν πρόσφυγας ὁ νέος; Μήπως καὶ τοῦτοι δὲν εἶναι ἄνθρωποι; Ἐπειτα νὰ καὶ ποὺ ὅλος ὁ Πειραιᾶς τὸν ἤξαιρε. Τί θέλαν ἄλλο; Εἶχε καὶ πατέρα, ὅπως μάθανε, ποὺ δούλευε σ'ένα ἐργοστάσιο στὴ Δραπετσῶνα. Καὶ ἀδερφὴ παντρεμένη. Ὁ ἄντρας τῆς εἶχε παράγκα στὸ Μοναστηράκι. Καταστρεμμένος ἄνθρωπος τί νὰ σὲ κάνει; Ἐδῶ βασιλόπουλα γενήκανε γκαρσόνια, ὄχι αὐτός!

Φτάνει τὸ παιδί ποὺ εἴτανε καλὸ καὶ μεγαλεῖα δὲ θέλανε. Καλὸ κ' ὁμορφο. Εἶπανε μάλιστα πῶς ἤξαιρε κ' Ἐγγλέζικα.

Τὸ ραντεβού ἐτοιμάστηκε ἕνα βραδάκι στὴν «Αἴγλη». Μὲ τὰ ἡλεκτρικὰ οἱ μελαγχροινὲς φαντάζουν καλύτερα. Φοροῦσε φουστάνι τῆς ὥρας ἡ Μυρτώ. Ρόζ μὲ ζώνη μαύρη. Τρέλλα!

Ὁ νέος ἤρθε μὲ τὸν προξεντή, ἕναν γνωστὸ τοῦ πατέρα τῆς, δικηγόρο τοῦ ποδαριοῦ.

Ἡ καρδιὰ τῆς Μυρτῶς πῆγε κ' ἤρθε κάτω ἀπὸ τὴ ρόζ ζορζέτα. Δὲν τὸν εἶχε φανταστεῖ τόσο ὁμορφο. Τῆς τῶχαν πῆ, ἀλλὰ ἄλλο εἶναι νὰ τὸν δεῖς. Μόνο λιγχνὶ κοντός. Μικροκαμωμένος. Τί μάτια ὅμως, Θεέ μου, τί μάτια. Γλαρὰ καὶ μεγάλα. Τὰ φρύδια μαῦρα καὶ καμαρωτὰ τῆς ζωγραφιάς. Πρόσωπο φιλομελάχροινο καὶ ἀπαλὸ σὰν κοριτσιότικο.

Ἐνιωθε ἀμέσως νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Εἰν' ἡ ἀλήθεια πῶς αὐτὸ τὸν ἔβλεπε σὲ ὅλους ἡ Μυρτώ. Ὁχτὼ τῆς εἶχαν προξενέψει ὡς τὰ τώρα.

Μόνο στὸν ἕνα ἡ καρδιὰ τῆς δὲ χτύπησε γιὰ τὴν εἴτανε μεγάλος κ' ἄσχημος.

Στοὺς ἄλλους ὅλους τὴν ὥρα ποὺ τοὺς πρω-

τόβλεπε, τὴν ἄκουε νὰ τῆς φωνάζει: Αὐτὸς εἶναι. Αὐτός!

Ἀπὸ κείνη τῇ στιγμή τὸν σκεπτότανε μερό-
νυχτα. Πλάγιαζε μαζί του. Ὅστερα ἡ προξενιά
χαλοῦσε. Γιὰ καιρὸ τῆς ἔμενε ἡ ἀνάμνηση τοῦ
ἀντρός. Κάποια πίκρα καταστάλαζε μέσα της
ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄγονη λαχτάρα. Μετὰ τῆς κά-
μνανε καινούργια προξενιά. Ἀρχίζε τότε νὰ συλ-
λογιέται πάλι τὸν τελευταῖο καὶ νὰ ἐλπίζει.

Ὁ γαμπρὸς μιλοῦσε μὲ τὸν πεθερὸ γιὰ τὴν
καταστροφή.

Εἴτανε ἓνα θέμα πού τοὺς ἔβγαζε ἀπὸ τὴ
στενοχώρια. Ἔλεγε πῶς φύγανε ἀπὸ τὴ Σμύρνη,
πῶς τὸ βαπόρι τοὺς πέταξε στὴ Μυτιλήνη καὶ
τὰ τέτοια. Μόλις σήκωσε τὰ μάτια του νὰ δεῖ
τὴν νύφη.

Σὰ νὰ μὴν τὸν ἔνοιαζε διόλου. Ἐκείνη ἀνα-
στέναζε, σὲ κάθε πού ἄκουε καὶ συμπονοῦσε τὸ
κοσμάκι πὺ τράβηξε τέτοια δεινά.

Ποτέ της, εἶναι ἡ ἀλήθεια δὲν τὸν εἶχε σκε-
φθεῖ. Ναί. Πῶς λυποῦντανε, σὰ νὰ γενήκαν τώρα
ὅλα αὐτὰ ἔτσι δὲ μπροστά της.

Ἡ κυρία Βάσου τὸν ἔβλεπε. Μόνο τὸν ἔβλεπε,
χωρὶς ν' ἀκούει. Σ' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο θὰ ἐμ-
πιστευόταν τὸ παιδί της, τὴ μοναχοκόρη της.

Ἄς εἴτανε βολετὸ τὸ βλέμμα της νὰ βυθι-
στεῖ μὲς στὴν καρδιά του. Νὰ δεῖ τὰ σπλάχνα
του, νὰ τὰ γνωρίσει.

Πόσο φοβούντανε! Κ' ἔπειτα γιὰ νὰ μὴ ση-
κώσει τὰ μάτια του. Μήτε μιὰ φορὰ δὲν τὴν
ἀτένισε κατάματα. Γλυστροῦσε θαρρεῖς καὶ ξέ-
φευγε. Μιλοῦσε μαζὺ τοὺς καὶ ὅμως εἴταν μακριά.

Γύρω τοὺς τὸ Ζάππειο ξεδίπλωνε τὶς ὠμορ-
φιές του. Τοῦφες πηχτὲς ἢ πρασινάδα. Ἡ Ἀκρό-
πολη τετράγωνη κι' ἀπόκοσμη χαιρόταν τὴν
αἰωνιότητά της.

— Ἐγὼ θὰ μείνω καὶ σεῖς θὰ φύγετε.

Τὰ κοριτσόπουλα πού κάμνουν βόλτες κου-
νώντας τὶς μεσότητες τοὺς καὶ οἱ φοιτητὲς πού
τὰ πειράζουσε ὅλοι, ὅλοι θὰ σβύσετε σὰν τὸ κερί.
Σὰν τοὺς παπούδες καὶ τοὺς πατεράδες σας. Ἐγὼ
θὰ μείνω.

Τὸ ἴδιο ἀκατάδεχτες ὄνειρεύουνταν καὶ οἱ στῆ-
λες τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου.

Καὶ ἡ θάλασσα πού μόλις διάλαζε στὸ βάθος.

— Ἐγὼ θὰ μείνω καὶ σεῖς θὰ φύγετε.

Τί μικρὰ καὶ πρόσκαιρα ὄλα. Ἡ προξενιά τῆς
Μυρτώ. Γίνει δὲ γίνε. Οὔτε κ' ἓνα τσουγκρα-
νιά πάνω σ' ἓνα κομμάτι ἡλιοψημένο μάρμαρο.

— Ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα διαλογίστηκε ἡ
κυρία Βάσου.

Καὶ ἡ μουσικὴ ἔπαιζε Κάρμεν:

«Ὁ ἔρως εἶναι μικρὸ πουλί»

ὁ ἔρως. Ναί, ὑπῆρχε καὶ ὁ ἔρωτας. Αὐτὸς εἴτανε
γιὰ τοὺς προνομιούχους τῆς ζωῆς. Γιὰ κείνους
πού οἱ Μοῖρες φιλήσανε στὸ μέτωπο. Τοὺς καλό-
τυχους, Γιὰ κείνηνα, γιὰ τὸ σὸί της εἶχανε βρεῖ
οἱ ἄνθρωποι τὴν προξενιά. Ναί, τὴν προξενιά.

Ὁ γάμος ἔγινε γρήγορα, πολὺ γρήγορα. Ἐτσι
θέλησε ὁ γαμπρὸς. Σὲ δυὸ μῆνες εἴταν ὄλα τε-
λειωμένα. Ἀρραβῶνα, γάμος, ταξίδι.

Τὸ ζευγάρι πῆγε στὴν Κηφισιά γιὰ δέκα μέ-
ρες, ὅμως στενοχωρέθηκαν καὶ στίς ὀκτὼ γύρισαν.

Μιὰ βδομάδα τώρα κάθε ἀπόγεμα εἶχανε βί-
ζιτες. Ἦρθανε ὅλες οἱ γνωστὲς νὰ συχαροῦνε καὶ
νὰ ρονέψουνε.

Τὸ σπίτι μὲ τὰ καινούργια ἐπιπλα ἔγινε ἀγνώ-
ριστο. σὰν τὴ Μυρτώ. Ἡ εὐτυχία τὴν ἔδειξε
ἔμορφη. Στὰ μάτια της τὰ μεγάλα καὶ ἀνέκ-
φραστα λὲς καὶ κάτι καθρεφτίστηκε.

Ἡ κυρία Βάσου διόρθωνε τὰ βάζα. Σὲ λίγο
θὰ φτάνανε κάποιες ζουλιάρες συγγενεῖς ἀπὸ τὴν
ἐπαρχία.

Ἡ πόρτα χτύπησε.

Σὰ νωρὶς ἀκόμη, εἶπε μοναχὴ της κῆκαμε νὰ
βιστεῖ.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, πρόλαβε ἡ ὑπηρετρία μπαί-
νοντας. Μιὰ νέα εἶναι, σὰ ραφτρίτσα φαίνεται μὲ
τὸ πακέττο της. Θέλει τὴν κυρία τὴ μικρή.

— Ἄς περάσει, ἄς περάσει. Ποιόνα θέλεις, τὴν
κόρη μου; Νὰ τὴ φωνάξω μιὰ στιγμή. Εἴσαι ἡ
μάνικιουρίστα πού μ' ἄς σύστησε ἡ κυρία...

Ἡ λιγνὴ νέα μὲ τὸ χοντρό, χειμωνιάτικο παλτὸ
κάτι ἀπάντησε πού δὲν ἀκούστηκε.

Βαστοῦσε ἓνα δέμα στὸ χέρι. Ἐνα πολὺ με-
γάλο δέμα. Ἡ κυρία Βάσου δὲν ἔδωσε σημασία.
Τί σημασία νὰ δώσει κανεὶς σὲ μιὰ τόσο φτω-
χοντυμένη κοπελίτσα καὶ στὸ δέμα της.

Ἐβγαλε μόνο τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὴν ἄλλη
πόρτα καὶ φώναξε τὴ Μυρτώ.

Στὴ στιγμή πέρασε τὸ πενιουάρ της κ' ἦρθε.

Ἐνα πενιουάρ μαῦρο, γαπωνέζικο μὲ κεντη-

μένες χρυσὲς χίμαιρες καὶ κόκκινα ἀνθη κερασιᾶς.
Ἡ νέα μὲ τὸ δέμα της προχώρησε καὶ ρώτησε
σιγανά:

— Ἐσεῖς εἴστε ἡ γυναίκα τοῦ κυρίου Μπαλῆ;

— Μάλιστα ἐγὼ εἶμαι...

— Ἐφερα κάτι τοῦ ἀντρός σας. Εἶναι δικό
του. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ κρατήσω... πῆτε του...
γιατὶ πρέπει νὰ ξαναπιάσω τὴν τέχνη μου. Πῶς
νὰ ζήσω... Ἦμουν ἀρραβωνιασμένη μαζί του
πέντε χρόνια καὶ μπιστεύτηκα... Τώρα πού πῆγα
στὸ μαγειτήρι, βρῆκε τὴν εὐκαιρία καὶ παντρέ-
φτηκε.

Οἱ χρυσὲς χίμαιρες τρομάζανε καὶ τὰ πορ-
φυρὰ ἀνθη τῆς κερασιᾶς λίγο ἀκόμα νὰ ξεφυλ-
λιστοῦν.

Ἡ Μυρτὼ βρέθηκε ξαπλωμένη στὸ φρεσκο-

γυαλισμένο παρκὲ τόσο γλήγορα πού ἡ κυρία
Βάσου μήτε κατάλαβε τὸ λόγο.

Φώναξε τρομαγμένη. Ἡ ὑπηρετρία ἔτρεξε.
Τῆς χύσανε νερό.

— Τί ἔπαθες παιδί μου, τί ἔπαθες, σὲ καλό
σου, ἔλεγε καὶ τὰ δόντια της χτυποῦσαν ἀπὸ τὴν
τρομάρα. Μιὰ τρομάρα βαθεία, ἀλλοιώτικη, λὲς
καὶ μαζεύτηκε ἐκείνη τὴ στιγμή ὅλη ἡ ἀνησυ-
χία πού τὴν ἔτρωγε τόσον καιρὸ.

Στὴν ὥρα ἀκούστηκε ἡ δξώπορτα πού ἔκλεινε.

— Ἀχ, κυρία, στρίγγλισε σαστισμένο τὸ δου-
λικό, κέρριξε τὸ μπουκάλι τῆς κολώνιας ἀπ' τὰ
χέρια του... Αὐτὸ τὸ δέμα πού ἄφησε τούτη
ἐπάνω στὸ ντιβάνι, ἄρχισε νὰ σαλεύει... Χριστέ
καὶ Παναγιά! Τί, μάγια μ' ἄς ρίξανε μέρα μεση-
μέρι; Βοήθα Κύριε! Καὶ σταυροκοπήθηκε.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΒΟΥΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

Ἐσπρωξε τὸ ἱζάμι μὲ τῶνα της χέρι, ἐνῶ
στάλλο βάσταγε τὸ πηροῦνι, — γιὰ ν' ἀνοίξῃ, νὰ
φύγῃ λίγο ὁ καπνός. Τὰ μάτια της εἶχανε κο-
κινίσει ἀπ' τὴ φωτιά, καὶ τὸ λάδι πού τσιτσί-
ριζε μὲς στὸ τηγάνι.

Μὲ τὴν κοιλιά στὸ στόμα, χλωμὴ καὶ στε-
γνωμένη, πρόσωπο ἀναιμικό, κατάχλωμο, —
ἀπ' τὶς στερήσεις, καὶ τὴ ζωὴ μὲς στ' ἀνήλιαγο
ὑπόγειο, — μὲ μιὰ βρώμικη φανελλένια κόκκινη
ρόμπα, καὶ τρύπιες κάλτσες μὲ πατημένες παν-
τόφλες στὰ πόδια, μὲ τὰ κοντὰ μαλλιά ἀχτέ-
νιστα, μπρὸς στὰ μάτια πεσμένα, τυραννιό-
τανε, μισὴ ὥρα τώρα, νὰ τηγανίσῃ τὶς μαρι-
δοῦλες καὶ τὰ ἱεράκια πού τῆς εἶχε στείλει,
μὲ τὸ παιδί τοῦ μαγαζιοῦ ὁ ἀντρας της.

«Ὁ κὺρ Γιώργος, εἶπε, νὰ τὰ τηγανίσῃς,
γιὰ θάρθῃ μὲ κᾶι φίλους νὰ πάρουνε ἓνα
μεζέ, καὶ νὰ κουβεντιάσουνε γιὰ μιὰ δουλειά.
Νᾶσαι καὶ λόγου σου συγγορισμένη, γιατί θέ-
λει νᾶσαι καὶ σὺ μπροστά! Καὶ νὰ στείλῃς
καὶ τὰ παιδιά στῆς κερά-Χουσοῦλας, νὰ μὴ
σᾶς πειράζουνε, — λέει, — ἄμα θάρθῃ νὰ μὴν τὰ
βρῇ ἔδῳ, γιατί θέλει ἡσυχία».

Βιαστικά, ἔννησε κιᾶλλαξε τὰ δυὸ μικρά.

ντύθηκε καὶ ἡ μεγάλη, καὶ φύγανε καὶ τὰ τρία
μαζὶ γιὰ τὴ θειά τους.

Τὰ κατάφερε, μὲ τρόπο, νὰ τοὺς δόσῃ μαζί
μὲ τὸ ψωμάκι τους, κιᾶπο δυὸ μαριδες, κιᾶνα
κομματάκι σηκωτάκι τοῦ καθενός.

«Μπορεῖς νὰ μὴν τοὺς δόσῃς; Παιδιά εἶνε!».

Κιᾶπο τὴν ὥρα πού τὰ εἶδανε, ὅλο γλύκες
καὶ χαρὲς ἦτανε:

«Μαμά, σήμερα θὰ τὰ φᾶμε ὅλα; Ἡ εἶνε
καὶ γι' αὐτοῖς;»

Σᾶμπως τρώγανε καὶ κάθε μέρα ψάρια
καὶ κρέας;

Ἡ καρδιά της σφιγγότανε.

Θὰ κατάφερνε νὰ τοὺς φυλάξῃ καὶ γιὰ τὸ
βράδυ, σὰν θὰ γυρίσουνε τίποτε; χωρὶς νὰ τὸ
κατάλαβῃ ὁ Γιώργος!

Ἐκείνη θὰ πῇ, πῶς δὲ θέλει, δὲν ἔχει ὄρεξι.

Μὰ οἱ ἄλλοι; Σὰν ἀρχίσουνε μεζὲ καὶ κρασί,
πού τοὺς σταματᾷς;

Λίγα θὰ τοὺς πέσουνε μάλιστα!

Κιᾶν τὸ πάρεχ' ἐκεῖνος εἶδῃσι, πῶς ἔδοσε
τῶν παιδιῶν, πρὶν φύγουνε! Ὅθ' ἡ γίνῃ πάλι τὸ
Ἀνάστα ὁ Θεός!...

«—Τὰ παιδιά σου, καὶ τὰ παιδιά σου!

Μείνανε ποτὲ νηστικά; Τὶ ψευτοκλαῖς, καὶ δὲ μᾶφίνεις καὶ μένα, νὰ πάω μιὰ ὥρα νὰ ξεσκάσω μὲ δυὸ φίλους;»

Ἀδύνατο νὰ κάτσω κι ἐγώ, σὰν ἄνθρωπος, μισὴ ὥρα στὸ μπακάλικο, νὰ πιῶ ἓνα κρασί, καὶ νὰ μὴ μοῦ τὸ βγάλῃς ἀπ' τὴ μύτη!

Σάφισα ποτὲ χωρὶς φαί; Ψεύτης, κλέφτης γίνομαι, τὸ σπίτι μου πάντα θὰ τὸ κυττάζω!

Μὰ δὲν ἔχεις κρέας; Φάε καὶ φασούλια! τὶ νὰ σοῦ κάνω; Σὰ μὲ πῆρες δὲ σοῦτάξα πὼς θὰ σὲ ταῖζω φασιανούς!

Σὰν ἤθελες καλοπέρασι, ἃς ἔπαιρνες κἀνα ἐφοπλιστή! Ἐμένα μὲ ἤξερες, μαραγκὸς ἤμουν. Μεροδοῦλι, μεροφαῖ... μὲ τὴν πλάνη, καὶ τὸ σκαρπέλο δὲν κάνει κανεὶς προκοπή!

Πανάθεμα τὴν ὥρα ποῦμπλεξα μὲ σένα! μόνο ὅποιος εἶναι τρελλὸς παντρεύεται!

Βλέπω τοὺς ἄλλους μου τοὺς φίλους ἐλεύθερα πουλιά!

Καῦμένα νειάτα! Μήτε νὰ τραγουδήσω δὲν μπορῶ μὲ τὴ ζήλεια σου!...

«Γιὰ ποιὰν τὰ λείει; Κάποια ἔβαλε στὸ μάτι πάλι! Ποιὸς ξέρει, ποιά πατσαβούρα τοῦ γιάλισε;

Δὲ βλέπει τὰ παιδιὰ του, μόνο θαρρεῖ πὼς εἶναι ἀκόμα παλικάρακι!»

«Κι ὅλη τὴν ὥρα στὸ μαγαζὶ μοῦ τὰ στέλνεις.—Τάχα πὼς κᾶτι νὰ μοῦ παραγγείλῃς, κᾶτι νὰ μοῦ πῆς,—καὶ μὲ κάνεις ρεζίλι καὶ στοὺς ἄλλους».

«Ἄντε Γιώργο, ἀγγελιοφόρος ἦρθε πάλι!

Τράβα γιὰ τὸ σπίτι, κακομοίρη μου, ἀλλοιῶς δὲ θὰ βοῆς ἡσυχία! ἡ Ρεβέκα σου δὲ χωρατεύει!! Ἄνθρωπος εἶμαι κι ἐγώ! Ὅλη μέρα δουλεύω, δὲν μπορῶ νὰ ξεροπερνῶ. Ἐχὼ ἀνάγκη ἀπὸ δυνάμεις. Νὰ φάω μιὰ μπριζόλα. Ἐνα κοψίδι...

Νὰ πῶ νὰ τὸ φέρω σπίτι; πρέπει νὰ φᾶνε καὶ τὰ παιδιὰ! Δὲ μᾶφίνεις μπουνιά! Τεῖν' ὁ κάβουρας; τεῖν' τὸ ζουμί του:

Κάθομαι καὶ γὰρ τὴν ταβέρνα, καὶ τὸ τρώω μὲ τὴν ἡσυχία μου! Μὰ καὶ πάλι βρίσκεις τρόπο, νὰ μὲ φαρμακώῃς μὲ τὰ κλάματα καὶ τὴ γοῖνα σου! Ἄε στὸν πειδὸ μεγάλο, κι ἀκόμα πάρα κεῖ! Μὴ μὲ κάνεις καὶ βλαστημήσω καὶ τὸ γάλα τῆς μάννας μου!»

Αὐτὰ, κι ἄλλα περνοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ της, ὅσο τελειώνει βιαστικὰ τὸ τηγάνισμα, καὶ σαπουνίζεται στὸ νεροχύτη, μπρὸς στὸ παράθυρο τῆς κουζίνας, γιὰ νὰ πάη νάλλαξῃ, νὰ μὴν ἔρθῃ, νὰ τὴ βοῇ ὁ Γιώργος σὲ τέτοια χάλια. κι ἄρχισῃ πάλι.

Ἀκούει τώρα τὴ φωνὴ καὶ τὰ γέλια του στὸ πλαῖνὸ μπακάλικο, ποὺ στάθηκε νὰ πάρῃ κρασί.

Ἐσκιψε λιγάκι νὰ δῇ, ποιοὺς φέρνει μαζί του. Καὶ πῆρε τὸ μάτι της τὸ Μῆτσο τὸ σοβατζῆ, καὶ τὸν κουμπάρο τὸ Γιάνη ἀπ' τὸ Χαλάντρι. Κι ὁ Γιώργος στὴ μέση μὲ τὴ ρεμπόμπλικα πίσω ριγμένη, στὴν κορφή, καὶ ρητόρευε.

Λύθηκαν τὰ γόνατά της, καθὼς τοὺς ἀντίκρουσε καὶ τοὺς τρεῖς μαζί!...

Ἀνύπαντρη, σὰ δούλευε στὰ καπέλλα,—μὲ χίλιες στέρησεις καὶ βάσανα, πεντάρα-πεντάρα—κατάφερε νὰ μαζέψῃ δυὸ-τρεῖς χιλιάδες δραχμές, ποὺ ἦτανε κι ἡ μοναδικὴ προικουὶα της.

Ἀπ' αὐτό,—ἀφοῦ ἔκανε τὰ ροῦχα, καὶ τὰ φτωχικὰ ἐπιπλάκια της,—τὰ ὑπόλοιπα καμμιὰ χιλιοπεντακοσαριὰ δραχμές, τᾶδωσε κι ἀγόρασε ἓνα οἰκόπεδο στὸ Χαλάντρι.

Τὸνειρό της ἦτανε,—ἅμα τᾶφερνε ὁ Θεὸς δεξιά,—νὰ χτίσουνε δυὸ καμαράκια, νὰ μαζέψῃ τὰ παιδιὰ της, νάχουνε καὶ τὸν ἀέρα τοὺς τὸν καθαρό, καὶ τὴν κασιόκα τους, καὶ τὶς κοτούλες τους. Κι ἀπὸ περιβολάκι τὰ λαχανικά τους τὰ φρέσκα. Νὰ γλυτώνουνε καὶ τὸ νοῖκι,—μῆνας μπαίνει, μῆνας βγαίνει,—νὰ εὐρυχωρήσουνε κι αὐτοὶ λιγάκι!

Δὲν ἦτανε δύσκολα αὐτὰ γιὰ τὸ Γιώργο. Φτάνει νάθελε. Τεχνίτης ἀπὸ τοὺς λίγους. Παντοῦ ἦτανε παρακαλετός.

«Ἐξήντα μέρες νάχῃ ὁ μῆνας, πάλι δὲ θὰ πρόφταινα νὰ τελειώσω τὶς παραγγελίες ποὺ ἔχω!» Ὅπως καυχιότανε καὶ μόνος του.

Στὴν ἀρχὴ ποὺ παντρεφτήκανε,—ὅσο βάσταγε ὁ ἔρωτας,—ὅλο καὶ τῆς ἔταζε:

«Νὰ δῆς! παλατάκι θὰ σοῦ χτίσω! Ὅχι δυὸ κάμαρες ποὺ θές! Θὰ ζοῖμε σὰν τοὺς μεγαλουσιάνους! Καλὰ νάμαστε μονάχα!

Καὶ μόνος του, τὶς Κυριακές, σὰ δὲν εἶχε δουλειά, ἔφτιασε τὴ μάντρα πρῶτα κι ὅ,τι τοῦ

περίσσευε κάθε Σαββατόβραδο,—ἅμα πλήρωνε τὸ μπακάλη, καὶ τὸν ψωμᾶ, καὶ τὸ χασάπη, κι ὅλους τῆς ἐβδομάδας τοὺς λογαριασμοὺς—ἐρχότανε, καὶ τῆς τᾶρριχνε στὴν ποδιά της, καὶ τὰ μετροῦσαν καὶ τὰ λογάριζαν μαζί!

Πότε θὰ μαζευτοῦν, νάρχισουν νάνοῖξουν θεμέλιο γιὰ τὸ σπιτάκι, ποῦτανε τὸ ὄνειρο καὶ τῶν δυονῶν.

Ἄχ! πὼς ἄλλαξαν ὅλ' αὐτὰ σήμερα!

Ποῦ εἶνε κείνος ὁ Γιώργος τώρα;...

Ἡ κακὴ της ἡ τύχη τᾶφερε, στὴν πρώτη της τὴ γέννα, νὰ τραβήξῃ ὅσα τράβηξε, δυὸ μῆνες στὸ κρεβάτι, νὰ φαγωθοῦν καὶ τὰ λεπτά,—ὅσα εἶχαν βάλει στὴν μπάντα γιὰ τὸ σπίτι,—Κι ὁ Γιώργος στενοχωρημένος ἀπ' τὴν ἀρρώστια της, καὶ τοῦ μωροῦ τὶς φωνές, καὶ τοῦ σπιτιοῦ τὴν ἀκαταστασία,—ποτὲ δὲν εὗρισκε μιὰ κουταλιά φαῖ ζεστὸ γυρίζοντας ἀπ' τὴ δουλειά του· τί νὰ σοῦ πρωτοκάνῃ καὶ κείνη ἡ δόλια ἡ ἀδερφή της; ἐρχότανε νὰ τὴ βοηθήσῃ, μὰ πότε νὰ τὰ κάνῃ ὅλα; Τὴν ἄρρωστη; τὸ παιδί; τὴν πλύσι;... «Πέρασε κι ἀπόψε Γιώργο μου, ὅπως μπορεῖς, κι' αὐριο μαγειρεύουμε τίποτα»...

Κι ὁ Γιώργος πῆρε τὴ συνήθεια νὰ τρώῃ κάθε βράδυ στὴν ταβέρνα μὲ φίλους ποὺ αὐτὸ ἦτανε κι ἡ τελικὴ τους καταστροφή!

Τώρα, ὅ,τι ἔβγαζε, δὲν ἔφτανε νὰ περνᾷ τὸ σπίτι του, ὅχι νὰ φυλάξῃ καὶ λεπτά.

Πλάκωσαν καὶ τὰ παιδιὰ, τρία ὡς τὴν ὥρα, κι αὐτὸ ποὺ εἶχε στὴν κοιλιὰ τέσσερα!

Ὁ κύρ-Θανάσης, ὁ ταβερνιάρης καὶ μπακάλης, ἔπαιρνε τώρα τὰ ἡμερομίσθια ὅλα, κι ὁ ψωμᾶς καὶ τὸ νοῖκι, χίλια βάσανα γιὰ νὰ πληρωθοῦν.

Κρέας; Ψάρι; στὸ σπίτι ὠρισμένες ἡμέρες τᾶφερνε.

Κι ἂν δὲν ἦταν κι αὐτὴ μὲ τὴν τέχνη της νὰ βγάλῃ κᾶτι γιὰ τὰ ροῦχα τῶν παιδιῶν καὶ τὰ δικά της, ποιὸς ξέρει πὼς θάχαν καταντήσῃ, νὰ γυρίζουν;

Γιὰ χτίσιμο;... Οὔτε λόγος μποροῦσε πιά νὰ γίνῃ! Κι ἂν τὸ θυμώτανε καμμιὰ φορὰ ὁ Γιώργος τὸ οἰκόπεδο, ἦταν γιὰ νὰ τὸ βλαστημάῃ.

«Τὸ ρημαδί! τὸ γρουσουζικο! Δὲν ἦταν νᾶνε

στὴν Ἀθήνα, νὰ τὸ πουλήσῃ, νὰ πάρῃ κανένα λεπτὸ; νάνοῖξῃ κι' αὐτὸς κανένα μαγαζάκι, ποὺ ἄσπρισαν τὰ μαλλιά του, κι ὅλα τὰ κοπέλλια,—οἱ καλφάδες του—γενήκαν μεροσοστάσια, καὶ μόνο αὐτὸς, μὲ τόσο παιδομάνι, δὲν μποροῦσε νὰ διπλιάσῃ δεκάρα!

Τόσα στόματα ποῦ νὰ προφτάσῃ;

Μὰ τώρα, εἶχε ἀπὸ πέρου,—μὲ τὴν τιμὴ ποῦχαν πάρει τὰ οἰκόπεδα στὸ Χαλάντρι,—ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ τῆς πετᾷ κᾶτι πόντους:

«Νὰ τὸ πουλήσουν. Νὰ τὸ δόσουν. Τί τῶ-θελαν; μιὰ καὶ δὲ θᾶχτιζαν;»

Μαὐτὴ ἔκανε τὸν κουτό! Ἄστο νὰ βρίσκεται! Ψωμί δὲν τοὺς γυρεύει.

Ποῦ ξέρεις, πὼς ἐρχονται τὰ πράγματα; Ὅσο μένει τόσο μεγαλώνει ἡ ἀξία του...

Τὴν περασμένη Κυριακὴ πάλι, σὰν ἦρθε τὸ βράδυ ὁ Γιώργος ἀπ' τὴν ἐκδρομὴ, στὸ κέφι ὅπως ἦταν, τῆς εἶπε, καθὼς ξεθάρρεψε καὶ τὸν ρώτησε, ποῦ εἶχε πάη;

«Τί σὲ νοιάζει; ἔχει γοῦστο νὰ βγῇ κᾶτι αὐτὴ τὴ φορὰ, ἀπὸ κείνο τὸ ρημαδιακό σου!

Ξέρεις τί μοῦλε ὁ κουμπάρος ὁ Γιάννης σήμερα; Τὸν ρώταγε, λέει, κάποιος, ἂν τὸ δί-νωμε 30.000 νὰ τὸ πάρῃ, γιὰτὶ τοῦ ἀρέσει.

Τὸ δίνωμε λέει; Τρέχοντας, ὅχι χωρατά!

Νὰ πάρῃ κι ἐγὼ τὰ λεπτά, νὰ τὰ φέρω βόλτα στὴ δουλειά μου, νάνασάνω λιγάκι.

Τοῦπα νὰ καταιβῇ καμμιὰ μέρα, νὰ τὰ ποῦμε, καὶ σύντομα νὰ μὴ μετανοίωσῃ ὁ ἀγοραστής.

Δὲν ἔδωσε κείνο τὸ βράδυ σημασία σαυτὰ τὰ λόγια. Νόμιζε, πὼς ἦταν ἀπ' τὰ συνειθισμένα τοῦ Γιώργου!

Μὰ σήμερα, καθὼς τοὺς εἶδε στὸ μπακάλικο μαζί, κατάλαβε, πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ σώθηκαν τὰ ψέμματα, καὶ θάπρεπε, νὰ πάρῃ μιὰν ἀπόφαση, τελειωτικὰ πιά!

Νὰ τὸ πουλήσῃ; Δὲν ἤθελε μήτε νὰ τὸ βάλῃ στὸ νοῦ της!

Ἦταν τὸ μόνο θάρρος ποὺ εἶχε, κι αὐτὴ, καὶ τὰ παιδιὰ της. Ἄμα τῶδινε, δὲν θάχαν τίποτε ἄλλο,—ὅ,τι κι ἂν τοὺς τύχαινε,—ἀπ' τὸ μεροκάματο τοῦ Γιώργου, καὶ τώρα τελευταῖα,—μὲ τὰ μεθύσια καὶ μὲ τὰ γλέντια,—ἓνας ἓνας τὸν παρατοῦσαν ὅλοι οἱ πελάτες του...

«Αε στα κομμάτια! Τί νὰ τοὺς κάνεις; Δὲν ἐκτιμῶν τὴν τέχνην!»

Παίρνουν καὶ βρωμόπαιδα, τὰ πληρώνουν μισοτιμῆς, καὶ δὲν τοὺς νοιάζει ὅτι δουλεῖα βγάλουν! «Ὅλα τὰ ψεύτησαν...»

Νὰ πῇ πάλι ὄχι; Νὰ σηκώσῃ κεφάλι;

Χριστὸς καὶ Παναγία! Ποῦ τολμοῦσε; Τί θὰ γίνονταν κεῖ μέσα;

Κάνα δυὸ φορὲς ποῦχε ἀντιμιλήσει, τραπέζια καὶ καρέκλες ἀναποδογύριζαν στὸ λεπτό, τίποτε δὲν εἶχε μείνει γερό!

Τὸ παιδί του τὸ ἴδιο ἄρπαξε μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ πόδι, καὶ γύρευε νὰ τὸ πετάξῃ ἀπὸ τὸ παράθυρο, καθὼς ξύπνησε κιόρῃ νὰ κλαίῃ τρομαγμένο ἀπ' τὴν φωνὴν του!

Τί τρομάρα πῆρε καὶ τότε! Πῶς δὲν τῆς τὸ σακάτεψε τὸ παιδί; Νὰ τὸ βλέπει νὰ καίγεται;

Καὶ γιὰ τί; Γιὰ τιποτένια πράγματα. ὄχι γιὰ χιλιάδες!

Πῶς θὰ τὰ κατάφερνε; Βαγγελίστρα μου! Μεγάλη ἡ χάρι σου!

Φώτισέ με! βοήθησέ με! τί νὰ κάνω;

Καὶ περνώντας ἀπ' τὴν κουζίνα στὴν κάμαρη γιὰ νὰλλάξῃ, στάθηκε μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι κι' ἔκαμε τὸ σταυρὸ τῆς στὴν εἰκόνα, ποὺ στολισμένη με βέργια, με ἀσημένια κορῶνα καὶ χέρια, τῆς χαμογελοῦσε.

Πέρασε μιὰ καθαρή ρόμπα, ἔφτιασε τὰ μαλλιά της στὸν καθρέφτη πάνω ἀπ' τὸ καρυδένιο κομμό. πῆρε κάτω ἀπ' τὸν ξύλινο καναπέ—ποὺ χρησίμευε γιὰ κρεβάτι στὰ δυὸ παιδιά τῆς νύχτα,—τὰ γοβάκια καὶ τὴν κάλτσες της, καὶ κάθισε στὸ κρεβάτι, στὴν ἄκρη, νὰ τὰ φορέσῃ.

Τὰ μάτια της πέσανε στὴ λάμπα. Εἶδες; δὲν τὴν κύτταξε ἂν εἶχε πετρέλαιο, ἀπ' τὴν ἄλλη Κυριακὴ ποὺ τὴν εἶχαν ἀνάρψει. Ἄν βραδυάσουνε μετὰ τὴν κουβέντα καὶ γυρέψουν φῶς, δὲ θάχῃ νὰ τοὺς δόσῃ.

Ἐκανε γλήγορα, νὰ προφτάσῃ, νὰ τὴν κυτάξῃ κι' αὐτὴ.

«Μαρίκα... ποῦ εὐχὴ Θεοῦ εἶσαι, μπρὲ ψυχὴ;

Ἐλα νὰ ἰδῇς ποιоὺς σοῦ φέρνω; πέταγε τὸ μάτι σου σήμερα;»

Ἐσπρωξε μετὰ βία, τὴν παντόφλες καὶ τὴν κουρελόκαλτσές της, κάτω ἀπὸ τὸν καναπέ, σηκώ-

θηκε, τίναξε τὸ κρεβάτι, κεῖ ποὺ καθότανε, καὶ μετὰ τὸ γέλοιο πετάχτην στὴ πόρτα.

«Καλῶς τοὺς! καλῶς τοὺς! Πῶς ἦταν αὐτὸ κουμπάρε μου; Πῶς ἀπ' τὴν γειτονιά μας;

Τί γίνονται ἡ κουμπάρα; τὰ παιδιά; Τί νέα ἀπ' τὸ χωριό; πῶς πάνε τὰ χτήματα;

Κι' ἡ φωνὴ τῆς ἀκουγόταν χαρούμενη καὶ ξέννοιαστη, τάχα, σὰν τὸ γέλοιο τῆς, ἐνῶ μετὰ ἀγωνία προσπαθοῦσε νὰ καταλάβῃ ἀπ' τὰ μούτρα τοῦ Γιώργου, τί ἀέρας φύσαγε σήμερα; Κἂν ἦταν στὰ καλά του ἢ στὰ μπουρλινά του...

Μὰ ἐκεῖνος, ὅλος ἀφοσιωμένος στὴν ὑποδοχὴ τῶν φίλων δὲν ἄφινε νὰ φανῇ τίποτα.

Ἐέρεις τί λέω; Ἡ κυρὰ Λευτέραινα λείπουν ἀπὸ τὰ χτῆς στὴ Γλυφάδα, νὰ φέρωμε τὸ τραπέζι δῶ στὴν αὐλὴ, νάχωμε περὶ εὐρυχωρία, μετὰ τὴν κάμαρα θὰ σκάσωμε.

Ἄφισε σὺ στὴ θέση ποὺ εἶσαι! Ἐλα Μήτσο, γειά σου, δόσε μου ἓνα χερδάκι!»

Τοὺς ἔφερε καρέκλες, καὶ κάθησαν κι' οἱ τρεῖς γύρω, πῆρε ἓνα τραπεζομάντηλο καθαρό ἀπ' τὸ κομὸ, νὰ τὸ στρώσῃ, νὰ σκεπάζῃ λίγο τοῦ τραπεζιοῦ τὰ χάλια.

Ὁ Γιώργος ὅλο κέφι καὶ μετὰ τὰστεῖα του, —ὅπως πάντα σὰν ἦταν μετὰ φίλους,—μπῆκε μόνος του νὰ πάρῃ τὴν δυὸ πιατελίτσες, ἐνῶ ἐκεῖνη ἀράδιαζε στὸ τραπέζι τὰ πιάτα καὶ τὰ ποτήρια.

Μετὰ τρόπο ἔδωσε στὸ παιδί τοῦ μπακάλη,—ποῦφερε τὴν χιλιάρικη μετὰ τὸ κρασί καὶ τὸ τυρὶ,—τὸ μπουκάλι, γιὰ νὰ τῆς φέρῃ τὸ πετρέλαιο, ἀπ' τὸ παράθυρο τῆς κουζίνας νὰ μὴ τὸ δοῦνε.

Κι' ὕστερα μετὰ τὰ δυὸ χέρια, στὴ μέση, στάθηκε κεῖ στὴ πόρτα τῆς κουζίνας, κι' ἀφηρημένη τοὺς ἐκύτταζε ποὺ ἄρχισαν νὰ τρώνε καὶ συλλογίζονταν ἂν θάμενε καὶ τίποτα γιὰ τὰ παιδιά...

Κεῖνη δὲ θάγγιζε τίποτα, θάπερνε μόνον δυὸ τρεῖς ἐλιές καὶ λίγο τυράκι, ὅσο νὰ γελάσῃ τῇ πείνῃ της. Θάλεγε πῶς μπουχτίσε ἀπὸ τὸ τηγάνι καὶ δὲν μποροῦσε νὰ φάῃ!

Μιὰ ἰδέα! θάβαζε κάμποσα στὸ πιάτο της, κι' ὕστερα μετὰ τὴν κουβέντα, θάπαιρνε τὸ πιάτο νὰ τὸ κρύψῃ μέσα. Τάχα γιὰ νὰ τὰ φάῃ ὕστερα, γιὰτὶ τώρα δὲν μπορεῖ.

Πῶς θὰ τῷπερνε ὁ Γιώργος ἂν τὴν ἔβλεπε;

Δὲ θὰ τὴν ἔτρωγε δὰ, τὸ κάτω κάτω! Μπρὸς τοὺς φίλους δὲν τοῦ ἄρεσε τὰ φαίνεται κακός!

Οἱ ἄλλοι στὸ μεταξὺ εἶχανε στρωθεῖ γιὰ καλά!

Ὁ Μήτσος μερακωμένος πάντα,—ἄρχισε νὰ τὸ λείει σιγὰ σιγὰ.

Κι' ὁ Γιώργος γέμιζε τὰ ποτήρια, καὶ τὰ κατέβαζε, τῶνα πάνω στ' ἄλλο, κάνοντας τ' ἀστεῖα του.

«Τὸ ἄτιμο! βρὲ Μαρίκα! τρύπιο εἶναι τὸ ποτήρι, ποὺ μοῦδοσε; Ὅλο τὸ γιομίζω, κι' ὅλο ἄδειο βρίσκεται!»

Ἐνῶ ὁ κουμπάρος ἀπ' τὸ Χαλάντρι ἔκανε, μπουρμπούληθρες μετὰ τὸ κρασί στὸ στόμα του, —τάχα πῶς δὲν πάει κάτω, πῶς δυσκολεύεται νὰ τὸ καταπιῇ,—κιόρῃ νὰ μπερδεύῃ τὰ λόγια του, πωμένος ὅπως ἦταν, ἀπ' τὸ πρῶτ', ποτὶγύριζε στὴν μικροταβέρνα, στὸ Μοναστηράκι νὰ συναντήσῃ κάποιον δικό του.

Ἡ Μαρίκα μπῆκε μέσα, πῆρε μιὰ καρέκλα καὶ πῆγε κιέκατσε λίγο περὶ πέρα.

«Ἐλα περὶ κοντὰ, κουμπάρα, νὰ πάρῃς ἓνα μεζέ, τί, χώρια μας θὰ κάτσης τώρα;» ἄρχισε νὰ τῆς λείει ὁ κουμπάρος.

«Ἐλα πιὸ κοντὰ χρυσό μου,» πρόσθεσε κι' ὁ Γιώργος, μισοσοβαρὰ καὶ μισοειρωνεύμενος. «Ἐλα νὰκούσης καὶ σὺ, τί θέλει ὁ κουμπάρος. Ὅξω φτώχεια! καὶ στὴ πέτρα νὰ φυτρώσῃ τὸ εὐλογημένο τὸ κρασί.»

Ὁ Μήτσος, ἀπ' ἀντίκρου, λίγωνε κι' αὐτὸς τὰ τοῖμπλικά μάτια του, κι' ἔσαχνε τὴν λαδωμένην του ἀφέλειον, ἔτοιμος νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην τοῦ φίλου του.

Καὶ στὴ φωτιὰ μπορούσε ἀκόμα νὰ πέσῃ γιὰ χατῆρι του! Φτάνει νὰ τοῦ ἔκανε ὁ Γιώργος νόημα!

Ἡ ἄμοιρη γυναῖκα αἰσθάνονταν τὸν ἑαυτὸ της τόσο ἀδύνατο μπρὸς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς μαζεμένους, καταλάβαινε τόσο καλά, πῶς δὲ θὰ μπορούσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μαζί τους!

Πῶς, ὅτι ἤθελε ὁ Γιώργος, θὰ τὴν ἔβαζε πάλι νὰ κἀνῃ χωρὶς ἀντίρρηση, —ὅπως πάντα—κι' ὅς ἦταν ὅλος διόλου ἄλλη ἢ δική της ἐπιθυμία καὶ ἀπόφασί, τόσο ποὺ τὸν φοβότανε;.

Ὅστε σὰν ἄπλωσε κεῖνος τὸ χέρι καὶ τὴν ψευταγκάλιασε, κιόρῃ νὰ τῆς λείει πῶς δὲν πρέπει νὰ χάσουνε τὴν εὐκαιρία, γιὰτὶ ἦταν γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν τους, καὶ ἔξερεις ἐγὼ τώρα

ποὺ σὰς ἀγαπᾶω ὅλους! καὶ νὰποφασίσῃ νὰ δόσουνε τὸ οἰκόπεδο σαὺτὸ τὸ ἄνθρωπο, ποὺ ὁ Θεὸς τοὺς φανέρωσε!

Χωρὶς συζήτησι σχεδόν, βρέθηκε καὶ τὴ σύμφωνη, καὶ εἶπαν στὸ κουμπάρο, νὰ δόσῃ μετὰ τὸν ἀγοραστή τὴν ἡμέρα, νὰ πάνε στὸ συμβολαιογραφεῖο, νὰ κάνουνε καὶ τὰ χαρτιά, νὰ τελειώνουνε!

Εἶχε νυχτώσει πιά, καὶ μὴν τὴ λάμπα ποὺ ἄναψαν, δὲν καλοβλέπανε· ἡ χιλιάρικη εἶχε κάνει ἀντίο ἀπὸ ὦρα, καθὼς καὶ οἱ μεζέδες.

Καὶ οἱ φίλοι σηκώθηκαν, μισοτρεκλίζοντας, νὰ φύγουν.

Τὴν καληνύχτησαν, κι' ὁ Γιώργος βγῆκε μαζί τους νὰ τοὺς πᾶν ὡς τὴ γωνιά. Μῆτε τὸ καπέλο του δὲν πῆρε.

«Ἐνα λεπτὸ κέφθασα!»

Τῷξερε τὸ λεπτὸ πόσο θὰ βάσταγε! Ὡς τὴ μία τουλάχιστο!

Κι' ἀνόρεξα, ἄρχισε νὰ μαζεύῃ τὴν καρέκλες καὶ τὰλλα πράγματα, νὰ τὰ βάλῃ μέσα, νὰ σβύσῃ καὶ τὴν λάμπα, νὰ μὴ χάνεται τὸ πετρέλαιο ἄδικα.

Ἀπόψε δὲ θάκανε νυχτέρι, τὸ καντῆλι στὰ εἰκονίσματα τὴν ἔφτανε, ὅλα θὰ τᾶφινε γιὰ τὸ πρῶτ'. Δὲν εἶχε κέφι γιὰ τίποτα! Τὸ κορμί της τῆς φαινότανε σὰ σκοτωμένο, τὸ κεφάλι της πήγαινε νὰ σπάσῃ.

Τὰ μάζεψε σιγὰ σιγὰ, μπῆκε κι' αὐτὴ μέσα ὕστερα, καθὼς στάθηκε στὴ μέση τῆς κάμαρας, στὰ μισοσκότεινα, νὰ βγάλῃ τὴν καινούργια ρόμπα, ἓνας λυγμὸς ἐπράνταξε τὸ κορμί της, κῆπεσε μετὰ τὰ μούτρα πάνω στὸ κρεβάτι, κλαίγοντας ἀπαρηγόρητα!...

Παναγίτσα μου! Γιατὶ ἦταν τέτοιος ἀνάξιος ἄνθρωπος;

Νὰ μὴ μπορεῖ νὰ πῇ μιὰ φορὰ ὄχι! Νὰ σηκώσῃ κεφάλι;

Ἀφοῦ ἦταν γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν της! γιὰ τὸ ψωμί τους ἕως μιὰ μέρα;

Εἶδες τὴν Ἑλένη, τὴν ξαδέσφη της; Γιὰ νάχῃ αὐτὴ μυαλό, γιὰ νὰ κρατήσῃ γερά τὸ τιμόνι, κι' ὁ ἄντρας της τὴν ἀγαποῦσε, καὶ τὴν ἄκουε! καὶ τὰ παιδιά της μπροστὰ της τρέμανε!

«Ὅτι πῇ ἡ μητέρα! — γιὰ τὸ καλὸ τους πάλι.—

Ὡς τώρα πού ἦταν κοτζὰ παλληκάρια, ὁ λόγος τῆς μάνας δυὸ δὲ γινότανε!

«**Τῶπε ἡ μητέρα**» τελείωσε!

Κιαυτή! Αὐτή, ἀπὸ τώρα μιά σταλιά μωρὰ δὲν τὴ ψηφούσανε!

Νὰ πέθαινε! Νὰ πέθαινε καλλίτερα! Νὰ ἡσύχαζε, νὰ γλυτώσει κι' ὁ κόσμος ἀπ' αὐτή, — τέτοια πού εἶναι. — κιαυτή ἀπ' τὸν κόσμο.

Καὶ τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀκατάπαυστα, καὶ τὸ φτωχό, βασανισμένο κορμί, ἔξαντλημένο ἀπ' τὴν κούρασι, κι' ἀπ' τὴ γενική της κατάστασι, σειοῦνταν ὀλόκληρο ἀπ' τὰναφυλλητά!...

«Μαμάκα, στὰ σκοτεινὰ κάθεται; Γιατί; Κοιμήθηκες; Κύτταξε τί μᾶς ἔδωσε ὁ μπαμπᾶς. Εἶνε ἐδῶ στὸν κύρ - Θανάση, μᾶς φώναξε, πού περνούσαμε, καὶ τοῦπε, νὰ μᾶς βάλῃ μακαρόνια καὶ κρέας ἀπ' τὸ γιουβέτσι, νὰ τὰ πάρωμε νὰ φᾶμε, γιατί εἴμαστε, λέει, καλὰ παιδιά. Τώρα θαρρῇ καὶ κείνος.

Καὶ τὰ μικρὰ ἀρχινήσανε καὶ τὰ τρία μαζί, νὰ τῆς λένε: Πῶς παίζανε μὲ τὸ **Ντίκ** τὸ σκύλο τοῦ θείου Δημήτρη. καὶ τί τοὺς ἔδωσε ἡ θεία Χρυσούλα καρύδια καὶ σταφίδες. Πῶς πότισαν μαζί τὸ περβολάκι.

Μὰ γιατί εἶσαι σὸ κρεββάτι μαμάκα; Δὲ θὰ σηκωθῇς, Τί ἔχεις κι' ἀναστενάξεις; Κλαῖς; ποιὸς σὲ μάλωσε; Ὁ μπαμπᾶς πάλι;»

Σηκώθηκε, γιὰ νὰ μὴ τὰ στενοχωρήσῃ κι-εκεῖνα, κι' ἄρχισε μὲ προσοχή, νὰ τὰ βοηθήσῃ, νὰ περάσουν τὶς παλιὲς ποδιές, νὰ μὴ λερωθοῦν σὰν θὰ ἔτρωγαν.

Ἡ καρδιά της φούσκωνε τώρα ἀπὸ καμάρι, ὅσο τᾶβλεπε καθισμένα καὶ τὰ τρία, γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι νὰ τρῶνε, καὶ νὰ κελαῖδουν σὰν τὰ χελιδόνια.

Κουτὴ πού ἦταν! Νὰ σκάζῃ ἔτσι ἄδικα. Ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Ὑγιεία μόνο νάχουν!

Εἶδες ἐκεῖ; Δὲν ξέρω κι' ἡ μάνα της, τί περιουσία εἶχε, πού μεγάλωσε ἑφτά κορίτσια μὲ τὸ μεροκάματο τοῦ ἀντρός της μονάχα! κióλες βγήκανε τεχνίτρες, ἡ μιά καλλίτερη ἀπ' τὴν ἄλλη καὶ καλοπαντρεύτηκαν. Μόνο μὲ τὰ χερᾶκια τους ἔκαμαν τὴν προῖκα τους.

Ἄς ἔχουν κι' οἱ δικές της μυαλὸ νὰ δουλεύουν, νὰ κάνουν ὅ,τι τοὺς χρειάζεται. Ὅσο

γιὰ τὸ Γιώργο, δουλευτῆς εἵτανε, ὅσο ζοῦσε αὐτός, ψηλά, χαμηλά θὰ περνοῦσαν.

Ποῦ ξέρεις; Μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ τὸν βοηθοῦσε νάνοιγε ἕνα καλὸ μαγαζὶ μαῦτὰ τὰ λεφτά, νὰ μεγαλώσῃ τὶς δουλειές του, νὰ προκόψῃ, νὰ ποῦν ἀληθινά, **Ἐξω φτώχεια!** μπορεῖ νάταν καὶ γιὰ τὸ καλὸ τους. Τί τῶκαναν, καὶ κεῖ πού βρῖσκονταν αὐτὸ τὸ οἰκόπεδο;

Σᾶμπως πέρανε τὸ εἰσόδημα; Λεφτὰ πεταμένα! ἔνῳ ἔτσι κᾶτι μποροῦσε νὰ γίνῃ!

Καὶ παρηγορημένη, — ἀφοῦ ἔβαλε τὰ παιδιά νὰ κοιμηθοῦν, — μάζεψε τὸ σπῆτι της, κι' ἔπεσε κι' αὐτὴ νὰ ξεκουραστῇ, ἀναστενάζοντας ἀκόμα πότε πότε.

Ἐνῳ ἀπ' τὸ παλινὸ μπαλίκι, ἀκούγονταν — στὴ διαπασών — ἡ φωνὴ τοῦ Γιώργου μὲ τὴ κιθάρα, πού τραγουδοῦσαν μὲ τὴν παρέα, ὅλοι μαζί:

Μάτια πλάνααα στὴ ζωὴ μου δὲν εἶδ' ἄλλα...

ΝΙΚΗ Α. ΠΕΡΔΙΚΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΟΥ

Στὴ Κα Σοφία Μανροειδῆ Παπαδάκη

Στὴ καρδιά μου βαθεῖα τὸ τραγοῦδι σου κείνο
ποῦ δηγᾶσαι μὲ πόνο τὴ γνωστὴν ἱστορίαν
μιά δασκάλα, μιά πάπι, μιά μεγάλη Κυρία
— τὰ σιχόπλεξε ὅλα μὲ μιά τέχνη περίσσια —
τὸ τραγοῦδι σου αὐτὸ στὴ καρδιά μου τὸ κλείω
εἶναι ἴσως πού ζῶ μιά ζωὴ παραπλήσια.

Εἶναι ἴσως γιατί ὅλη μέρα σκυμμένη
ἐνῳ τόσο καλὰ διαίρω καὶ προσθέτω
ἐκεῖ δὲ ἀφαιροῦμαι καὶ κυττῶ τὸ ταπέτο
στὸ μυαλό μου ἀνάκατοι στροβιλίζοντε σῆχοι
κι' ἐνῳ φεύγω ψηλά: μιά φωνὴ θυμωμένη
μὲ ξυπνᾷ: «προσοχὴ μὴ γράφτε ὅ,τι τύχει».

Κι' ἀρχινῶ ἀπ' ἀρχὴ τὴ μακρόσυρτη στήλη
μὲ τὰ μαῦρα, μικρά, στρογγυλά νοῦμερά της
κι' ἐνῳ ἡ Μοῦσα γλυκὰ μὲ τραβᾷ στὰ φτερά της
ὁ συνάδελφος πλάι μὲ σκουντᾷ «ἀφαιρεῖστε»
— ὅχι, λέω γελῶντας μὲ τρεμάμενα χεῖλη —
«ὡς τὸ βράδυ Κυρία ἔτσι δὲν θ' ἀντικρῆστε...»

Στὴ καρδιά μου βαθεῖα τὸ τραγοῦδι σου κλείω
μαζί μ' ἄλλα πολλὰ: τὴ φτωχή μου τὴ ζήση
μὲ τὰ νοῦμερα τώρα ἔχω πιά ξασφαλίσαι
κι' ἐνῳ νοιώθω φωτιά ἱερὴ καὶ περίσσια
πρόπει μόνη μου ἐγὼ τὴ φωτιά μου νὰ σβύνω
τῆς δασκάλας σου ζῶ μιά ζωὴ παραπλήσια.

ΛΙΤΣΑ ΒΛΑΔΙΚΑ

SAN-NAP-PAK

Τὰ «**ΣΑΝ-ΝΑΠ-ΠΑΚ**», εἶνε καταμμήνιος ἐπίδεσμος ἄνευ συναγωνιστοῦ. Ὑγιεινομικῶς ἀγνότατος. Ἀσύγκριτος διὰ τὴν ἀπορροφητικότητά του. Κατεσκευασμένος μὲ ἐμπειρίαν καὶ τόσην προσοχὴν διὰ τὴν γυναῖκα πού ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν γενικὴν της ἐμφάνισιν. Μαλακὸς ὡς πούπουλον καὶ διαπλάσιμος ὡς νὰ ἦτο ἐπὶ παραγγελία.

Τὰ «**ΣΑΝ-ΝΑΠ-ΠΑΚ**», εἶνε καθαρώτερα, ἀσφαλέστερα, ἀπορροφητικώτερα, μαλακώτερα καὶ ἐμπεποτισμένα εἰς ἀντισηπτικὰ φάρμακα.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεία καὶ πολλὰ Καταστήματα.

Τιμαί: Κυτίον τῶν 12 Δρχ. 45.
» » 6 » 25.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Β. Σ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΑΤΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΕΓΑΡΟΝ ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΡΙΘ. 37

ΑΠΟΘΗΚΗ: ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ 38

ΜΗ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ
ΟΜΜΑΤΟΫΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΤΥΧΟΝΤΑ
ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ!

Η εξαιρετική ποιότης των φαρμάκων μας, ή πλυσία συλλογή των σκελετών μας «Moniures» και ή άνεγνοιρσιμένη ειδικότης μας, έγγυώνται την άκριβη έκτέλεσιν των συνταγών των κ. κ. Οφθαλμιάτρων.

ΟΠΤΙΚΟΣ
Δ. Ι. ΚΑΝΔΡΕΒΙΩΤΗΣ
ΕΡΜΟΥ 5 Α

ΚΑΤΩΘΕΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
(Πλησίον Πλατείας Συνταγματος)

ΠΡΙΝ ΓΕΝΝΗΘΗ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Τò νέον βιβλιάριον του GLAXO
πραγματευόμενον περί τής ζωής
τής γυναικός κατά την περίοδον
τής έγκυμοσύνης παρέχεται δωρεάν
παρά τών αντιπροσώπων

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α.Ε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52 - ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικώς αποστέλλεται έναντι
λήψεως γραμματοσήμου τριών δραχμών.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΚΑΛΔΟΝΗΣ GEORGE

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Ευρισκόμεθα εις την ευχάριστον θέσιν να γνωρίσωμεν, ότι προ ήμερών παρελάβομεν τò «perfection», ένα μεγάλο βήμα δια την εξέλιξιν τής Περμανάντ, τής τελευταίας δεκαετίας.

Με τò perfection επιτυγχάνεται ή περμανάντ εις όλα τὰ μαλλιά, καθώς και εις τὰ βαμμένα και άτροφικά και όπως θέλομεν, (πολύ όντουλέ, λίγο μέτρια, ή συγχρόνως πάνω μεγάλες όντουλασιόν και γύρω μπούκλες), χωρίς να βλάπτωνται τὰ μαλλιά και να αλλοιούνται ή φυσικότης και ή στιλπνότης των. Λόγω δέ τής πτώσεως του δολλαρίου και τής τετραετοϋς εκπαιδεύσεως προσωπικοϋ, ειδικώς δια την περμανάντ, αι τιμαί, με τò προσωπικόν, τή επιβλέπει του κ. George δοχ. 250, δια του ιδίου κ. George δοχ. 400. Ακαδημίας 5. Τηλέφωνον 20-918.

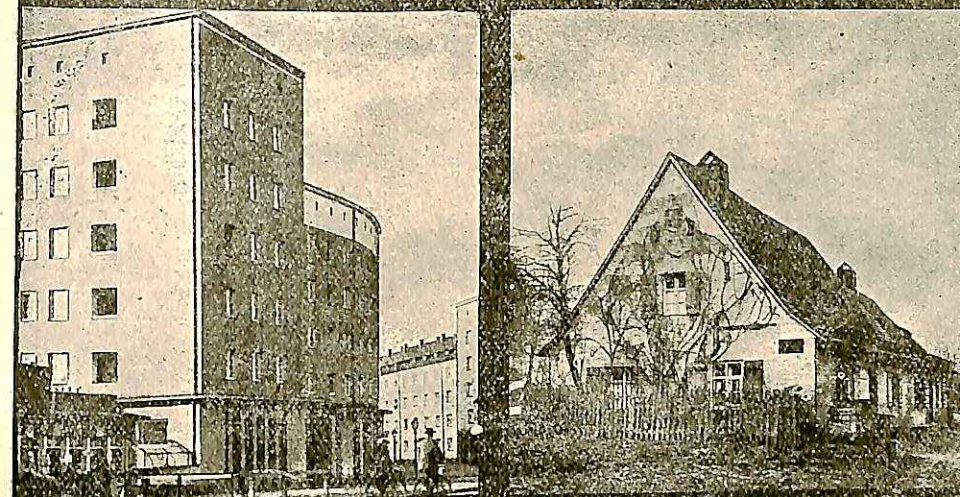
ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ:

Δια του perfection ή διαδικασία του Περμανάντ συντομεύεται κατά τò ήμισυ και ή θερμοκρασία γίνεται ολιγότερον αισθητή.

Παρελάβομεν τὰ νεότερα καλλυντικά Skin Food Cream Vanishing Cream Skin Tonic και πούδρες εις 8 χρωματισμούς, ως και την περίφημην πούδρα νικτύς.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ "ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ",

ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΠΙΤΙ

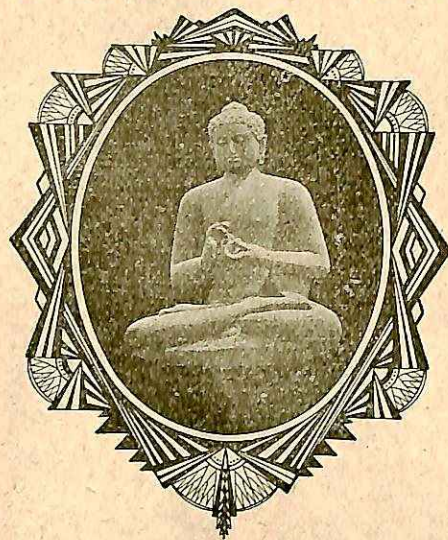

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΑΓΕΙΡΕΙΑ

AEG

ΤΣΑΪ ΙΝΔΙΩΝ (THÈ DES INDES)

Φάρμακον ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου. Θεραπεύει αποτελεσματικῶς τὴν χολολιθίαν, κυστίτιδα, ψαμμίασιν, οὐριτικὰς ἀποφράξεις, νεφριτικὰς παθήσεις καὶ ἐν γένει τὰς ἀσθενείας οὐροποιογεννητικῶν ὁργάνων. Ἀπαράμιλλον διουρητικόν. Ἀνακουφίζει μεγάλως τοὺς πάσχοντες ἀπὸ ἀρθροϊσμοῦ. Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομιμήσεις καὶ τὰ χημικὰ φάρμακα ἅτινα μόνον σὰς καταστρέφουν τὸ στομάχι σας καὶ οὐδὲν θετικὸν φέρουν ἀποτέλεσμα. Ζητεῖτε ἀπὸ τὰ φαρμακεῖα τὸ κυτίον μὲ τὸ ἀνωτέρω σῆμα.

Τὰ φθαρτὰ μέρη τῆς μεταξωτῆς παληᾶς κάλτσας, ἡ πτέρνα, τὸ πέλμα, τὰ δάχτυλα γίνονται καινουργῇ ἀλλασσόμενα μὲ ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν. Μὲ ἓνα ζευγος πατοῦσες Κερασσώτη κερδίζετε ἓνα ζευγος καινούργιες κάλτσες.

Πρατήρια: Ὁδὸς Κολοκοτρώνη 59
(πλησίον ὁδοῦ Αἰόλου)

Ὁδὸς Θησέως 93 (Χαροκόπου) καὶ
Πλατεία Ἀγάμων

ΜΕΤΑΞΕΙΑ

ὑπὸ τοῦ Ἡλίαδης ΚΣ¹⁰

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ
Τὶς Τσάντες σας, Ζῶνες καὶ ὅλα τὰ Εἶδη τοῦ Ταξειδίου εἰς ἀπαράμιλλον τελειότητα μόνον στὸ γνωστὸ κατάστημα:

Γ. ΚΥΠΡΙΟΥ & Μ. ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ

Ρόμβης 7 Ἀθῆναι

Τηλ. 21-506

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΣΑΙΖΟΝ

Τίποτε, τὸ ἀξιόλογο δὲ μᾶς προσέφεραν ὡς σήμερα τοῦλάχιστον οἱ δύο δραματικοὶ θίασοι «Μαρίκας» καὶ «Ἀλίκης» στὴ θερινὴ θεατρικὴ σαῖζον.

Τίποτα ποῦ νὰ μετριᾷσιν τὴ θλιβερὴ ἐντύπωσί μας γιὰ τὴ κατάπτωσι τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου στὴ σύγχρονη διεθνή καὶ ἐγχώρια θεατρικὴ παραγωγή.

Τίποτα ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ ὀρισμένες ἀποδόσεις ἡθοποιῶν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῆς «Μαρίας Στούαρτ» καὶ τοῦ «Ἐπαγγέλματος τῆς κ. Οὐωρρεϊ», δὲν μᾶς ξεκούρασε ἀπὸ τὴν ἀνία ποῦ μᾶς ἔφεραν ἔργα κατώτερα τοῦ μετρίου, κατώτερα τῶν συγγραφέων τῶν.

Ὁ θίασος «Κυβέλης - Μαρίκας» ἀνέβασε τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Συναδινοῦ «Αὐτὸς Εἶμαι». Ὁ κ. Συναδινὸς μὲ τὴν ἡθογραφικὴν του σάτυρα θὰ μπορούσε, ὅχι βέβαια νὰ κάνει τὸ Μολιέρο ν' ἀναζητήσει στὴν Ἑλλάδα, ἀσφαλῶς ὅμως νὰ «σκορπίσει τὸ γέλιο» τὸ ἀδρό. Ξέρει νὰ βρῇ τὸ κωμικὸ στοιχεῖο ποῦ τόσο ἀφθονεῖ σὲ κοσμικοὺς καὶ νεοπλουτιστικοὺς τύπους, καὶ οἱ συγγραφικὲς ικανότητές του θὰ μπορούσαν νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ πλάσσει τύπους ἀντιπροσωπευτικοὺς τῆς σύγχρονης κοινωνίας, καὶ ἔργα ποῦ νάχουν τὴ σφραγίδα καὶ τὸ βιώσιμο τῶν καλῶν δημιουργιῶν. Δυστυχῶς ὁ κ. Συναδινὸς παρουσιάζει ἑλλειψιν συγκεντρωμένης καὶ αὐστηρᾶς ἐπεξεργασίας, τόσο στὴ διαγραφή τῶν τύπων ὅσο καὶ στὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν τῆς ὑποθέσεως καὶ πλοκῆς. Σημαντικὰ δὲ μειώνει τὸ ἔργο του τὸ ὅτι δὲν ἔχει τὸ αἶσθημα τοῦ περιττοῦ. Πολλὲς ἐκλεκτὲς φράσεις του γεμάτες χιοῦμο καὶ δροσιά, ἐπεξηγοῦνται ἢ συμπληρώνονται χωρὶς λόγο, ἐπαναλαμβάνονται μέχρις ἐξαντλήσεως καὶ τὸ κωμικὸ μετατρέπεται σὲ ἀνιαρό. Στὸ «Αὐτὸς Εἶμαι» οἱ φορτικὲς ἐπανάληψεις ἔκαναν ἀτονὴ τὴν σάτυρα, ἡ δυστυχία τῆς σατυριζομένης οἰκογενείας ἐπάγασε τὸ γέλιο, καὶ τὸ ἔργο παρ' ὅλη τὴν ἐκλεκτὴ ἀπόδοσι τῶν ἡθοποιῶν στάθηκε πολὺ κατώτερο τῆς ἐρμηνείας του.

Ἄτυχον ἐπίσης στάθηκε καὶ τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Χόρν «Δὲν ἀγαποῦμε τὸν ἴδιον». Στὸ συγγραφέα τοῦ «Φινταναζιού» ποῦ ἔχει πλουτίσει μὲ τόσα ἀξιόλογα ἔργα τὴ σύγχρονη ἑλληνικὴ θεατρικὴ παραγωγή δὲν βρήκαμε αὐτὴ τὴ φορὰ οὔτε τὴν αὐθόρμητον δημιουργικὴν διάθεσιν, οὔτε τὴ προσπάθειαν τοῦ τεχνίτη γιὰ μιὰ σχετικὰ ἄρτια ἐπεξεργασία. Τὸ ἔργο του μᾶς ἄφισε τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς προχειρολογίας, καὶ κρίμα, γιὰ τὸ θέμα παρέχει ἔδαφος καλλιέργειας, καὶ τὸ κοινὸ περιμένει ἀπ' τὸν κ. Παντελῆ Χόρν κατὰ τὸ πολὺ καλόν.

Στὸν ἴδιον ἐπίσης θίασον παίχθηκε μὲ τὸν τίτλον «Ἐσένα ἀγαπῶ» ἢ «Liberté Provisoire», τοῦ Mi-

chel Duran. Τὸ ἔργο αὐτό, τὸ δεύτερον τῆς νοπῆς συγγραφικῆς σταδιοδρομίας τοῦ Duran πρωτοπαίχθηκε πρὸ μηνῶν στὸ Παρίσι μὲ πρωταγωνιστὴ τὸ γνωστὸ ἀπὸ τὸν κινηματογράφον ἡθοποιὸν Pierre Blanchar. Ὁ συγγραφεὺς γνωστὸς συνεργάτης τῆς «Marianne», ἄνθρωπος τοῦ θεάτρου, καὶ ἡθοποιὸς γιὰ λίγο διάστημα στὸ Atelier, ἔχει γνῶσιν τῶν σκηνηκῶν ἀπαιτήσεων. Τὸ ἔργο του αὐτό, ποῦ ὅπως ὁ ἴδιος τὸ χαρακτηρίζει «δὲν ἔχει καμμιά ἄλλη ἀξίωσιν παρὰ νὰ διασκεδάσει τὸ κοινόν», εἶναι ἀρκετὰ εὐχάριστον, μ' ὅλο ποῦ στερεῖται ἀληθοφανείας καὶ πνευματικότητος.

Τὰ διάφορα αὐτὰ ἔργα κρατήθηκαν ἀπὸ τὸ θίασον «Μαρίκας - Κυβέλης» σὲ εὐσυνειδητὸ καὶ καλὸ ἐπίπεδο ἀποδόσεως. Ὁ θίασος διαθέτει στοιχεῖα καλὰ.

Δὲ μᾶς δόθηκε βέβαια εὐκαιρία νὰ δοῦμε τὶς δύο πρωταγωνίστριες σὲ ἐκλεκτὲς δημιουργίες, ἀλλὰ ὅπου καὶ ἂν παίξουν προσφέρουν τὶς ἀνεκτίμητες υπηρεσίες τους στὴν Ἑλληνικὴ Σκηνή. Ὁ κ. Λογοθετίδης ὅλο ποῦ δὲ θέλει νὰ πεισθεῖ ὅτι τὸ λεπτὸ ἀλάτι εἶναι ἀγαπητότερον καὶ στοὺς λίγους καὶ στοὺς πολλούς, εἶνε πάντα ὁ εὐχάριστος ἡθοποιὸς μὲ τὸ πηγαῖο ταλέντο. Ὁ κ. Γαβριηλίδης ἡθοποιὸς πείρας εἶναι κύριος τῆς σκηνῆς, καὶ ὁ κ. Γιαννίδης ὁ λεπτὸς καὶ ραφιναρισμένος τεχνίτης. Οἱ κ.κ. Παπᾶς καὶ Μυράτ εὐσυνειδητοὶ καλλιτέχναι κομποὶ καὶ πολιτισμένοι στὴν ἐμφάνισίν τους, καὶ στὴν ἀπόδοσι τῶν ρόλων τῶν. Ἡ κ. Βισσώρη ἔχει καλὰς στιγμὰς στὴ προσπάθειά της ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἐλλείπουσαν καρατερίστα. Ἡ ἑλλειψὶς ὅμως μιᾶς ξέν-πρεμιέρας, εἶναι αἰσθητή. Ὁ θίασος θὰ ἔπρεπε νὰ συμπληρώσῃ τὰ στελέχη του, καὶ νὰ πλουτίσῃ τὸ ρεπερτόριόν του μὲ ἔργα ποῦ θάδινε τὴν εὐκαιρίαν σὲ τὰς δύο πρωταγωνίστριες νὰ δημιουργήσουν κατὰ ἀνώτερον.

Στὸ θίασον «Ἀλίκης» τὰ μετριοτέρη ἔργα συναναγνώστηκαν τὶς μετριοτέρες ἀποδόσεις.

Ὁ θίασος «Ἀλίκης» δὲν διαθέτει στελέχη 3-4 ἡθοποιοὶ εὐσυνειδητοὶ διπλὰ σὲ ἄλλους ποῦ στεροῦνται καθε σχετικῆς ἀξίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κρατήσουν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινού. Ἡ κ. Ἀλίκη χαριτωμένη καὶ λεπτὴ καλλιτέχνης στοὺς παιδικούς ρόλους της, θὰ ἐκέρδιζε αἰσθητὰ ἂν ἐφρόντιζε νὰ καλλιεργήσῃ τοὺς βαρύτερους τόνους τῆς φωνῆς της. Ἄν ἡ νέα ἡθοποιὸς εἶχε ἀντιληφθεῖ πόσο ἀδικεῖ τὸν ἑαυτὸ της μὲ τὶς θετικὰ ἀντιπαθεῖς φωνήσεις ποῦ μεταχειρίζεται συχνά, θὰ διόρθωνε ἀσφαλῶς τὴν ἑλλειψὶν τῆς αὐτῆς, ἀφοῦ μάλιστα ἡ φωνητικὴ γκάμα της διαθέτει καὶ εὐχους τόνους. ὅπως ἀπέδειξε στὴ τελευταία πράξιν του «Ὅταν οἱ γυναῖκες ἀγαποῦν».

Ο κ. Μουρούσης έχει την άνεσι του πεπειραμένου ήθοποιου. με το μονότονο όμως πάντα ύφος του. Δεν εφροντίσε ακόμα να μάς πεισεί ότι θα μπορούσε να δημιουργήσει κάτι ξεχωριστό. Ο νέος ήθοποιος κ. Γαλανός πολιτισμένος και συμπαθής είναι ήδη ένας καλός καλλιτέχνης που αφίνει θετικές ελπίδες για το μέλλον, καθώς και 2-3 ακόμα ήθοποιοι του ίδιου διάσου.

Για τα έργα που ανεβάστηκαν δεν υπάρχει λόγος να εκταθεί κανείς. Η «Τράπεζα Νεμό» ένα σχετικώς νέο έργο του Verneuil είναι μετριώτατο και μόνο η επικαιρότης του για τις καταχρήσεις Σταβίνσκυ και το παίξιμο ήθοποιών όπως ο Victor Bouché Fabre κ. ά. του εξηφάλισαν κάποια σχετική επιτυχία στο Παρίσι, δεν συνέβαλαν όμως οι ίδιοι λόγοι για να σταθεί με επιτυχία και εδώ.

Όσο για το «Όταν οι Γυναίκες αγαπάν» έργο τέλεια έντυπωσιακό και αυθαίρετο, παρ' όλο του το θεατρικό διάλογο μένει από τα μετριώτατα βουλεβαρδιέρικα έργα που δεν έχουν καν το πλεονέκτημα της ικανοποιητικής αποδόσεως.

Ο ίδιος επίσης θίασος ανέβασε το «Τζιτζίκι» του κ. Μωραϊτίνη, Το νέο του αυτό έργο δεν είχε παρὰ

μια περιποιημένη κι' ευγενική ρεβύ, μια συρραφή διαφόρων σκηνών και κωμικών «σκέτες» που δεν έχουν καν τη τύχη να ανεβασθούν από άρτιο επιθεωρησιακό συγκρότημα. Επί πλέον του λείπει ο αυθορμητισμός που έχουν συνήθως τα επιθεωρησιακά κατασκευάσματα, ή ειλικρινής προχειρότης που τα διέπει, οι αυτοσχεδιασμοί της στιγμής συντελεσται μιας πραγματικής επιτυχίας του είδους αυτού. Αν από το «Τζιτζίκι» έλειπε ή ριχή φιλοσοφική προσπάθεια ως απεγνωσμένη τάχα δικαιολογία της ύπαρξής του κ' επαίχονταν από καταλλήλους ήθοποιούς θα ήταν ασφαλώς το καλλίτερο και ευγενέστερο επιθεωρησιακό θέαμα της αίσζόν. Η σκηνή της ταβέρνας του ήταν πράγματι μαεστρικά γραμμένη και στη σκηνή των κούκλων ή κ. Αλίχη ήταν περιήρημη και ό κ. Γαλανός

Γενικά στο «Τζιτζίκι» φειδωλά αντιπροσωπεύτηκε το δροσερό πνεύμα του κ. Μωραϊτίνη. Η μακρυγορία και κάποια φτηνή ποιότης σάτυρας κοινής έμειωσαν το έργο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Σ. Ε. Διά τη προσπάθεια του 'Αρχαίου Δράματος: «που έδωκε παραστάσεις στο Στάδιο, θ' ασχοληθεί ή θεατρική κριτικός μας κυρία Κατερίνα Κακούρη, στο προσεχές τεύχος.

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΛΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οί Δελφικές παραστάσεις του «Προμηθέα» και των «Ικέτιδων» στά 1927 και 1930 που σκόρπισαν ένθουσιασμούς και ξύπνησαν φανατικές λατρείες για το αρχαίο Πνεύμα στο παγκόσμιο διανοούμενο και καλλιτεχνικό κόσμο, δεν είναι παρὰ μια μονάχα πλευρά της πολυέδρης Δελφικής προσπάθειας.

Η δημιουργία ενός διεθνούς πνευματικού κέντρου που θα μπορεί κανείς να βρει τη ψυχική προπαρασκευή για να δεχθεί τη πνοή της αρχαίας τέχνης. Η συγκέντρωσις και ή στενωπότερη επαφή καλλιτεχνών και διανοουμένων, αντιπροσώπων των διαφόρων έθνών, που θα συνεργάζονται για την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της αγάπης μεταξύ των λαών, είναι τα μεγάλα ιδανικά του Δελφικού έργου.

Όταν στο τέλος των γιορτών του 1930 συνήλθε στους Δελφούς το πρώτο συνέδριο των διανοουμένων για να μπουν αι βάσεις μιας μελλοντικής πνευματικής συνεργασίας, μερικοί που δειλιάζουν μπρός στα μεγάλα, επρότειναν στο ζεύγος Σικελιανού, στους ιδρυτάς του Δελφικού έργου, να εγκαταλείψουν τα δυσκολοεφάρμοστα μεγάλα ιδανικά, και να άρκεσθουν στις παραστάσεις των αρχαίων τραγωδιών και στις καλλιτεχνικές εκθέσεις που βοηθούν τουριστικά και ανυψώνουν καλλιτεχνικά την Ελλάδα.

Στις προτάσεις αυτές ή Εύα Σικελιανού, ή έμπνευσμένη γυναίκα που θαυμαστά ζωντάνεψε τα νεκρωμένα χορικά της αρχαίας τραγωδίας, εδήλωσε ότι

αν ή Δελφική προσπάθεια περιοριζόταν σέ παραστάσεις δέ θαδινε ποτέ τη ψυχή της για ένα σκηνοθετικό μονάχα ιδανικό. Καλλιτεχνικές παραστάσεις και τουριστικές εκμεταλλεύσεις μ' όλη την ουσιώδη θέσι που θάχουν πάντα μέσ' στο έργο, δεν είναι δυνατό μόνες αυτές να ικανοποιήσουν τις ξεχωριστές ψυχές του 'Αγγέλου και της Εύας Σικελιανού που δραματίστηκαν την αναβίωσι των αρχαίων 'Αυφικτυονιών. Η Δελφική ιδέα κέρδιζε έδαφος καθημερινά στις ψυχές και στα φωτεινότερα πνεύματα. Ο Θωμάς Μάν, Μάριος Μενιέ, Γεράρδος Χάουντμαν, Ραβριήλ Μπουασού, Έκτωρ Ρομανιόλι, Γουλιέλμος Λαύχάουζεν, Άντρέ Μπιγύ, Εύγένιος Μαρσάν, πρίγκηψ ντε Ροάν, Έδμόνδος Πουτιέ, Άντρι-Φρανσουά Πουσέ, Βιττώριο Μακκίορο, Γκιλμπέρτ Μώρρεϋ Λενορμάν, Μωρρουά κ. α. είναι από τους κυριώτερους προπαγανδιστάς και τους δπαδούς του Δελφικού ιδανικού. Ο ισπανός σοφός Εύγένιος ντ' Όρς γεμάτος αισιοδοξία και πίστι στη νέα ιδέα είπε ότι «Το Δελφικό πνεύμα της αλληλεγγύης και της συναδελφώσεως των λαών θα μιλήσει ακόμα και χωρίς έμάς, ακόμα και παρὰ τη θέλησί μας».

Η πραγματοποίησι όμως ενός τέτοιου έργου απαιτεί ποσά χρηματικά, και οι Σικελιανοί, οι ευγενείς «χορηγοί», είχαν διαθέσει πὰ όλη τη σημαντικώτατη περιουσία τους για τις Δελφικές γιορτές. Ως σήμερα όμως ήταν στερημένοι από κάθε ήθική και ύλική κρατική ενίσχυσι, ως ότου ό 'Υπουργός της Παι-

δείας κ. Ιωάννης Μακρόπουλος ενδιαφέρθηκε ζωηρά για το έργο αυτό της ζωής τους. Η ήμέρα της πρώτης γνωριμίας του 'Υπουργού με τον ποιητή Σικελιανό στο ύπουργικό γραφείο θα μείνει ιστορική για το Δελφικό έργο

Ο Ιωάννης Μακρόπουλος ό άνθρωπος που κλείνει στη ψυχή του την Ελλάδα, και ό ποιητής που δραματίστηκε να ξυπνήση τη Δελφική Ελλάδα, συναντήθηκαν, και ή συνενόησις ανέβλησε αυθόρμητα. Επηκολούθησαν συσκέψεις, το ταξίδι τους στους Δελφούς που μελετήθηκαν επί τόπου τα διάφορα βασικά ζητήματα, και εξευρέθησαν οι πρώτοι χρηματικοί πόροι.

Η Κυβέρνηση σύμρωνη με τη γνώμη του 'Υπουργού της Παιδείας άπεφάσισε την ενίσχυσι του Δελφικού έργου, και ολόκληρος ό τύπος χαιρέτισε με ένθουσιασμό τη κρατική απόφασι.

Όρισμένες αντιρρήσεις δεν άγγησαν ν' αναφανούν, ούτε άλλωστε είναι δυνατόν οι αντιρρήσεις να λείψουν άπ' τους Έλληνες.

Μερικοί δέ φρόντισαν να πληροφορηθούν ότι ή σκέψη του «Δελφικού Πανεπιστημίου» δεν είναι χίμαιρα όπως γράφτηκε, γιατί δεν είναι άπραγματοποίητη ή ιδέα να λειτουργήσουν στους Δελφούς άνώτερες έπιστημονικές καλλιτεχνικές και άγροτικές σχολές, όπου ή νέα γεννιά θα μορφώνεται υπό τη καθοδήγησι των εκλεκτώτερων σύγχρόνων διανοιών. Ήδη οι Γάπανς προσεφέρθησαν να ιδρύσουν και να συντηρήσουν τη Γεωπονική σχολή του Δελφικού Πανεπιστημίου.

Ούτε «Νεφελοκοκκυγία» έπετρεπόταν να όνομασθεί ή τιμή που έγινε στην Ελλάδα άπ' όλα σχεδόν τα κράτη της Εύρώπης, που αυθόρμητα βιάστικαν να δηλώσουν συμμετοχή στο Διεθνές Δελφικό κέντρο. Γαλλική έφημερίδα γράφει ότι «οί πολιτικοί Έδουάρδος Έρριώ, και ό Φούλβιο Σούβιτς με ένθουσιασμό έπεκρότησαν την ιδέα της άναγεννήσεως της πνευματικής ζωής στους Δελφούς, στο κατά παράδοσι πνευματικό αυτό κέντρο του κόσμου. Επίσης ό φιλέλλην Gabriel Boissy στη πρώτη σελίδα της «Κομεντιά» γράφει σέ ένθουσιώδες άρθρο του και τα έξης χαρακτηριστικά. «Ο 'Υπουργός της Παιδείας της Ελλάδος κ. Ιωάννης Μακρόπουλος κατέθεσε στη Βουλή σχέδιο νόμου, που προβλέπει την άπαλλοτρίωσι όρισμένων χώρων στη περιοχή των Δελφών, με το σκοπό ν' άνεγερθούν στο χώρο αυτό, τον άπαράμιλλο σέ μεγαλειό επιβλητικότητα και άναμνήσεις, τά κτίρια στα όποια θα συνέρχονται οι πνευματικοί αντιπρόσωποι όλων των Έθνών πώς θα μετέχουν στη Δελφική συνέλευσι. Όλα τα Εύρωπαϊκά κράτη και πρώτη ή Γαλλία εδήλωσαν ότι θα άνεγείρουν στους Δελφούς τους «θησαυρούς» τους, το οίκημα για τους άπεσταλμένους που θα έπιφορτισθούν να συμμετέχουν στις τακτικές πνευματικές συνελεύσεις. Με την άμοιβαία γνωριμία περισσότερο παρὰ με τους

άόριστους διεθνισμούς οι άνθρωποι που όλοι της γής θα κατορθώσουν μια μέρα να ένωθούν τις ρήξεις να καταστείλουν τα πάθη, τις άξιώσεις και τις φαντασιοπληξίες που τους χωρίζουν. Η ιστορική και όραία μέρα που το Δελφικό κέντρο, ή ιδέα αυτή του ποιητού Σικελιανού θα καταστεί έπίσημος ύπόθεσις του κράτους, θα θεωρηθεί και από όλα τα έθνη όχι πια άόριστο ιδεώδες αλλά πραγματικότητα». Ένθουσιασμοί τέτοιοι, και μάλιστα από ανθρώπους άνώτερης πνευματικότητας, δεν είναι δυνατοί παρὰ να προκληθούν από ανθρώπους σαν τον ποιητή Σικελιανό, Τα άποτελέσματά του ως σήμερα είναι πολύ μεγάλα, πολύ θετικά και συγκεκριμένα για κείνους που θέ-

Η κ. Εύα Σικελιανού στους Δελφούς.

λουν να κυτταξουν το Δελφικό ζήτημα άπληλαγμένοι από μοιραίες δυστυχώς άντιζηλίες, προσωπικές διαφωνίες και φανατισμούς.

Τουριστικά εκμεταλλευόμενο άλλωστε το Δελφικό έργο, γενικά άναγνωρίζεται ότι μπορεί ν' άποβεί ωστη πηγή πλούτου για το τόπο μας. Άλλά και αν ακόμα άποτύχει οικονομικά, ή καλλιτεχνική και πνευματική διαφήμισι που έγινε στην Ελλάδα έξ άφορμής των Δελφικών εορτών, δικαιολογεί τη δαπάνη για το νέο αυτό πνευματικό Παρθενώνα μας.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Ἑκκλήσεις τοῦ Διεθνoῦς Ἑυνδέσμου Γιὰ τὴν σορητικὴν χειραφέτησιν τῶν γυναικῶν Πρὸς τὰς γυναικας ὁλου τοῦ κόσμου.

Ἡ παγκόσμιος οἰκονομικὴ κρίσις ἀπεκάλυψε τὴν ἀνικανότητα τῆς ἀνθρωπότητος νὰ λύσει λογικὰ τὰ προβλήματα ποὺ ἡ ἰδία δημιουργήσῃ, καὶ αὐτὸ τὸ αἰσθημα τῆς ἀνικανότητος, αἰτία τῆς ἡθικῆς κρίσεως ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάσχομεν σήμερον, τὴν κάνει νὰ ξανασυζητῇ πρᾶματα, ποὺ τὰ ἔχει ὁ κόσμος πρὸ πολλοῦ παραδεχθεῖ καὶ νὰ καταφεύγει σὲ μέσα θεραπείας ποὺ τῆς ὑπαγορεύει ἡ ἀπελπισία.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀνησυχητικὰ φαινόμενα τῆς γενικῆς συγχύσεως εἶνε ἡ ἀντίδρασις ποὺ ἐκδηλοῦται κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν γυναικῶν, ἐνῶ ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἦταν ὁ πιὸ σπουδαῖος συντελεστής γιὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἀνδρώπων πρὸς μιὰ μεγαλειότητα ἀτομικὴ ἐλευθερία ποὺ φάνηκε τελευταίως σὲ ὅλον τὸν κόσμο, καὶ στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴ Δύση.

Ζητοῦμεν ἥδη ἀπ' ὅλες τὰς γυναῖκες νὰ σκεφθοῦν σοβαρὰ, προτοῦ δεχθoῦν τὰς νέες ιδέες γιὰ τὸ ρόλο καὶ γιὰ τὴ θέσιν τῆς γυναίκας στὴ κοινωνία. Δὲν ὑπάρχει, οὔτε μπορεῖ νὰ ὑπάρχει κυβερνητικὸ σύστημα ποὺ νὰ ἔχει ὡς ἀρχὴ τὴν μειονεκτικότητα τοῦ ἑνὸς φύλου. Ἐὰν ἡ λειτουργία τῆς μητρότητος εἶνε φυσικῶς διαφορτικὴ ἀπὸ τὴν τῆς πατρότητος, τὰ καθήκοντα καὶ αἱ εὐθύναι τῶν γονέων εἶνε αἱ αὐταὶ καὶ γιὰ τὰ δύο φύλα, ὅπως ἔχουν ἀμφότεροι καὶ τὰ αὐτὰ συμπεφέροντα εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν πνευματικὴν καὶ διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτόμου καὶ εἰς ὅσα ἀφορῶν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν γενικὴν οἰκονομικὴν εὐεξίαν. Τὸ νὰ ὑπερβάλλει κανεὶς τὴ δύναμιν τῆς βίας καὶ νὰ τὴν βάξει πάνω ἀπὸ τὸ δίκαιο, ἀποτελεῖ πάντοτε ἕναν σοβαρὸ κίνδυνον· οἱ δὲ ὁπαδοὶ τῶν δῆθεν νέων αὐτῶν ιδεῶν κινδυνεύουν νὰ ξαναζωντανέψουν τὸ παλιὸ δόγμα ὅτι ἡ γυναῖκα εἶνε ὃν φυσικῶς ὑποδεέστερον καὶ ταπεινότερον σ' ἕνα ἀνδροποιημένο κράτος.

Γυναῖκες! ὅποιο κυβερνητικὸ σύστημα κι' ἂν νομίζετε ὅτι ἀρμόζει καλῆτερα στὸ κράτος σας, πρέπει πρωτίστως νὰ ἔχετε συνείδησιν τῶν μεγάλων εὐθυνῶν σας, ἂν δηλαδὴ συμφωνεῖ τὸ σύστημα αὐτὸ μὲ τὰς ἀρχὰς σας. Σηκωθεῖτε γιὰ νὰ ζητήσετε τὰ δικαιώματά σας, γιὰ νὰ λάβετε μέρος στὸν πολιτικὸ, οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ βίον τῆς χώρας σας ὡς ἰσότητες πρὸς τοὺς ἀδελφούς σας.

Ὅποια μορφή κι' ἂν ἔχει τὸ κράτος σας, ἀρνηθεῖτε νὰ σᾶς θεωροῦν ὅτι ὑπάρχετε μόνο γιὰ τὴ διακονίαν τοῦ γένους, γιὰ νὰ φέρετε στὸν κόσμο παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχετε τὴ δύναμιν νὰ προστατεύσετε, νὰ γεννᾶτε γυιούς γιὰ ἕνα μελλοντικὸ αἱματοκύλισμα ἑναντίον τοῦ ὁποίου εἰσθε ἀνίσχυρες νὰ κατευθύνετε τὴν

πολιτικὴ τῆς χώρας σας. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἰσθε μητέρες πρέπει νὰ βλέπετε πιὸ μακρυνὰ γιὰ νὰ προστατεύσετε τοὺς δικούς σας, ἀπὸ κάθε τί ποὺ ἄγει στὸν πόλεμον καὶ σὲ βιαιότητες.

Ἀνησυχοῦμεν βλέποντας γυναῖκες νὰ δέχονται ταπεινὲς ὑπηρεσίας, βασισμένες σὲ παλῆς προλήψεις, ἔτοιμες ν' αὐτοθυσιασθοῦν ἀπὸ μιὰν ἐσφαλμένη αἰσθηματικότητα, γιατί νομίζουν πῶς ἔτσι θὰ σώσουν τὴν πατρίδα των. Ὁ φεμινισμὸς μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ χάνει τὴν ἐπικαιρότητά του, χρειάζεται τώρα περισσότερα παρὰ ποτὲ ν' ἀφωσιωθoῦμε σ' αὐτόν, χρειάζεται ἐντατικὴ ἐργασία, ἐὰν δὲν θέλομε ν' ἀνακοπεῖ ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἰσοτιμία τῶν φύλων εἶνε ζήτημα θεμελιώδες ποὺ ἔπρεπε ν' ἀποτελέσει τὴν βάσιν ὅλων τῶν κυβερνητικῶν συστημάτων καὶ ποὺ εἶνε ἡ πιὸ βαθειὰ ἀπ' ὅλες τὰς ἀνάγκας τῆς ἐλευθερίας. Πρέπει νὰ πεισθεῖτε ὅτι ἡ εὐδαιμονία τῆς πατρίδος σας δὲν μπορεῖ νὰ ἐδραιωθεῖ ἐπάνω στὸν τάφο τῶν ἀνθρωπίνων σας δικαιωμάτων, οὔτε ἐπάνω στὴν ἡθικὴ καὶ κοινωνικὴ μείωσί σας.

Μόνον ἐὰν ἀμφότερα τὰ φύλα ἀναγνωρίσουν τὴν ἰσοτιμία τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, μόνον τότε θὰ μπορεῖ τὸ καθένα νὰ ἐκπληρώσει πιστὰ τὸ καθήκον του ἐφ' ᾧ ἐκλήθη. Εἶνε ἐξ ἴσου μορὸν γιὰ τοὺς ἄνδρας νὰ θέλουν νὰ καθορίζουν τὸν ρόλον τῆς γυναίκας στὴ κοινωνία, ὅσο θὰ ἦταν τὸ ἀντίθετο σ' ἕνα κράτος ἀπὸ Ἀμαζόνες.

Γυναῖκες! θυμηθεῖτε τὰς θυσίας ποὺ ἔκαναν αἱ προκατόχοί σας καὶ σκεθεῖτε πῶς ἀγωνίστηκαν γιὰ μιὰ ἀρχὴ ποὺ δὲν μπορεῖ καμμία κοινωνικὴ μεταβολὴ νὰ καταργήσῃ. Μείνατε πιστὲς σ' αὐτὸ ποὺ ἐπέτυχαν ἐκεῖνες γιὰ σᾶς· διαφυλάξατε μ' ἐπιμονὴ καὶ θάρρος τὸ κληροδόχημα ποὺ σᾶς μετέδωκαν. Μὴ εἰσθε δειλές, ἀλλὰ ἔχετε τὴ δύναμιν νὰ μάχεσθε καὶ νὰ διαμαρτυρησθε. Καὶ σὰν γίνῃ πολὺ ἰσχυρὸ τὸ ρεῦμα τῶν ἀντιθέτων δυνάμεων καὶ τῶν παλῶν προλήψεων, ἐὰν τὰ ὕδατα τῆς ἀντιδράσεως κινδυνεύουν νὰ σᾶς πλῆξουν, τότε πιασθεῖτε ἀπὸ τὸ βράχον τῶν ἀρχῶν σας μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ νερὰ θὰ ὑποχωρήσουν, καὶ ὅτι καὶ οἱ ἰσχυροὶ ἀντίπαλοί σας θ' ἀπολαύσουν μιὰ μέρα εἰρήνην καὶ εὐδαιμονία στὴ γῇ.

Γυναῖκες! Ἀδελφαί μας! Μὴ χάνετε τὸ θάρρος, μείνατε σταθερές!

Ἡ Πρόεδρος
Margery I. Corbett Ashby

Ἡ Γραμματεὺς
Emilie Gourd

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ CURIE

Γνωστὴ εἶναι στὶς ἀναγνώστριάς μας ἡ διακεκριμένη θέσις ποὺ κατεῖχε ἡ κ. Curie στὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Αἱ σπουδαῖαι τῆς ἐργασίαι, μεταξὺ τῶν ὁποίων προέχει ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ραδίου, τὴν εἶχαν φέρει πρὸ πολλοῦ εἰς πρώτην μοῖραν μεταξὺ τῶν ἐπιστημονικῶν κορυφῶν, καὶ τῆς ἐπέφεραν ἀπειρες τιμητικὰς διακρίσεις ἐν οἷς καὶ τὴν ἀπονομήν τοῦ βραβείου Νόμπελ. Σήμερον θέλομεν νὰ τονίσωμεν τὴν μεγάλην θλίψιν ποὺ αἰσθάνονται μὲ τὸν θάνατόν της οἱ φεμινισταί. Ἡ Μαρία Curie ἦταν πράγματι γιὰ ὅλον τὸν κόσμον ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ τί μπορεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ γυναῖκα ὅταν δὲν τῆς παρεμβάλλονται προσκόματα στὴν ἐξέλιξιν τῆς. Ὁ θαυμασμὸς ποὺ εἶχε ὁ κόσμος γι' αὐτὴν δὲν ἀπευθύνονταν μόνον στὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ στὴν μετριόφρονα γενναίαν, θερμὴν γυναῖκα ποὺ ἐνθουσιάζονταν γιὰ κάθε ἀνώτερον ζήτημα καὶ ποὺ ποτὲ δὲν ἀρνῆθηκε τὴ συνδρομὴ τῆς γι' ἡν ὑπερασπισθῇ τοὺς καταπιεσμένους. Ἡ Μαρία Curie ἦταν εἰλικρινὴς φεμινίστρια καὶ μὲλον ὅτι ἀπεχθάνονταν τὴν δημοσιότητα, εὐκαιρίας δεδομένης, δὲν ἀρνείτο τὴν συμβολὴν τῆς στὸν φεμινιστικὸν ἀγῶνα.

Ἀλλ' ἡ ἐπιστημονικὴ τῆς δρᾶσις ποτὲ δὲν ἐξημίωσε τὴν οἰκογενειακὴν τῆς ζωὴν. Γιὰ τὸν Πέτρον Curie δὲν ἦτον μόνον ἡ πολύτιμη συνεργάτις, ἀλλὰ καὶ ἡ πιὸ ἀφωσιωμένη σύζυγος, γιὰ τὰς θυγατέρας τῆς ἡ πιὸ στοργικὴ μητέρα.

Ὁ θάνατός της θὰ βρῇ μιὰ θλιβερὴ ἀπήχησιν στὶς καρδίαις ὅλων τῶν γυναικῶν.

Ἡ κ. Curie πρὸς τὸ ἐργαστήριό της.

Ἑορτὴ βραβείου ὑγείας Τμήματος Προστασίας Βρεφῶν Π. Ι. Π. Π.—Καὶ φέτος, ὡς καὶ κάθε χρόνον, τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ ἔδωκε τὴν καθιερωμένην του ἐορτὴν ἀπονομῆς Βραβείων Ὑγείας εἰς τὰ καλύτερα μωρὰ, τὰ παρὰκολουθοῦμενα ὑπὸ τοῦ Τμήματός του Προστασίας Βρεφῶν.

Πιστὸν εἰς τὸ πρόγραμμα ποὺ ἔχει τάξει ὡς σκοπὸν του, τὸ μοναδικόν μας Ἰδρυμα τῆς Ὑγιεινῆς δηλ. προστασίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας καθ' ὅλας τὰς περιόδους, βραβεύει στὸ πρόσωπον τοῦ μικροῦ μπεπέ, ποὺ ἐπέρασε τὴν πρώτην του περίοδον καὶ ἀπὸ τῆς βρεφικῆς μπαίνει στὴν νηπιακὴν ἡλικίαν, τὴν Ὑγίαν, ποὺ ἀρχικῶς τοῦ χάρισαν οἱ γονεῖς του καὶ ἡ ὁποία διατηρηθεῖσα καὶ προφυλαχθεῖσα ἀπὸ τοὺς κινδύνους ποὺ τὴν ἐπαπειλοῦν, διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν συμβουλῶν τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Ἰδρύματος

διεμόρφωσε τὰ ὠραῖα καὶ ζωηρὰ μωρὰ ποὺ παρουσιάσθησαν νὰ πάρουν τὰ πρῶτα τους ἀριστεία.

Ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὰ παιδιὰ, ξέχουν τί σπουδαῖο κεφάλαιο γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν υγείαν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νὰ περάσῃ τὰ δύο πρῶτα του χρόνια χωρὶς ἀρρώστειες, καὶ ἀκόμη πόσο αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ποὺ τὰ ἀνατρέφει καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον τὸ κάνει.

Τὸ Τμήμα Προστασίας Βρεφῶν τοῦ Π.Ι.Π.Π. μὲ τὰς ἐορτὰς του τὸ ξαναλέει καὶ τὸ θυμίζει σὲ ὅλον τὸν κόσμον δείχνοντας τοὺς ὠραίους καρπούς τῆς ἐργασίας του.

Μαζεύει μέσα στὸ ὠραῖο πλαίσιον τοῦ Ζαπτείου Μεγάρου, μητέρες καὶ βρέφη ἀπὸ ὅλες τῆς συνοικίας ὅπου ἔχει ἐγκαταστήσει τοὺς 14 Βρεφικοὺς Σταθμούς του, οἱ ὁποῖοι σκορπίζουν τὴν ἀγαθοποιὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν τῶν δρᾶσιν στῆς 2000 οἰκογένειαι τῶν ὁποίων παρακολουθεῖ τὰ μικρὰ καὶ μᾶς τὰ ἐπιδεικνύει ὡς δείγμα τοῦ τί μπορεῖ νὰ κατορθώσῃ μιὰ συστηματικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐργασία.

Ὁ νοῦς μας στρέφεται μὲ συγκίνησιν στὴν εὐγενικὴν

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας διὰ τῆς τελέσεως τοῦ μνημοσύνου τούτου εἶναι ἄξιον θερμῶν συγχαρητηρίων διότι κατέδειξεν ὅτι καὶ τοὺς ἀφιερώνοντας τὴν ζωὴν αὐτῶν χάριν τοῦ μεγάλου σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἀπὸ 100 ἐτῶν ἐπιδιώκει ἡ Ἑταιρεία, τιμᾷ δεόντως καὶ ὅτι γινώσκει νὰ ἐπωφελεῖται πᾶσαν εὐκαιρίαν. δυναμένην σπουδαῖα διδάγματα νὰ παράσχη εἰς τὰς νεαρὰς μαθητρίας τῶν σχολείων αὐτῆς.

Δεξιώσεις τῶν Κυπρίων κυριῶν εἰς τὸ Ἀρσάκειον. Εἰς τὰς 6 Αὐγούστου ἐγένετο εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν ἐορτῶν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας ἐν Ψυχικῷ δεξιώσεις εἰς τὴν ὁμάδα τῶν Κυπρίων διανοουμένων Κυριῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεσκέφθησαν τὰς Ἀθήνας.

Τὰς Κυπρίας κυρίας προσεφώνησεν ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Κύρου, σύμβουλος τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας. Ἐπειτα ἡ κ. Ζωὴ Φράγκου ἀνέπτυξε τὸν σκοπὸν τοῦ νεοιδρύθεντος «Συνδέσμου τῶν ἀποφοίτων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, ἡ δὲ κ. Πην. Καίτη ὡς ἀντιπροσώπος τοῦ Ἐθν. Συμβ. Ἑλληνίδων ἐχαιρέτησεν αὐτὰς ἐξηγήσασα τὸν σκοπὸν τοῦ Ε. Σ. Ε. καὶ συστήσασα ἵνα ὅλα τὰ ἐν Κύπρῳ γυναικεῖα σωματεῖα ἐνωθῶν μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετωπίζον τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν γυναῖκα. Κατόπιν ὁ ἐπὶ πτυχῆς τῶν σχολείων τῆς Φιλ. Ἑταιρείας κ. Καλιάφας ὁμίλησε περὶ τῆς σημασίας τῆς ἀρμονικῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς σχετικῶς μετὰ τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῶν παιδιῶν. Ἐν τέλει δὲ ἀπηγγέλθη ὑπὸ μαθητρίας ὁ χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς Κυπρίους τοῦ Παλαμά.

Εἰς τὰς θερμὰς αὐτὰς ἐκδηλώσεις ἀπήντησεν ἡ πρόεδρος τῆς «Ἐνώσεως τῶν Κυπρίων διανοουμένων κ. Περσεφόνη Παπαδοπούλου, καθηγήτρια Φιλοσοφίας καὶ Παιδαγωγικῶν καὶ ἐτόνισε πόσῃ εὐγνωμοσύνην καὶ στοργὴν διατηροῦν πάντοτε αἱ Κύπρια ἀπόφοιτοι τοῦ Ἀρσακείου πρὸς τὸ σχολεῖον των, ὅπου ἐδέχθησαν τὰ πρῶτα φῶτα καὶ ἔλαβον τὴν πρώτην κατεύθυνσιν.

Μετὰ ταῦτα προσεφέρθησαν ἄφθονα ἀναμνηστικὰ εἰς τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν δεξίωσιν ταύτην μέσα εἰς τὸ ἀνοικτόκαρδον καὶ κοιμὸν ἐστιατόριον τοῦ Σχολείου ὑπὸ τῶν μαθητριῶν καὶ διδασκαλισσῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ περιέφερον κατόπιν τοὺς προσκεκλημένους εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τοῦ Σχολείου, τὰ ὁποῖα ἀπῆστραπτον ἐκ καθαριότητος.

Ἡ Σεβαστοπούλειος Ἑργατικὴ Σχολὴ εἰς Ἀμπελοκήπους ἤνοιξε τὴν ἐκθεσὶν τῶν ἔργων τῶν μαθητῶν τῆς τῆν 1 Ἰουλίου. Ἡ ἐκθεσίς διήρκεσε ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα. Ἐξετέθησαν ἔργα πλεκτικῆς, ξυλουργικῆς, μηχανουργίας, λεπτουργίας. Ὅλα ἐθαυμάστησαν καὶ ἐξαιρετικῶς τὰ σχέδια τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ὁδηγούμενοι ἀπὸ εἰδικούς καθηγητάς των, ἔδειξαν μεγάλην ἐπίδοσιν εἰς τὸ ἐλεύθερον, τὸ γεωμετρικὸν καὶ τὸ μηχανολογικὸν σχέδιον.

Εἰς τὸ νέον Ἀρσάκειον στὸ Ψυχικὸ λειτουργεῖ ἀπὸ φέτος μονοετής Οἰκοκυρικὴ Σχολή.

Τὸ πρόγραμμά της ποὺ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν εἶνε πρακτικώτατο καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον. Τὰ μαθήματα ποὺ θὰ διδάσκονται εἶνε ἡ μαγειρικὴ, αἱ οἰκιακαὶ ἐργασίαι, χειροτεχνία καὶ κηπουρικὴ. Εἰς δὲ τὸ πρόγραμμα τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ἀναφέρονται ἡ τροφολογία, οἰκιακὴ οἰκονομία, ὕγιεινὴ, βρεφοκομία κ.λ.π. Ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία εἶνε ἄξια συγχαρητηρίων γιὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς νέας αὐτῆς σχολῆς.

Τὸ μεγάλο βραβεῖο τοῦ μνημοσυνήματος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἀπενεμήθη φέτος στὴ Πάολα Ρενιέ γιὰ τὸ ρομάντο της «Τὸ Μοναστήρι τοῦ Ἑβρολαίου». Τὸ πρῶτο της βιβλίον «Ὁκτάβιος» τυπώθηκε στὰ 1913 μὰ δὲν κυκλοφόρησε, γιὰτὶ ὁ ἐκδότης χρεωκόπησε. Ἐκτοτε ἡ καρριέρα τῆς νεαρᾶς λογοτέχνιδος ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον ὑπῆρξε γόνιμη σ' ἐπιτυχίες. Βραβεύτηκε γιὰ πρώτη φορά στὸ 1924 μετὰ τὸ «βραβεῖο Μπαλζάκ» γιὰ τὸ ἔργο της: Ἡ «Ζωντανὴ Εἰρήνη», καὶ φέτος μετὰ τὸ μεγάλο βραβεῖο τοῦ μνημοσυνήματος.

Τὰ ἀγνωστα φάρμακα. Πόσες θυσίαι κάμνουν αἱ γυναῖκες γιὰ ν' ἀδυνατίσουν, ἀλλὰ καὶ πόση ἀσυνειδησία ὑπάρχει ἐνίοτε στὴ διαφήμισι φαρμάκων ποὺ πρόκειται νὰ κάμουν τίς γυναῖκες ἐντὸς ὀλίγων ἡβδομάδων λιγνές. Τελευταίως ἐγνώσθη ὅτι ἐπωλήθησαν γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸ χάπια ποὺ περιεῖχαν ταινία! Ἡ πελάτις βέβαια δὲν εἴξερε τίποτε καὶ ἀδυνάτιζε τόσο ὡς ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ προσφύγει σὲ γιατρό. Ὁ ἐπινοήσας τὸ φάρμακο κατεδιώχθη μὲν, ἀλλὰ πότε θὰ παύσουν αἱ γυναῖκες νὰ πέρνουν ἀγνωστα φάρμακα.

Ἡ Βασίλ. Ἀκαδημία τῶν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Ἀγγλίας ἐξέλεξε ὡς μέλος της τὴν ζωγράφον κ. Dod Groctor. Τὸ γεγονός αὐτὸ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὡς νίκη τοῦ φεμινισμοῦ, γιὰτὶ ὡς τώρα ἐλάχιστοι χῶροι ἐδέχθησαν γυναῖκες ἀκαδημαϊκές.

Γυναῖκα μηχανικός. Ἡ Πολωνὶς κ. Μαρία Kubaszewaska, διπλωματοῦχος τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βαρσοβίας, διεκρίθη γιὰ ἓνα ἐξαιρετικὸν σχέδιον μεταλλικῆς γέφυρας μήκους 164 μ. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νιέμεν. Ἡδὴ ἡ κ. Kubaszewaska ἐργάζεται μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας στὸ τμήμα σιδηροδρόμων.

Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ποὺ θὰ ἐξετάσει, τὰ σχετικὰ μετὰ τὸ δημοψήφισμα ζητήματα στὴ περιοχὴ τοῦ Σάαρ, διωρίσθη ἐκ μέρους τῆς Κ. Τ. Ε. καὶ μία γυναῖκα, ἡ Ἀμερικανὶς Sarah Wambaugh.

Σύμφωνα μ' ἓνα παλὸν σινικὸ νόμο ἡ χήρα δὲν μποροῦσε νὰ ξαναπαντρευθῇ χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τῆς οἰκογενείας τοῦ συζύγου της. Ὁ κανὼν αὐτὸς ποὺ τὸν εἶχε καθιερώσει ἡ παράδοσις, κατηργήθη τώρα, μ' ἓνα κυβερνητικὸ διάταγμα, ποὺ ἀφίνει στὴ χήρα ἀπόλυτη ἐλευθερίαν νὰ ξαναπαντρευθῇ ἢ νὰ μείνῃ ἄγαμος κατὰ βούλησιν.

Τὸ νέον Αὐστριακὸν Σύνταγμα καὶ αἱ γυναῖκες. Τὸ μέλλον νέον συνεργατικὸν Αὐστριακὸν σύνταγμα ἀναγνωρίζει ὅτι «ὅλοι οἱ πολῖται εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ προσθέτει... ἐκτὸς ἂν ὁ νόμος ὀρίσει ἄλλοιῶς» τὸ ὁποῖον ἐλαττώνει περιέργως τὴν θέσιν τῆς ἀρχῆς!

Ἐν τούτοις πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι τέσσαρες γυναῖκες εἶναι μέλη τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου τῆς Βιέννης, καὶ συγκαίρομεν τίς γυναῖκες τῆς Αὐστρίας ὅτι μπόρεσαν νὰ θριαμβεύσουν τοῦ ἀντιφεμινισμοῦ, ποὺ παρατηρεῖται συνήθως στὶς δικτατορίες.

Μία Κινέζα τραπεζίτης. Εἰς τὸ Διεθνὲς Γυναικεῖον Συνέδριον τοῦ Σικάγο παρέστη καὶ ἡ κ. Γί Φάγγ-Βου, ἀπεσταλμένη τῆς Κίνας, ἡ ὁποία ἀνέφερε τὴν περιέργη ὅσο καὶ λαμπρὰ σταδιοδρομίαν τῆς κ. Νυιέν Σοκ ποὺ ἤρχισε τὴν ἐπαγγελματικὴν τῆς ζωὴν ὡς ὑπάλληλος γραφείου καὶ σήμερον εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς «Women's Commercial and Saving Bank» στὴ Σάγγαϊ, ἰδρύματος τοῦ ὁποίου τὸ προσωπικὸν ἀποτελεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γυναῖκες. Ἡ πολὺ μορφωμένη αὐτὴ Κινέζα, ἡ ὁποία διευθύνει σήμερον τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐπιχείρησιν ἔκαμε τίς σπουδές της στὸ Σινικὸ πανεπιστήμιον τοῦ Φουτάν.

Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον γιὰ τὸν Ἑκπαιδευτικὸν Κινηματογράφον ποὺ συνήλθε τὴν ἄνοιξιν στὴ Ρώμη ἐστῆθη ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας. Τὸ συνέδριον εἶχεν ὅλους ἰδιάζοντα χαρακτῆρα, γιὰτὶ τὴν πρωτοβουλίαν εἶχεν ἡ Κ. Τ. Ε. καὶ μετὰ τῶν 40 κρατῶν ποὺ ἀντιπροσώπευθησαν παρέστησαν καὶ ἡ Γερμανία, αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι καὶ αἱ Σοβιετικαὶ Δημοκρατίαι. Τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν ἀντιπροσώπευσαν ἡ πριγκίπισσα Κατακουζίνου καὶ ἡ κ. Dreyfus-Barney. Τὸ συνέδριον ἐξήτασε κυρίως τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κινηματογράφου ἐπὶ τῆς νεολαίας, προβλήματα δηλ. σχετικὰ μετὰ τὴν ψυχολογίαν τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἐφήβου, μετὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, μετὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ἀνατροφὴν. Ὁ κινηματογράφος ὡς ἐξυληρετὸν τὴν ἰδέαν τῆς εἰρήνης ἐθεωρήθη ὡς τὸ κεφαλαιῶδες σημεῖον τῶν συζητήσεων.

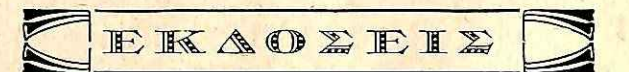
Αἱ γυναῖκες καὶ τὸ ραδιόφωνον. Τὸ Ἐθν. Συμβούλιον τῶν γυναικῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας προσεκλήθη ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸν σταθμὸν τοῦ Βελιγραδίου νὰ δώσῃ σειρὰν διαλέξεων ἐπὶ θεμάτων φεμινιστικῶν. Ἡ πρώτη τῶν ἑβδομαδιαίων αὐτῶν διαλέξεων ἔγινεν ἀπὸ τὴν πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου κ. Πέτκοβιτς, ἡ ὁποία ὁμίλησε γιὰ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον τῶν Γυναικῶν καὶ γιὰ τὸ Συνέδριον τῆς Στουχόλμης.

Οἱ φεμινιστικοὶ κύκλοι θὰ μάθουν μ' εὐχαρίστησιν ὅτι μετὰ τῶν ἀπεσταλμένων ποὺ ἀντιπροσώπευσαν τὴν Αὐστραλίαν στὴ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν εἶναι καὶ μία γυναῖκα, ἡ κ. Glaude Couchman.

Οἱ πολεμικοὶ προϋπολογισμοί. Πενήντα ἐπτὰ ἔθνη δαπανοῦν ἑτησίως 4.500.000.000 δολάρια γιὰ τὴν

πολεμικὴ παρασκευὴ των, γράφει τὸ Δελτίον τοῦ Ἀγγλικοῦ Συμβουλίου «for prevention of war». Τὰ ἔθνη δηλ. αὐτὰ ἔθεσαν τὸν πόλεμον ἐκτὸς νόμου. Ρωτοῦμεν ὅμως μετὰ φόβου, τί θὰ ἦσαν οἱ πολεμικοὶ προϋπολογισμοί, ἂν ὁ πόλεμος δὲν εἶχεν ἐξωρισθῇ ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν;

Γυναῖκες ἐφευρέται. Σὲ μίαν ἐκθεσὶν τῆς Νέας Ὑόρκης, ὁλόκληρο τμήμα ἀφιερώθηκε στὶς γυναῖκες ἐφευρέσεις. Ἐξετέθη λ. χ. ἓνα σίδερο σιδερώματος μετὰ στρογγυλὴ μύτη καὶ κινητὸ χεῖρ, μετὰ τὸ ὁποῖον σιδερώονται δεμένοι φρόγγοι καὶ ὑφάσματα κεντημένα μετὰ χάνδρες. Μία γυναῖκα ποὺ δὲν τῆς ἀρέσει νὰ μπαλῶναι, ἐκθέτει ἓνα προφυλακτικὸν μέσον, γιὰ τίς κάλτσες. Παρουσιάστηκε καὶ μίαν κορδέλλα γραφομηχανῆς μετὰ τὴν ὁποία μποροῦν νὰ γίνουν συγχρόνως πέντε ἀντίγραφα χωρὶς χαρτὶ καρμπονέ. Ἡ ἐφευρέτρια τῆς κορδέλλας αὐτῆς ἔχει ὡς τώρα σαράντα διπλώματα εὐρεσιτεχνίας στὸ ἐνεργητικὸν της, μετὰ τῶν αὐτῶν, μίαν ὁμβρέλλα ποὺ διπλώνει, ἓνα μηχανήμα γιὰ παγωτὸ, κ' ἓνα ἀνεμιστήρα. Αἱ γυναῖκες ἐφευρέσεις δὲν περιορίζονται μόνον στὰ προβλήματα τοῦ νοικοκυριοῦ, πολλὰς ἀφοροῦν τῇ βιομηχανίᾳ, τῇ μηχανικῇ καὶ τῇ γεωργίᾳ. Ἐνα σύστημα σηματολόγου ποὺ τὸ ἔχουν υἱοθετήσῃ ὅλες οἱ ναυτικὲς ὑπηρεσίαι τοῦ κόσμου, εἶνε ἐπινόησις γυναικεῖα.

Ἡ ἀνατροφή τῶν θυγατέρων μας, ὑπὸ Ἀννης Γιαννοπούλου.

Τὸ βιβλίον τῆς κ. Γιαννοπούλου, ἂν καὶ τὸ ἐμπνέη μεγάλη στοργὴ πρὸς τὸ ἔργο της καὶ ἀφοσίωσις στὴ γυναικεῖα ἐκπαίδευσις, εἶναι δυσανάλογο μετὰ τὸν ὄγκον τῶν προβλημάτων ποὺ ἀνέλαβε νὰ διευκρινίσῃ.

Ἐκατὸ σελίδες δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ πραγματευθῇ κανεὶς τὰ σύγχρονα κοινωνικὰ προβλήματα, τὴν γυναικεῖαν φύσιν καὶ τὴν γυναικεῖαν ἀγωγὴν. Θὰ χρειαζότανε τοὐλάχιστον ἐννιάμισαι. Καὶ θάπρεπε, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοινὰ γνωρίσματα ποὺ δίνουν στὰ προβλήματα τὴν καθολικὴν τους μορφήν, νὰ φωτισθοῦμε μετὰ διάφορες λεπτομέρειες ὡς πρὸς τὴν τροπὴν ποὺ παίρνουν αὐτὰ τὰ ἴδια προβλήματα χωριστὰ σὲ κάθε τόπον.

Τὸ κάπως ἀπεφθεγματικὸν σχεδιάγραμμα ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἡ κ. Γ. δὲν μετὰ ἱκανοποιεῖ. Μοῦ κάνει τὴν ἐντύπωσιν παρατεταμένης κραυγῆς πόνου μπροστὰ στὸ σύγχρονον «κοινωνικὸν δράμα» ὅπως τὸ ὀνομάζει. Τοῦ λείπει ἡ προοπτικὴ ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνῃ ἡ λεπτομερειακὴ διάκρισις, ἡ ἐξακριβώσις, τὸ στάθμισμα καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν ζητημάτων. Κ' ἀντὶ νὰ ἔχωμε τὸ ἀπαραίτητον ξεδιάλυμα ποὺ προϋποθέτει ἡ σοβαρὴ ἀναθεώρησις τῆς παιδείας μας, καταλήγομε σὲ μίαν αἰσθηματικὴν παραγνώρισιν τῆς τραγικῆς συνοχῆς ποὺ περιπλέκει σήμερον ὅλα τὰ κοινωνικὰ καὶ τὰ ἀνθρώπινα προβλήματα. Καὶ ἔτσι, ἐνῶ θὰ συμφωνοῦσα

περισσότερο με κάμποσες απόψεις της μελέτης της, αναγκάζομαι να διαφωνήσω σε άπειρα σημεία.

Ποιός είναι λόγου χάριν «ο κατά φύσιν άνθρωπος»; Άλλοιώς μās τον έδειξε ο ρωμαντισμός του Ρουσώ πού, ειρήσθω εν παρόδω, εγκατέλειψε τα παιδιά του και άλλοιώς μās τον δείχνει η σύγχρονη κοινωνιολογία. Πάντως δέν τον χαρακτηρίζει ο όρθος νους πού και αυτός δέν είναι τόσο κοινός όσο τον φανταστήκαμε.

Στήν εποχή πού φτάσαμε, και πάρα πολύ πριν ακόμη, ή φύση και ή έξη ή επίκτητη δηλαδή φύση, τόσο συγχωνεύτηκαν πού καταντά άσκοπο να μιλούμε απόλυτα για φύση, ενώ κάθε μέρα βλέπομε πώς μιά άπ' τις φυσικώτερες τάσεις του ανθρώπου είναι να αναδημιουργή τη φύση του και να πολλαπλασιάξη τις δυνάμεις του. Επίσης άλλο νοσησιολογία, άλλο βιομηχανικός πολιτισμός και εκμηχανισμός της παιδείας. Κοινό τους γνώρισμα ότι στηρίζονται σε ώριομένες άφηρημένες έννοιες στο αντικειμενικό αντίκρουσμα του άτόμου. Η διαφορά έγκειται ότι άπορρέουν από αντίθετη ιδεολογία και κοσμοθεωρία.

Πολύ άπλουστεύτηκαν νομίζω και τα ζητήματα του γάμου, της οικογένειας, της ήθικης και της έξωσπιντικής εργασίας της γυναίκας. Η Δίς Γ. δέν έλαβε ύπ' όψιν άπ' τη μιά ότι ή ανεργία σε πολλά κράτη έφερε αύξηση στις γεννήσεις και άπ' την άλλη κατέφερε καίριο πλήγμα στο νόμιμο γάμο με τις νομοθετικές διαρρυθμίσεις πού έγιναν με σκοπό να άποκλείσουν τις έγγαμες γυναίκες από ώρισμένα επαγγέλματα.

Όταν λοιπόν ο Χίτλερ διατάσσει «παιδιά και κουζίνα» ή φαντασία μας δέν πρέπει να τον συγγέη με τον Τηλέμαχο και να θαρρούμε ότι ή Ναυσικά και ή Πηνελόπη θα αναθάλλουν στη Γερμανία, αλλά να διερωτώμεθα αν αυτό το σύνθημα άνταποκρίνεται σε ιδεολογική αντίληψη της γυναίκας, ή είναι άπλούστατα βάνανσος τρόπος να δείξη στους όπαδούς του ότι το κόμμα του καταπολεμά την ανεργία.

Άλλως τε όταν ή βία άνάγεται σε περιωπή κοσμοθεωρίας πού ρυθμίζει τις σχέσεις των δύο φύλων πλησιάζει στην πανάρχαια εκείνη Ύβρη για την όποιαν μās λείει ο Αίσχύλος.

«Υβρις έξανθοῦς» έκάρπωσε στάχυν
άτης, θθεν πάγκλουτον εξαμά θέρος».

Τό περίεργο είναι ότι, στη δυτική Εύρώπη τουλάχιστον, οι εργαζόμενες γυναίκες καθόλου δε περιφρονούν τις γυναικείες δουλειές. Τρέπονται σε ώρισμένα επαγγέλματα για να εξασφαλίσουν την ύλική τους ανεξαρτησία, άλλ' ούτε το ράψιμο, ούτε το πλύσιμο, ούτε τη μαγειρική ξεχνούν, ούτε την άνατροφή των παιδιών τους.

Και κατά τη προσωπική μου αντίληψη το πρόβλημα του φεμινισμού τίθεται τελείως αντίστροφα από ότι μās το παρουσιάζουν: Αύτη τη στιγμή, αν εξετάσωμε απόλυτα το ζήτημα, οι κοινωνικές συνθήκες επιβάλλουν στη γυναίκα περισσότερη δουλειά από ότι επιβάλλουν

στον άνδρα. Καταντά να αναλαμβάνη πολλές φορές με αξιοθαύμαστη άντοχή όλες τις δουλειές και τις σπιτικές και τις έξωσπιντικές. Και το πραγματικό πρόβλημα είναι για πόσο καιρό ακόμη θα άνθέξη ο οργανισμός της σ' αυτή την έντατική εκμετάλλευση.

Τό βέβαιον είναι πώς ή άνθρωπότητα σήμερα μοιάζει σ' ένα πελώριο εργαστήριο όπου κάθε μέρα γίνονται και καινούργια πειράματα. Και είναι πολύ δύσκολο να προβλέψωμε τι είδους άσταθής ισορροπία μās μέλλεται.

Παρίσι Ιούλιος 1934.

Π. ΛΑΣΚΑΡΙ

Άθηνās Ταρσούλη. — Κάστρα και Πολιτείες του Μοριά.

Ύστερα από τις ένθουσιώδεις κριτικές πού γράφτηκαν γι' αυτό το βιβλίο, κριτικές σάν του Καμπάνη, Ροδά, Σκίτη, Τέλου Άγρα, Παναγιωτοπούλου, της κ. Σιφναίου, της κ. Στεφανόπολη και του Καθηγητού κ. Άδαμαντίου, τι θα μπορούσε κανείς να γράψη πιά γι' αυτό; Κάθε κριτικός σύμφωνα με τη δική του άποψη τονίζει, άλλος τον πλούτο και την ποικιλία του περιεχομένου ή την άγάπη πού άποπνέει όλόκληρο το βιβλίο, άλλος τις θαυμάσιες περιγραφές του και την άρμονικότητα της γλώσσας ή τον άριστοτεχνικό τρόπο με τον όποιο συνδυάζεται μέσα σ' αυτό ή ποίηση και ή επιστημονική άκρίβεια. Και αυτό το τελευταίο άκριβώς είναι πού θέλω να τονίσω κι' εγώ.

Βέβαια ούτε τον πλούτο και την καλλιτεχνική αξία των εικόνων του παραβλέπω, ούτε τη γλαφυρότητα της γλώσσας του, ούτε τη μοναδική εύσυνειδησία και εργατικότητα της συγγραφώς, πού μās προδίδουν τόσον το πλήθος των ζωντανών περιγραφών μαζύ με τις διαφωτιστικώτατες ιστορικές λαογραφίες και άρχαιολογικές πληροφορίες του, όσο και ή πλούσιωτάτη βιβλιογραφία του στο τέλος. Άλλά εκείνο πού βρίσκω έξαιρετικά ώραίο και δυνατό είναι ο έντελώς προσωπικός τρόπος με τον όποιον ή κ. Άθηνά Ταρσούλη μās δίνει όλο αυτό το πλούσιο και πολυποίκιλο ύλικό. Τα «Κάστρα και Πολιτείες του Μοριά» είναι μαζύ ένα ποίημα και μιά αυστηρότατη επιστημονική μελέτη. Κι' οι δυο αυτές τόσο διαφορετικές εκδηλώσεις της σκέψης πλέκονται έκεϊ μέσα τόσο στενά, τόσο περίτεχνα, ώστε δέν ξεχωρίζεις καλά-καλά πού τελειώνουν τα σύνορα της μιανής και πού αρχίζουν της άλλης.

Και ο τρόπος αυτός δέν είναι σοφός μόνον γιατί σου δίνει μιά τέλεια εικόνα της χώρας πού περιγράφει, μα γιατί στην δίνει έτσι πού να μη σε κουράση ούτε μιά στιγμή. Διαβάζοντας τις διακρίσεις έξήντα σελίδες του βιβλίου αυτού, δε σταματάς ούτε μιά φορά κουράσμενος, πράγμα πού μās συμβαίνει πολλές φορές και με ώραιότατα ποιητικά έργα και με σοφώτατα επιστημονικά συγγράμματα. Πριν προφτάσης να χορτάσης από τη ζωγραφική όμορφιά και την ποιητική έξαρση των περιγραφών, έρχονται να κεν-

τρίσουν το ενδιαφέρον σου οι άδρες ιστορικές γραμμές του, και πριν θελήσης να σταθής για λίγο σκεπτικός ή μελαγχολικός μπρός τις ένδοξες ή τραγικές σελίδες της ιστορίας του Μοριά, σε συνεπαίρνει ο χαρούμενος χορός των λαογραφικών άνεκδότων, των δημοτικών τραγουδιών και των λαϊκών θρύλων, πού σου δείχνουν πόσο ή μυθολογία είχε και έχει πάντοτε στην Ελλάδα μίαν ανεξάντλητη πηγή.

Ένας ακόμη έπαινος πού όφείλεται σ' αυτό το βιβλίο είναι για την έξαιρετικά επιμελημένη του έκδοσι. Όλα, και το μέγεθος και το χορτί και ή διάταξη των εικόνων, και τα κενά άκόμα, πού χωρίς να κάνουν «έπίδειξιν λευκού χάρτου» σου δίνουν την ευχάριστη αίσθηση ότι ο εκδότης δέν προσπάθησε να κάνει «οικονομία», και τα ώραιότατα κομμήματα πού στολίζουν άλλα σάν επίτιτλα και άλλα σάν κατακλειδες κάθε κεφάλαιο, όλα προδίνουν το έξαιρετικό καλλιτεχνικό γούστο τη συγγραφώς και την όλως διόλου γυναικεία τη μητρική, μπορεί να πη κανείς, στοργή με την όποία ή κ. Ταρσούλη μās παρουσίασε τον έργον της.

Κι' ενώ ή επιστημονική εύσυνειδησία και ή έξε-

ρενηντική της ειλικρίνεια την προφυλάγει από τους άμετρους και άντικαλισθητικούς πατριωτικούς έν-

θουσιασμούς, ή άγάπη της γι' αυτόν τον τόπο, πού τη νοιάθεις να ξεπηδά άπ' την κάθε γραμμή της, σε κάνει και σένα να τον δής με τα δικά της μάτια και να τον αγαπήσης με τη δική της ψυχή. Γι' αυτό μου φαίνεται πώς το βιβλίο αυτό δε θα έπρεπε να μείνη μόνο δικό μας κτήμα, μα να μεταφρασθή άμέσως και στ' άγγλικά και στα γαλλικά, για να το διαβάσουν κι' οι ξένοι και να γυρέψουν να γνωρίσουν κι' αυτοί τις θρυλικές μας πολιτείες και τα κάστρα τους. Κι' οι ξένοι αυτοί πού θα τώχουν διαβάσει, φτάνοντας στην Ελλάδα, θα ξέρουν καλά πώς δέν έρχονται έδω να έπισκεφθοῦν μόνον τάφους και μάρμαρα. Γιατί πιά άπ' όλο το βιβλίο της κ. Ταρσούλη είναι το θριαμβευτικό τραγούδι ενός λαού ζωντανού, πού οι άλλεπάλληλες επιδρομές και κατακτήσεις λές και πέρασαν από πάνω του χωρίς να τον έγγξουν, μόνο και μόνο για να στολίσουν τον ώραίο τόπο του με μερικά άκόμα κάστρα και παλάτια, και να του δώσουν έτσι μιά παραπάνω άφορμή να τον αγαπή άκόμα πιο πολύ και να υπερηφανεύεται γι' αυτόν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΠΕΑΛΟΥ, Φιλολόγος

Μία λογοτεχνική δωρεά. — Πληροφορούμεθα ότι ο έν Λίβερπουλ της Άγγλιας διαμένων γνωστός λόγιος και μεταφραστής αρχαίων Ελληνικών και ξένων τραγουδιών κ. Άλέξ. Πάλλης, έκτιμών το έργον της κ. Άθηνās Ταρσούλη, «Κάστρα και Πολιτείες του Μοριά», απέστειλε εις την συγγραφέα μετά θερμής συγχαρητηρίου επιστολής το ποσόν των 2.000 δραχ. ίνα αγοράσθουν άνάλογα αντίτυπα του θαυμασίου βιβλίου της και μοιρασθούν εις όσους δέν έχουν τα

μέσα να το αγοράσουν διότι, κατά την έκφραση του σοφού λογίου «είναι βιβλίο πού πολλοί πρέπει να το διαβάσουν».

Η κ. Ταρσούλη εξέτελεσε την έντολήν του κ. Πάλλης, δωρήσασα αντίτυπα εις όσους έκρινε καλύτερον ως και εις τρεις βιβλιοθήκας, δύο λαϊκάς επαρχιών και μίαν φιλανθρωπικού άθηναϊκού ιδρύματος.

Η εύγενής αυτή χειρονομία του κ. Άλ. Πάλλης τιμά τόσον τον ίδιον όσον και την συγγραφέα του πολυσχιδούς και πλούσιου έργου της κ. Ταρσούλη.

Θάλειας Φλωρά Καραβία: Ταξιδεύοντας λίγες μέρες στην Παλαιστήνην. Άλεξάνδρεια 1934. — Η κ. Φλωρά Καραβία δέν είναι μένον διακεκριμένη ζωγράφος, είναι και καλλιτέχνης της πέννας. Το βιβλιαράκι της διαβάζεται από την αρχή ως το τέλος με άληθινή απόλαυσι, και μόνο μιά καλλιτεχνική ψυχή μπορούσε να ιδή τους Άγίους Τόπους όπας τους είδεν εκείνη και να διηγηθή τας έντυπώσεις της με τόση ποιήσει, με τόσο λυρισμό. Συνιστώμεν θερμώς στις άναγνώτριάς μας το κομψόν αυτό τομίδιο, το όποϊον στολίζουν πρὸς τούτους ώραιότατα σκίτσα της συγγραφώς, με την άδεια της όποιας θα δημοσιεύσωμε στο έρχόμενο τεύχος ένα από τα ώραιότερα κεφάλαια.

Άτομική Ψυχολογία, περιοδικόν έκδιδόμενον υπό Γ. Μωραΐτου. — Έξεδόθησαν τα τεύχη Μαΐου Ιουνίου περιέχοντα άρθρα του κ. Μωραΐτου: Ο Θάνατος, ο Γάμος κλπ.

Η Εφημερίς των Καλαβρύτων έδημοσίευσεν ώραϊον άρθρον «Το Ηρώον» υπό της κ. Άννας Τριανταφυλλίδου, ή όποία, ως γνωστόν, είναι γραμματεὺς της μεγάλης επιτροπής για την άνέγερσιν του Ηρώου στην Άγ. Λαύρα.

Ελήφθησαν εις τα γραφεία μας τα έξής περιοδικά: Έργασία, Υγεία, Έλληνική Έπιθεώρησις, Libre, Έκκλησία, Ποιήν ο Καλός, Le Journal du Bien Public, Νεανική ψυχή, Bulletin du Conseil International des femmes, Γράμματα, Βιβλιογ. και Βιβλιοφιλική Έπιθεώρησις. Ο Άγώνας της Γυναίκας. — La Femme Socialiste. — Σοσιαλιστική Έπιθεώρησις. Ο Φίλος των Ζώων.

Από τα γραφεία της Κ. Τ. Ε. έλάβαμε: Le Placement des Travailleurs, Etude Internationale. La Fabrication et le Commerce International des armes et materiels de guerre.

Υπό της Φιλεκπαιδευτικής Έταιρίας εξέδόθη καλλιτεχνικόν λεύκωμα για το νέον έν Ψυχικῷ Άρσάκειον. Το λεύκωμα περιέχει το ιστορικόν του Άρσακειού, κάθε σχετική πληροφορία με την σημερινήν λειτουργίαν του και ώραιότατες φωτογραφίες του μεγαλοπρεπούς κτηρίου πού στεγάζει ήδη το πρώτον παρθεναγωγείον της Ελλάδος.

ΣΤΗΛΗ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

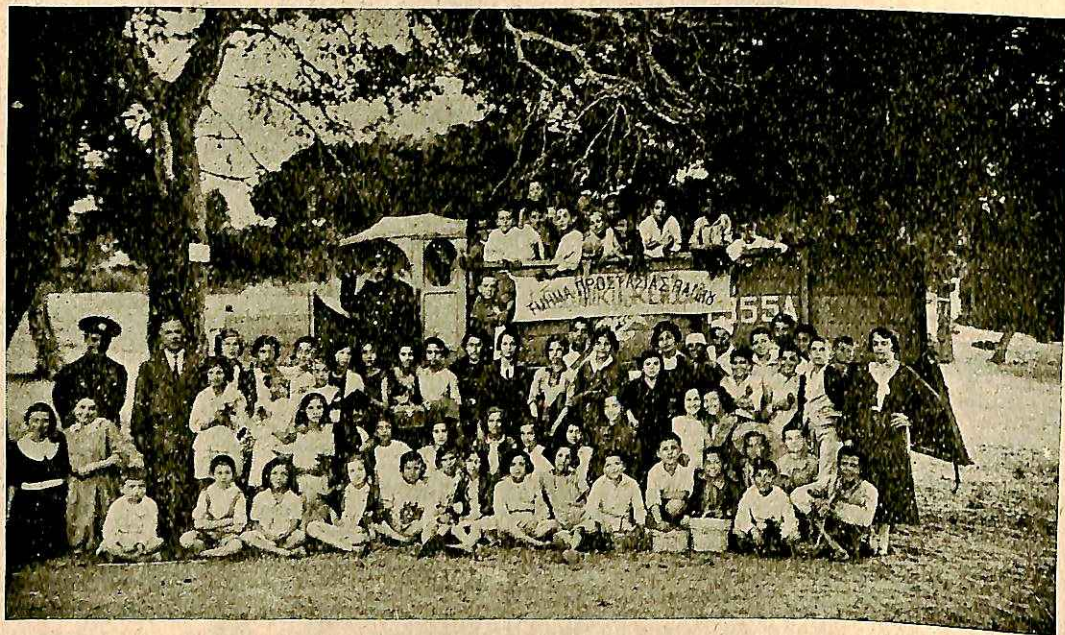
ΕΚ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Τὰ παιδιά έτελείωσαν πρό καιρού τὰς εξετάσεις των. Τò σχολείον έκλεισε τήν μεγάλη του θύρα και τὰ παιδιά έλεύθερα πλέον ξεχύθηκαν εις τούς δρόμους τής συνοικίας.

Τò μελίσι ποῦ άκουε ό διαβάτης νά βουίξει μαζεμένο όταν περνούσε έξω άπ' τò Σχολείο, σκορπίσθηκε στη γειτονιά και τὰ παιδιά ποῦ περνούσαν κατά τὰς ώρας των διαλειμμάτων στην μεγάλη και καλοσκουπισμένη αὐλή του, τώρα παίζουν σέ αὐλές ποῦ τρέχουν βρώμικα νερά και σαπουνάδες ή κυλιούνται

στομάχια θερρίζονται άπό τήν πείνα και τὰ μικρά αὐτά παιδιά μεγαλώνουν σάν άσθενικά λουλούδια ποῦ στο πρώτο φύσημα μιᾶς άρρώστειας, στην πρώτη εμφάνισι μιᾶς επιδημίας θά λυγίσουν και θά μαραθοῦν.

Άν τὰ παιδιά αὐτά ήτο δυνατόν νά πάνε γιά λίγο στην έξοχή νά αναπνεύσουν, νά φάγουν κάτι καλύτερα, νά παίξουν, νά τρέξουν, νά τραγουδήσουν και νά χαροῦν, άν γιά λίγο καιρό περνούσε μέσα τους ό καθαρός άέρας γιά νά πλημμυρίση και καθαρίση τούς μικρούς των πνεύμονας, άν γιά λίγο καιρό περνούσε καθημερινῶς και ή χαρά και έπλημμύριζε τήν ψυχή τους και τήν καθαρίζε άπό κάθε κακή σκέψι, άν δρο-

Έκδρομή στὸν Άγιον Άνδρέα.

στη σκόνη τοῦ δρόμου και γεμίζουν παίζοντας τούς τρυφερούς των πνεύμονας με τὰ χειρότερα μικρόβια, τὰ μικρόβια τής φθίσεως.

Πόσον ευεργετικό θά ήταν άν τὰ παιδιά αὐτά περνούσαν τούς μήνας τοῦ καλοκαιριοῦ σ' ένα ώραίο καταπράσινο και δροσερό βουνό ή σ' ένα χαρούμενο παράλιο έξοχικό μέρος! Πῶς νά γίνη όμως αὐτό όταν πολὺ συχνά εργάζονται πατέρας και μητέρα, ένῳ τὰ παιδιά περνούν τήν ήμέρα τους στο δρόμο, γιά νά έξοικονομήσουν τò καθημερινό ψωμί; Και όταν βρίσκουν οί γονεῖς εργασία πάλι καλά! άν όμως ό πατέρας εἶνε άνεργος και βραδυάζεται στη γειτονική ταβέρνα, άμα ή μητέρα δέν κατορθώνει νά εὔρη λίγο ράψιμο ή καμμιά πλύση, τότε τὰ παιδιά αὐτά στεροῦνται και τήν στοιχειωδεστέρα τροφή, τὰ μικρά

σιζοντας τὰ παιδιά τò κορμάκι τους καθημερινῶς στη θάλασσα, έδρόσιζαν συγχρόνως και τήν ψυχή τους στη χαρά, άν μαζί με τò θερμό χάδι των άκτινών τοῦ ήλίου ήσθάνοντο και τήν θερμή άγάπη των ανθρώπων ποῦ τὰ περιτριγυρίζουν, πόσην ωφέλειαν και ποίαν τόνωσιν σωματική και ψυχική θά εὔρισκαν! Πόσην υγεία θά τούς έχάριζεν αὐτό στο κορμί, αλλά και πόσην δροσιά θά τούς έστάλαζε στην ψυχή!

Πῶς νά δώση όμως κανείς όλ' αὐτά τὰ αγαθά στα παιδάκια ποῦ τὰ στεροῦνται; Πῶς νά δώση τήν χαρά και τήν υγεία, άφοῦ γι' αὐτό χρειάζονται χρήματα και τὰ χρήματα αὐτά δυστυχῶς λείπουν.

Τò τμήμα «Προστασίας Παιδιοῦ» τοῦ Ε. Σ. Ε. κατανοήσαν εύθὺς άμέσως τήν άνάγκην αὐτήν, άφοῦ δέν ήτο δυνατόν νά ιδρύση Παιδικὰς κατασκηνώσεις,

διωργάνωσεν άπό διείτίας ήδη ήμερησίας καθ' έβδομάδα έκδρομὰς διὰ τὰ άπορα παιδιά. Πέρισυ δέ 15 τοιαῦται έκδρομαί έγιναν κατά τò διάστημα των θερινῶν διακοπῶν.

Βεβαίως αὐτό δέν εἶνε εκείνο τò όποϊον χρειάζεται εις τὰ παιδιά, άλλ' άφοῦ δέν εἶνε δυνατόν νά γίνη τώρα συνεχῆ παραμονή των παιδιῶν επί τινα καιρόν εις τήν έξοχήν, άρκεῖται πρὸς τò παρόν εις τὰς ήμερησίας έκδρομὰς, αἱ όποῖαι άν δέν δίνουν γιά μιὰ μέρα και πολλά πράγματα στο κορμί τοῦ παιδιοῦ, στην μικρή του ψυχή όμως δίνουν πολὺ περισσότερα άφ' ότι ήμπορεῖ κανείς νά φαντασθῇ. Η γαλανή θάλασσα, τὰ πράσινα πε'κα, ό δροσερός μπάτης, ή καλωσύνη ποῦ βρίσκουν κοντὰ στις κυρίες ποῦ τὰ συνοδεύουν εις τὰς έκδρομὰς, τὰ ήμερώνουν, τὰ έκπολιτίζουν, τὰ έξανθρωπίζουν, τὰ σταλάζουν στην ψυχή τους τήν δροσιά ποῦ τής χρειάζεται γιά νά μὴ στεγνώση και ξεραθῇ, γιά νά μὴ γίνη άνικανή ν' αγαπήση κάθε τι καλό, γιά νά μὴ γίνη άναίσθητη σέ κάθε ανθρώπινη χαρά.

Γι' αὐτό όσο βλέπομεν τò άποτέλεσμα αὐτό, ένῳ άφ' ενός αισθανόμεθα πραγματική ευτυχία, άφ' έτέρου αισθανόμεθα και πραγματική λύπη γιατί δέν ήμπορουμε νά κρατήσωμε τοῦλάχιστον γιά 15 ήμέρας τὰ παιδιά στην έξοχή.

Αὐτή εἶνε ή θερμή επιθυμία τοῦ τμήματος «Προστασίας παιδιοῦ» τοῦ Ε. Σ. Ε. και έπειδὴ χρειάζονται χρήματα διὰ νά πραγματοποιηθῇ ή επιθυμία αὐτή, γι' αὐτό εις τὰς 7 Ιουλίου έδωσεν εις τήν Έκάλην εις τὸν κήπον τοῦ ξενοδοχείου «Διάνα», ένα Garden party τὸ όποϊον έσημείωσεν έξαιρετικήν επιτυχίαν. Η συγκέντρωσις ήτο πολὺ έκλεκτή, ή ζωηρότης μεγάλη, ή τάξις σπανία και τὰ χαριτωμένα ζεύγη των χορευτῶν ποῦ έχόρευαν σέ μιὰ κομψή κοί φαντασμαγορική πίστα πλεγμένη με αἰθέριες περικοκλάδες, ό κόσμος ποῦ ήταν διασκορπισμένος στὸν ώραϊο κήπο φωτισμένο με ένεντικούς φανούς, έδωσε με εύχαρίστησιν τὰ πρῶτα χρήματα ποῦ θ' άποτελέσουν τὸν πυρῆνα των Παιδικῶν έξοχῶν, τὰς όποίας έλπίζει πολὺ γρήγορα νά ἴδῃ πραγματοποιουμένας.

Π. Μ. Κ.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΔΡΑΣΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Έκδόσεις.—Υπὸ τής νεαρᾶς και φιλομούσου δ. Γιαννοῦλας Ν. Γιαννουλοπούλου μετεφράσθη σέ ώραϊαν ρέουσαν δημοτικήν γλῶσσαν και έξεδόθη τὸ θαυμάσιο ρομάντσο τοῦ γάλλου συγγραφέως Πιερ λ' Ερμίτ «Η γυναίκα με τὰ κλειστά μάτια». Τὸ βιβλίον εἶναι ώραϊότατο και διδακτικώτατο και τὸ συνιστῶμεν.

Έορτὴ Ρόδου και ευεργετική δα. —Υπὸ τοῦ Σωματείου «Ένωσις Έλληνίδων Λευκωσίας» και Φιλοπώχου Συλλόγου «Ο.Ε.Ε.» Αμμοχώστου διοργανώθησαν ή Έορτὴ τοῦ Ρόδου και ή ευεργετική δα. εκ των όποϊων συνηθροίσθησαν άρκετὰ χρήματα και

τρόφιμα διὰ των όποϊων έβοηθήθησαν πλείστοι πτωχοί. Η έορτὴ τοῦ Ρόδου διοργανώθη επίσης ὑπὸ των Έλληνίδων Πάρου, Λεμεσοῦ, Λάρνακος και Κυρηνείας.

Παιδικὸ Θέατρο.—Κατὰ τὸν Μάρτιον έδόθη ὑπὸ τοῦ Λυκείου Έλληνίδων Αμμοχώστου τὸ δεύτερον παιδικὸ θέατρο με μεγάλην επιτυχία.

Επίσης: κατὰ τήν 15ην Ἀπριλίου τὸ Λύκειον έδωσε τήν πρώτην παιδικήν παράστασι στην πρωτεύουσα τής Κύπρου Λευκωσίαν, μ' έξαιρετικήν επιτυχίαν.

Πρὸ τής παραστάσεως, ή πρόεδρος τοῦ Λυκείου κ. Μαρία Π. Ιωάννου ώμίλησε περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Παιδικοῦ Θεάτρου και έξήρε τὸ έργο τής κ. Ἀντιγόνης Μεταξά και ως συγγραφέως παιδικῶν θεατρικῶν έργων και ως ιδρυτριάς μονίμου οργανώσεως Θεάτρου τοῦ Παιδιοῦ. Επίσης ή κ. Ιωάννου πιστεύουσα εις τήν άνυπολόγιστον ωφέλεια ποῦ έχει τὸ παιδί άπό τὸ Παιδικὸ Θέατρο, ηῦχθήθη όπως σ' ὅλη τήν Κύπρὸ εἰσαχθῇ ό θαυμάσιος θεσμός τοῦ Παιδικοῦ Θεάτρου γιά τὸ καλό τοῦ παιδιοῦ και τής κοινωνίας ολοκλήρου, ή όποία θάχη άσφαλῶς μιαν γενεάν άσυγκρίτως καλλιτέραν και ήθικωτέραν. 1ά έργα ποῦ ἐπαίχθησαν ήσαν «Τ' όνειρο τής Τιτίνας» και «Τραγοῦδι τής Φτώχειας» τής κ. Ἀντιγόνης Μεταξά και ή Τοιγανούλα» τοῦ κ. Καζάξη. Όλα τὰ έργα έξετελέσθησαν με άφάνταστην επιτυχίαν. Τὸ κοινὸν οὐδέποτε έφαντάσθη, ότι ήτο δυνατόν μικρὰ κοριτσάκια νά παίζουν με τόση χάρι και τελειότητα, γι' αὐτό και τὰ κατεχειροκρότησε.

Μεγάλη ευεργετία.—Εις τήν πόλιν Λάρνακα τής Κύπρου ὑπάρχει μιὰ μεγάλη και έξέχουσα φυσιογνωμία και αὐτή εἶναι ή φιάνθρωπος και ευγενική δεσποινίς Εὐαθία Ι. Περίδου, ή όποία έκτὸς των άλλων πολλῶν δωρεῶν τής έδώρησε περίπου 5 χιλιάδας λίρας πρὸς ἴδρυσιν νοσοκομείου και μαιευτηρίου εις τήν γενέτειρά της Λάρνακα.

Παλλάδιον.—Υπὸ τὸν άνω τίτλον εκδίδεται στην Λεμεσὸ Κύπρου πρὸ δκαετίας μηνιαίον περιοδικὸ ὑπὸ τής έλλογίμου κ. Πολυξένης Δοῦζιάδος τῇ συνεργασίᾳ Κυριῶν.

Η διευθύντρια και ιδιοκτήτρια τοῦ περιοδικοῦ κ. Πολυξένη Δοῦζιάς εἰργάσθη άκούραστα και ευσυνείδητα επί 40 δλόκληρα χρόνια ως διευθύντρια τοῦ Α'. Παρθεναγωγείου, μορφώσασα τὰς κόρας τής Λεμεσοῦ και τώρα, καιτοι πολιά, έξακολουθεῖ με τήν γεμάτη ζωή και νεανική ζέσι πέννά της νά μορφώνη τήν Κοινωνίαν διὰ τοῦ περιοδικοῦ της. Τὸ άπό πασης άπόψεως ωφέλιμον περιοδικόν της συνιστῶμεν.

Δεξιότητες εις τὸ Λύκειον Έλληνίδων Αμμοχώστου.—Τὸ Λύκειον Έλληνίδων Αμμοχώστου διοργάνωσε πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Γεωργίου Μπούρλου πρωταγωνιστοῦ των Δελφικῶν Έορτῶν, συγκέντρωσιν εις τὰς αἰθούσας τοῦ Σωματείου. Κατ' αὐτήν δ κ. Μπούρλος άπήγγειλεν ὑπέροχα τὸν Ἀστρατόγιαννον τοῦ Βαλαωρίτη και έτραγούδησε θαυμάσια δύο κλέφτικα τραγούδια καταχειροκροτηθεῖ, άπό τὸ έκλεκτό και πυκνὸ άκροατήριον. Στο πιάνο τὸν συνόδευσεν ή Δις Κύχη Πάλλα. Στο τέλος ή πρόεδρος κ. Μαρία Π. Ιωάννου τοῦ προσέφερεν εκ μέρους τοῦ Σωματείου ώραϊαν άνθοδέσμην με ώραϊαν προσολαλίαν.

Αμμοχώστος 7-6-34.

ΣΑΛΑΜΙΝΙΑ

δέσποινα, κυρίαν Παλλού Γεωργαντά, ποῦ πρώτη ἐσκέφθη νὰ ἰδρύσῃ ἓνα τοιοῦτον βραβεῖον Ὑγείας εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της Στεφάνου Γεωργαντά καὶ στὴν πρώτη ἀπονομὴ ποῦ ἔγινε.

Δέκα χρόνια ἐπέρασαν ἀπὸ τότε, πολλοὶ ἄλλοι τὴν ἐμιμήθησαν καὶ μὲ χαρὰ βλέπουμε κάθε χρόνο ὅλο περισσότερα βραβευμένα παιδάκια, τὰ παλαιὰ βραβεῖα νὰ παρελαύνουν ζωηρὰ καὶ καλοδεμένα σεῖοντα τὶς μικρὰς τῶν Ἑλληνικῆς σηματοῦ.

Νὰ μπερσοῦσαν νάνα πραγματικῶς ἓνας ἀληθινὸς οἰωνὸς γιὰ μιὰ καλύτερη αὔριον!

Ἡ ἐφετεινὴ ἐορτὴ ἔλαβε χώραν στὰς 3 Ἰουνίου τοῦ Π.Ι.Π.Π. παρίστατο ἐν ἀπαρτίᾳ μὲ τὸν Πρόεδρον κύριον Φίλωνα ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ Τμήματος μὲ τὴν προεδρίαν τοῦ κυρίαν Δελαπόρτα.

Ὀλίγοι διαλεκτοὶ ἐπίσημοι ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὴν ὑγειονομικὴ κίνησι τοῦ τόπου προδίδουν ἰδιαίτερον χαρακτηριστὴρα στὴν ἐορτὴν ἢ ὁποία φέτος ἔχει, κατὰ τὸ ἐξαιρετικώτερον ἀπὸ ἄλλοτε διότι κατ' αὐτὴν πρόκειται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐκδόσεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς διὰ τὰς πολλὰς καὶ καλὰς ὑπηρεσίας ποῦ προσφέρει ὑπὲρ τῆς δημοσίας ὑγείας.

Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Π.Ι.Π.Π. λαμβάνει τὸν λόγον ἀναφέρων ἐν ὀλίγοις τὰ τῆς ἐργασίας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Τμήματος Προστασίας Βρεφῶν.

Εἶτα ὁμιλοῦν ἐκ μέρους τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐκδόσεως ὁ καθηγητὴς κ. Σωτηριάδης καὶ ὁ ἱατρὸς κ. Μουτούσης ὅστις, ἐπιδίδων τὸ μετάλλιον ἀναπτύσσει τὴν ἀξίαν τῆς Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ ἀπὸ κοινωνιολογικῆς ἀπόψεως.

Παρελαύνουν 15 παιδάκια παλαιὰ βραβεῖα μὲ τὶς ταινίες τῶν, καὶ μὲ συγκίνησιν προσέρχονται αἱ 12 μητέρες μὲ τὰ βραβευόμενα μικρά τῶν διὰ νὰ πάρουν ἀπὸ τὸ χεῖρ τοῦ κ. Προέδρου τὸ χρηματικὸν βραβεῖον καὶ τὸ δίπλωμα.

Τὸ πρῶτον εἶναι ὁ Πολυχρόνης Τσαρίνης τοῦ Βρεφικοῦ Σταθμοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος λαμβάνοντος τὸ 1.000δραχμὸν βραβεῖον τῆς κ. Ρ. Γεωργαντά. Πέντε ἄλλα βρέφη ἐκ τῶν βρεφικῶν σταθμῶν Καισαριανῆς, Χαροκόπου, Παγκρατίου, Ἀμπελοκήπων, Βύρωνος λαμβάνουν δεύτερα βραβεῖα ἀνὰ 500 δρχ. ποῦ ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Δημάρχου Ἀθηνῶν.

Καὶ ἔξ ἄλλα ἐκ τῶν βρεφ. Σταθμῶν Πατησίων, Ἀμπελοκήπων, Πολυγώνου, Παγκρατίου, Ἀμπελοκήπων Πατησίων λαμβάνουν τρίτα βραβεῖα ἀπὸ 250 δρχ. προσφερθεῖσας ἀπὸ τὰς κ. κ. Ν. Πασπάτη καὶ Α. Δ. Πετροκοκκίνου.

Τέλος 248 ἔπαινοι προσφέρονται εἰς ἰσορίθμους μητέρας ὅλων τῶν συνοικιακῶν βρεφικῶν Σταθμῶν.

Καὶ οὕτω λήγει ἡ ὥρα ἐορτῇ ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας ἐνθαρρυντικῆς ἐγκαρδιότητος διὰ τὴν συνέχισιν καὶ πρόοδον τῆς ἐργασίας.

Μετὰ πάσης λαμπρότητος διεξήχθη τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Γυναικῶν ποῦ συνήλθε στὸ Παρίσι στὰς 2-12 Ἰουλίου. Ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν χωρῶν ἔσπευσαν νὰ προσέλθουν στὸν πανγυναικεῖον αὐτὸν συναγεμὸν. Τὸς συνέδρους ἐχαιρέτησαν κατὰ τὴν ἐναρξιν αἱ κ. κ. Avril de Sainte-Croix καὶ Pichon Landry καὶ κατόπιν ἡ πριγκήπισσα Radziwill ἐκ μέρους τῆς Κ. Τ. Ε. Τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰδικῶς τὸ Ἔθν. Συμβούλιον Ἑλληνίδων ἀντεπροσώπευσαν αἱ κ. κ. Ἀμαλία καὶ Αἴγλη Ψάλτη.

Φιλολογικὸν μνημόσυον Αἰκατ. Βαρουξάκη.— Τῇ 26ῃ παρελθόντος Ἰουνίου τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας ἐξετέλεσε φιλολογικὸν μνημόσυον τῆς πρό τινῶν μηνῶν ἐκλιπούσης Διευθυντρίας τοῦ ἐν Ψυχικῷ Ἀρσακείου Αἰκατερίνης Βαρουξάκη.

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ νέου Ἀρσακείου συνήλθον περὶ τὴν 6 μ. μ. ὦραν οἱ κ. κ. Σύμβουλοι τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, τὸ Διοικητικὸν καὶ τὸ διδακτικὸν προσωπικόν, αἱ μαθητρίαι τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ τῶν ἐν Ψυχικῷ σχολείων, οἱ συγγενεῖς Αὐτῆς, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἀποφοίτων τῆς Φιλεκπ. Ἑταιρείας καὶ πολλὰ ἄλλα πρόσωπα ἐπίλεκτα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας τιμῶντα τὴν μνήμην τῆς ἐκλιπούσης.

Ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλ. Ἑταιρείας ἐξῆρε διὰ λόγου μεσοῦ ὑψηλῶν νοημάτων τὴν πολυσχιδὴ κοινωνικὴν δράσιν καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς ἀειμνήστου Αἰκ. Βαρουξάκη ἡ καθηγήτρια κ. Καλλιφρόν Ἐλεοπούλου. Ἰδίᾳ ἐξύμνησεν αὐτὴ τὴν δράσιν αὐτῆς ἐν τῷ Ἀρσακείῳ Ἀθηνῶν, χάριν τῆς προκοπῆς τοῦ ὁποίου ἀφιέρωσε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ζωῆς της. Τὰς πλείστας καὶ ἐνδυσωτάτας σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀρσακείου Ἀθηνῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τεσσαρακονταετίαν ἀναμφιβόλως ἔγραψεν ἡ τῆς Αἰκατερίνης Βαρουξάκη ἀκαταπόνητος καὶ λίαν εὐδόκιμος δράσις.

Μετὰ τὴν κ. Ἐλεοπούλου ἐκ μέρους τοῦ συλλόγου Ἀποφοίτων τῆς Φιλ. Ἑταιρείας, τὸν ὁποῖον ὀλίγῳ πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς ἴδρυσεν ἡ ἐκλιπούσα, ἐξέφρασε διὰ συγκινητικωτάτου λογιδρίου τὴν θλίψιν, τὴν ὀργάν προυξένησεν ὁ θάνατος αὐτῆς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν εἰς χιλιάδας ἀριθμημένων μαθητρίων ἡ κ. Πηνελόπη Καίτη.

Ἡ συγκίνησις, ἡ ὁποία κατεῖχε τὴν κ. Καίτη καὶ ἡ συγκίνησις, τὴν ὁποίαν προῦκάλεσεν εἰς τοὺς ἀρσάτας δι' ὅσων εἶπε, ἦσαν τὸ ἀψευδέστατον τεκμήριον τῶν μεγάλων παιδαγωγικῶν χαρισμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἤτο προικισμένη ἡ ἀειμνήστος Αἰκ. Βαρουξάκη.

Ἀμφότεραι αἱ ὁμιλήτριαι μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιδεξιότητα προέβαλον τὸν πολυσχιδὴ παιδαγωγικὸν καὶ ἐν γένει φιλόανθρωπον βίον Αὐτῆς εἰς τὰς μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ἀκροωμένας μαθητρίας ἀριστον παράδειγμα πρὸς μίμησιν.

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ἡ πανώλης στὴν Ἀσίαν. Γιὰ τὸν Εὐρωπαῖο ἢ πανώλης ἔχασε τὴ φρίκη της, γιὰ τὸ ἐπιστημονικὸς κόσμος γνωρίζει τὸ μικρόβιο ποῦ τὴν προκαλεῖ καὶ ἔχει νὰ τὴν καταπολεμήσῃ ἀποτελεσματικῶς. Στὴν Ἀσία ὅμως μαίνεται ἀκόμη κατὰ τρόπον ὀλέθριον. Ἐκατοντάδες ἄνθρωποι πεθαίνουν καθημερινῶς στὰ βόρεια μέρη τῆς Μαντζουρίας ἀπὸ τὴν καθηραμένη νόσον. Μόλον ὅτι αἱ Ἰαπωνικαὶ ἀρχαὶ κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νὰ περιορίσουν τὴν ἐπιδημίαν, ἡ πραγματικὴ καταπολέμησις της εἶνε σχεδὸν ἀδύνατος ἔνεκα τῶν ἀνθυγιεινῶν ὁρων τῆς ζωῆς καὶ κατοικίας καὶ τῆς μοιρολατρίας τοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ ἄνθρωποι ζοῦν τόσο κοντὰ ὁ ἓνας στὸν ἄλλο, ἔχουν τόση δυσπιστία πρὸς τοὺς γιатρούς, ποῦ δὲν μπορεῖ σχεδὸν κανεὶς νὰ τοὺς βοηθήσῃ! Ἀλλὰ καὶ στὴ Κίνα, στὸ Σιάμ, στὸ Θιβέτ, στὴ Μογγολία καὶ στὸ Ἀφγανιστάν ἐμφανίζεται κάθε τόσο ἡ πανώλης. Ἀπὸ Ἀμερικανικὴν στατιστικὴν μαθαίνομεν ὅτι τὸ 1933 ἡ πανώλης εἶχε στὴν Ἀσία 10,000 θύματα. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς εἶναι κατὰ προσέγγισιν, γιὰ τὸ πολιτισμένους κόσμος δὲν μαθαίνει συνήθως ὅλη τὴ φρίκη καὶ τὴ τρομάρα τῆς πανώλους ποῦ μαίνεται ἐκάστοτε στίς πιδ ἀπόκεντρες περιοχάς. Στὴ στατιστικὴ αὐτὴ ἀναφέρεται ὅτι ἓνας ἐξερευνητὴς καὶ γεωλόγος συνήντησε δεκαεπτὰ ἐν ὅλῳ χωρίᾳ ὅπου ἔλυμαίνετο ἡ πανώλης, καὶ ὅπου οὔτε οἱ κάτοικοι, οὔτε οἱ κομπογιαννίτες τοὺς εἶχαν καταλάβει τὴν ἀρρώστειαν.

Ὁ Sully ἔγραφε τὸ 1730: Συμβαίνει πολλάκις ἡ γυναῖκα νὰ γίνῃ κηδεμὼν τῶν παιδιῶν της. Δὲν πρέπει ἐπομένως νὰ μαθητὴν τὰ οἰκονομικὰ τῆς οἰκογενείας; Καὶ διευκρινίζοντας τὴ γνώμη του προσθέτει: Καλὸν εἶνε μαζὺ μὲ τὴ λοιπὴ ἐκπαίδευσίς της νὰ μαθητὴν ἡ νέα μερικὰ στοιχεῖα τῆς νομοθεσίας, νὰ ξέρῃ πὼς καταφεύγει κανεὶς στὰ δικαστήρια. Ὁφείλει νὰ γνωρίζῃ τί εἶνε εἰσόδημα, πὼς θὰ κάμῃ μιὰ μισθοδοσίαν, πὼς θὰ κρατῇ λογαριασμούς, πὼς θὰ κάμῃ μιὰν ἀπόδειξιν καὶ ἄλλες ἀπλὲς πράξεις.

Αὐτὰ ποῦ ἔγραψεν ὁ Sully πρὸ 200 ἐτῶν, μήπως δὲν εἶνε σωστά καὶ σήμερα;

Ἱατρικὴ ὑπηρεσία δι' ἀεροπλάνων. Ἡ Ἀυστραλία εἶνε μιὰ ἀχρηστὴ ἡπειρος ποῦ εἶνε πολὺ ἀραιὰ κατοικημένη, ἡ ἱατρικὴ ὑπηρεσία ἐκτελεῖται ἐκεῖ ἀπὸ τινος δ' ἀεροπλάνων ἐπάνω ἀπὸ μιὰ ἑκάστι 300.000 τετραγ. μέτρων μὲ δεκατρία νοσοκομεῖα διασπαρμένα στὰ διάφορα διαμερίσματα καὶ σχεδὸν ὅλα διευθυνόμενα ἀπὸ γυναῖκες. Ὁ γιатρός, σὺν κλητῇ, ἀνεβαίνει στὸ ἀεροπλάνο ποῦ ἔχει ὅλα τ' ἀπαιτούμενα γιὰ πρόχειρη βοήθεια, ἐπισκέπτεται τὸν ἀρρωστο, ἢ τὸν μεταφέρει στὸ νοσοκομεῖο. Κάθε θεραπευτήριον ἔχει ἀσύρματο, αἱ δὲ αἰτήσεις μεταβιβάζονται αὐτομάτως.

Οἱ ἄνδρες στὸ μαγειρεῖο. Στὰ μεγάλα σπιτία, στίς αὐλὰς τῶν ἡγεμόνων καὶ στὰ πολυτελὴ ξενοδοχεῖα τὸ μαγεῖρεμα γίνεται συνήθως ἀπὸ ἄνδρες, γιὰτί, λένε, ξέρουν καλλίτερα τὴ τέχνη αὐτὴ ἀπὸ τίς γυναῖκες. Ἀφοῦ ὅμως οἱ κοινωνιολόγοι καὶ οἱ βιολόγοι ἀναγνωρίζουν τὸν σπουδαῖον ρόλον ποῦ παίζει στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καλὴ ἢ κακὴ τροφή, γιὰτί νὰ μὴ μετατεθοῦν οἱ ἄνδρες ἐν γένει στὴ κουζίνα κάθε σπιτιοῦ;

Τὶ κερδίζουν οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς. Μία ἐφημερίς τοῦ Λονδίνου δημοσιεύει ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ τὶς ἑξῆς πληροφορίες:

«Ὡς τώρα θεωρεῖτο ὁ διάσημος Edgar Wallace, ποῦ ἀπέθανεν ἐσχάτως στὴν Ἀμερικὴ, ὡς ὁ πλουσιώτερος συγγραφεὺς καὶ ποῦ κατὰ τὸ μακρὸν φιλολογικὸ του στάδιο ἐκέρδισε περὶ τοῦ ἑκατομμύριου λίρες. Ἡ στατιστικὴ ὅμως ἀπέδειξεν ὅτι ἡ χρυσὴ αὐτὴ θαμίδα ἀνήκει στὸν νεαρὸ Ἀγγλο λογογράφον Noël Coward, ποῦ εἶνε μόλις 32 ἐτῶν, κ' ἔχει ἤδη ἓνα ἐτήσιο εἰσόδημα 5000 λιρῶν ποῦ τοῦ φέρουν τὰ βιβλία του, τὰ θεατρικὰ καὶ τὰ κινηματογραφικὰ τὰ ἔργα. Καὶ τὰ διάφορα συμβόλια ποῦ ἔχει κάμει μ' ἓνα σωρὸ ἐκδοτικῶν οἴκων, μὲ θέατρα καὶ κινηματογραφικὰς ἐταιρίαις τοῦ ἐξασφαλίζουν τὸ μεγάλο αὐτὸ εἰσόδημα γιὰ δέκα τοῦλάχιστον χρόνια.

Υστερα ἀπὸ τὸν εὐτυχὴ Noël Coward ἔρχονται ὁ Bernard Shaw, ὁ Kipling, ὁ Milne καὶ James Barry.

Ἀπὸ τοὺς τελευταίους τὸ ὄνομα τοῦ Ἀμερικανοῦ Milne, ποῦ γράφει βιβλία γιὰ παιδιά, εἶνε τὸ ὀλιγότερο γνωστὸ στοὺς Εὐρωπαίους ἀναγνώστας. Εἶνε δὲ παράξενο ὅτι μέγα μέρος τοῦ εἰσοδήματός του ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ κολοσσαῖα ποσὰ ποῦ τοῦ πληρώνει ἡ βιομηχανία γιὰ ἀδεία νὰ δώσουν στὰ διάφορα προϊόντα τοὺς, λ. χ. σαποῦνι, μαντήλια, σοκολάτες κ. λ. π. τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων τῶν βιβλίων του.

Μερικοὶ συγγραφεῖς ἔγιναν ἐπίσης πλούσιοι διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἑνὸς καὶ μόνου ἔργου, ποῦ τοὺς ἐπέφερε ὀλόκληρη περιουσία. Αἱ γυναῖκες συγγραφεῖς κερδίζουν ὀλιγώτερον. Ἡ Fanny Nearsd καὶ E. Ferber ποῦ ἐργάζονται στὴν Ἀμερικὴ εἰδικῶς γιὰ τὸν κινηματογράφον εἶνε ἐκεῖνες ποῦ ἔχουν τὰ μεγαλύτερα εἰσοδήματα ἢ κάθε μιὰ κερδίζει περὶ τίς 2000 λίρες στερελίνες τὸ χρόνο.

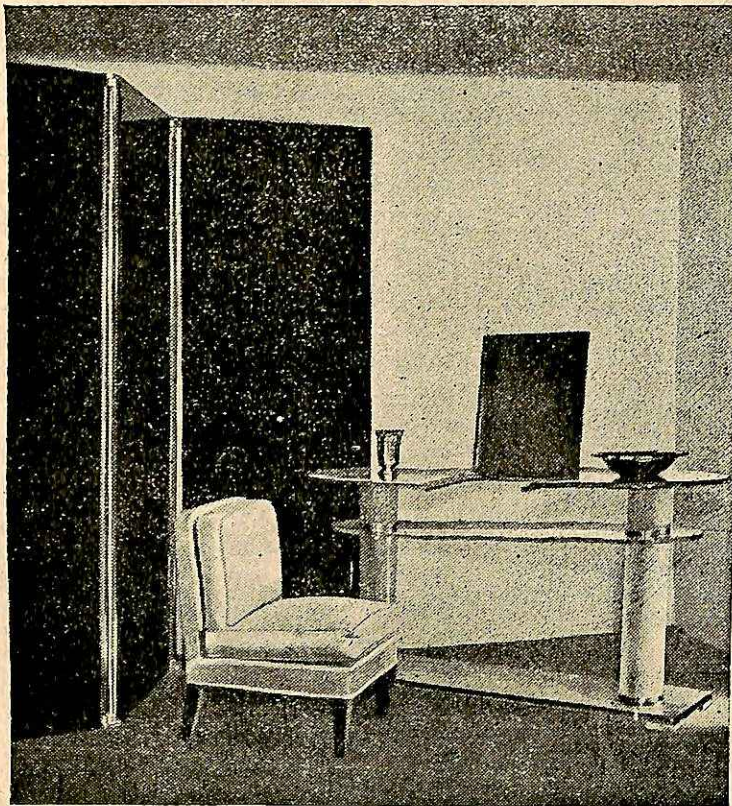
Ἰδιοτροπίαι τῶν ἀναρριχωμένων φυτῶν. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀγνοοῦν μερικὰ φαινόμενα τῆς φυτικῆς φυσιολογίας, δὲν ξέρουν ὅτι τὰναρριχώμενα φυτὰ ὑπακούουν ἀπολύτως σ' ἓναν φυσικὸν νόμον ποῦ καθορίζει γιὰ κάθε φυτὸ κατὰ ποῖαν διεύθυνσιν ὀφείλει νὰ τυλιχθῇ γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα ποῦ τοῦ χρησιμεύει γιὰ στήριγμα.

Τὸ φασόλι ἔξαφνα ὅπως καὶ ἡ κληματὶς ἀπλώνουν πάντοτε τοὺς βλαστοὺς των καὶ τυλίσσονται ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐνῷ ὁ λυκίσκος καὶ τὸ αἰγόκλημα τυλίσσονται ἀπ' τ' ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ. Κανένα τεχνικὸ μέσον μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἐναντίον. Τὸ φυτὸ θὰ ἐπιμένει στὴν κατεύθυνσίν του.

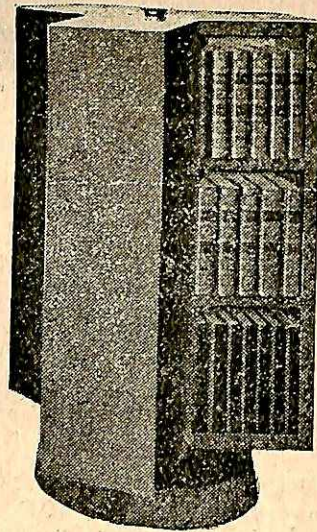
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ

ΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΠΛΩΣΗ

Σας παρουσιάζομεν σήμερα, αγαπηταί αναγνώστρια, μιὰ κομψή τουαλέττα πού συνίσταται κατά τὸ μέγεθος μέρος ἀπὸ κρύσταλλο μὲ συνδέσμους ἀπὸ μέ-

ταλλο ἐπαγυρωμένο. Τὸ μεγάλο παραβάν ἀπὸ ξύλο ἀνοιχτοῦ χρώματος μὲ τοὺς γυγλυσμούς ἀπὸ κρύσταλλο καὶ μέταλλο ἔχει μεγάλη πρωτοτυπία, καὶ ἡ νόστιμη μικρὴ πολυθρόνα ἀπὸ ἀνοιχτὸ ξύλο καὶ σκεπασμένη μὲ λευκὸ μεταξωτὸ ὕφασμα ἀποτελοῦν ἓνα κομψότατο σύνολο, πού θὰ ικανοποιεῖ καὶ τὸ πιὸ ἀπαιτητικὸ γούστο.

Ἡ μικρὴ αὐτὴ γυριστὴ βιβλιοθήκη ἔχει τρία διαμερίσματα γιὰ βιβλία, τὸ καθένα μὲ δύο προσόψεις. Μπορεῖ νὰ βρεῖ θέσι τόσο στὸ σαλόνι ὅσο καὶ σὲ μιὰ κρεββατοκάμαρα ἢ γραφεῖο, κοντὰ στὸ τζάκι ἢ μπρὸς στὸ παράθυρο.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ντοματόσουπα. — Κόβουμε σὲ κομμάτια τέσσαρες μεγάλες ὥριμες ντομάτες καὶ τις βράζουμε μὲ λίγο μαϊδανὸ καὶ ἀλάτι. Ὅταν μαλακώσουν, τις περνοῦμε ἀπὸ ψιλὸ τρυπητό, προσθέτομεν 1 ὀκ. νερό, 4 μέτριες πατάτες, κομμένες σὲ μικρὰ κομματάκια καὶ 4 κουταλιὲς ρίζι. Βράζομεν τὸ ὅλον σὲ δυνατὴ φωτιά ἐπὶ μίαν ὥρα καὶ περνοῦμε πάλιν ἀπὸ τὸ τρυπητό γιὰ νὰ γίνῃ σαν κρέμα, τὴ ξαναβράζουμε μὲ λίγο βούτυρο καὶ σερβίρομε μὲ τιγανισμένα ψωμάκια.

Τὸ αὐγὸ στὴ θεραπευτικῇ. — Ἐάν σὲ σιναπισμὸ προσθέσουμε ἀσπράδι αὐγοῦ δὲν θὰ προξενήσῃ φουσκάλες. Ἐνα ὥμὸ αὐγὸ σὰν καταπιούμε θ' ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸ λαιμὸ ἓνα τυχόν ἐγκαρφωμένο κόκκαλο ψαριοῦ. Ἡ λεπτὴ πέτσα τοῦ αὐγοῦ πού βρίσκεται

ἀμέσως μετὰ τὸ σκληρὸ φλοῦδι του εἶναι καλὸ μέσον γιὰ τὰ ἐγκαύματα. — Τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ κτυπημένο μὲ ψιλὴ ζάχαρι συνιστᾶται κατὰ τῆς βραχνάδας. — Ἐνα ὥμὸ αὐγὸ κτυπημένο λαμβανόμενον μ' ἓνα ποτηράκι κρασί θεωρεῖται ὡς ἐξαιρετὸ δυναμωτικόν.

Κομπόστα ἀπὸ ροδάκινα, βερύκοκα, κεράσια. — Ξεφλουδίζετε τὰ ροδάκινα ἢ βερύκοκα καὶ ρίπτετε τὰ φρούτα σὲ μιὰ μεγάλη κατσαρόλα μὲ κοχλάζον νερό. Εὐθὺς πού θὰ ἀνεβούν στὴν ἐπιφάνεια, βγάζετε τὰ φρούτα καὶ τ' ἀφίνετε νὰ στραγγίσουν. Τὰ τοποθετεῖτε σὲ μιὰ γιάλινη ἀπλάδα, τὰ πασπαλίζετε μὲ ἀρκετὴ ψιλὴ ζάχαρη, καὶ τ' ἀφίνετε ἐπὶ 6 ὥρες στὸν πάγο. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι ἀπλὴ καὶ εὐκόλη, τὰ δὲ φρούτα διατηροῦν ἀκαίρεο τὸ ἀρώμα των.

Ἐὰν οἱ δουλὲς τοῦ σπιτιοῦ σὰς χαλοῦν τὰ χέρια τριψτε τα μὲ πολτὸ πατάτας καὶ ζουμὶ λεμονιοῦ.

ΜΟΔΕΣ

Γιὰ καλοκαιρινὸ βραδυνὸ φόρεμα θὰ φορέσετε βέβαια, κομψὴ μας ἀναγνώστρια, τουαλέττα ἀπὸ ὀργανδὶ μὲ πολλὰ βολάν, καὶ μιὰ φαρδεῖα κάπ ἀπὸ ταφτὰ ἄσπρο μὲ μεγάλη πλισσαρισμένη ruche στὸ λαιμό.

Γιὰ τὸ πρωὶ θὰ ἔχετε μανικέτια καὶ γραβάτα ἀπὸ ἄσπρο καὶ κόκκινο ριγέ πικέ, ἐπίσης καὶ στὸ καπέλλο, Στὴ ζακέττα σας θὰ ἔχετε μιὰ προσθετὴ κουμبوτὴ κάπ, τῆς ὁποίας ἡ φόδρα θὰ εἶνε ὁμοία μὲ τὰ ρεβέρ.

Ἀπὸ τὰ μυστηριώδη καὶ ἀπρόσιτα Παρισινὰ ἄδυτα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ παντοκράτορα Μόδα ἐξαποστέλλει κάθε χρόνον μιὰ νέα σημαντικὴ μεταβολὴ στὴ γυναικεία μόδα, μανθάνομεν ὅτι αὕτη θὰ στραφεῖ φέτος ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἀμφίεσιν, θ' ἀπομιμηθεῖ δηλ. τὰ χιτώνια, τὶς χλαμῦδες, τοὺς πέπλους καὶ κάθε λεπτομέρεια τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων. Ἡ εἰδησις αὕτη ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερος ἡμᾶς τις Ἑλληνίδες. Ἡ μόδα ἐπανέρχεται πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ μάλιστα μ' ἓναν ἐνθουσιασμόν, ὁμοίαν πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνωρίσαμεν τώρα τελευταῖα. Ἐννοεῖται ὅτι πρὸς τὸ παρὸν ἡ ἀπομίμησις τῶν ἀρχαίων προτύπων θὰ περιορισθῇ μᾶλλον στὰ βραδυνὰ φουστάνια, τῶν ὁποίων τὰ πρῶτα μοντέλα ἤρχισαν ἤδη νὰ ἐμφανίζονται στὶς συλλογὰς τῶν μεγάλων ραπτῶν τῶν Παρισίων.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Ποτὲ δὲν θὰ μᾶς προσβάλλει ἐκεῖνος πού ἀγαποῦμεν.

Ὅταν φεύγει ἡ λεπτότης, θὰ σηκωθῇ ἡ τιμιότης νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Πρέπει νὰ κοκκινίζομεν ὅταν κάνομεν ἓνα λάθος, ὅχι ὅμως ὅταν τὸ ἐπανορθώνομεν.

Ὅταν γηράσουν οἱ γονεῖς σας, θυμηθεῖτε τὴν παιδικὴ σας ἡλικία.

"L'HELLENIS,"

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Août-Septembre, 1934

L'État, le peuple et les femmes, par H. R. — Pour définir le sens de l'État, nous pouvons dire que c'est la dernière évolution d'une société organisée. C'est à dire que l'état est quelque chose de stable, d'absolu comme une formule mathématique qui inspire la confiance, la tranquillité et la sécurité.

Le Peuple d'autre part représente quelque chose de vivant, de mobile, qui meurt et renaît sans relâche et qui se conforme aux circonstances. Les républiques sont des états gouvernés par le peuple, mais nous ne devons pas oublier que la moitié du peuple est formé par les femmes. Comment croire à un régime vraiment démocratique sans la participation de la population féminine?

Pour qu'un peuple marche en avant, il doit tout d'abord savoir où il va, et, étant donné que les femmes sont la moitié de la population, c'est à elles aussi de se donner une direction. Pourquoi resteraient-elles condamnées à être inertes à ne pas prendre part aux choses publiques? Ne devraient-elles pas à côté de l'homme et comme son équivalent s'occuper d'un grand nombre de questions que leurs mains et leur esprit pourraient arranger et mettre en ordre?

Ce ne sont pas les femmes qui s'intéressent particulièrement et qui admirent les progrès techniques et industriels et les conquêtes de la machine. En général elles ont le goût plus simple et sont plus près de la nature et de ses sources vitales.

Ce ne sont pas les femmes qui cherchent à occuper des millions de mains ouvrières mal payées et qui s'enthousiasment de ce que l'industrie moderne jette sur les marchés mondiaux des quantités de produits, elles ne sont pas actionnaires des industries d'armes et de matériel de guerre. Non, leur esprit créateur trouvera d'autres voies.

Les hommes n'ont aucun droit de dire que ce sont là des questions que les femmes ne comprennent pas. Nous voyons, comment ils les ont compris jusqu'à présent.

Aujourd'hui, étant en face de la débacle de toute culture que la fameuse «civilisation mécanisée» a détruite, l'humanité n'a qu'à donner à la femme ce qui lui est dû. Pourquoi ne pas se servir de ses qualités créatrices et organisatrices pour le bonheur du monde entier qui soupire sous le jong d'une partielle tyrannie virile? Ce n'est qu'un pas à faire. Espérons que les hommes auront le courage de le réaliser.

Le Scoutisme par Dora Vourloumi — L'institution des Eclaireuses, qui a son origine en Angleterre, se répand actuellement rapidement en Grèce. A côté des Scout-boys voilà que la jeunesse féminine s'organise et forme des groupes d'éclaireuses, et on espère que cette tendance aura les plus favorables résultats sociaux.

Qu'offre le scoutisme aux jeunes cœurs, quels sont ses moyens éducateurs? La réponse est bien simple: il leur donne un idéal, un but élevé, un modèle de perfection à atteindre. Et ce but, le scoutisme le renferme dans des mots très simples qui composent la Promesse et la Loi. La Promesse est formulée aussi: «Je promets sur mon honneur de faire mon devoir envers Dieu et la patrie, d'aider chacun et partout et d'obéir toujours à la loi du scoutisme. La loi impose aux éclaireuses de toujours dire la vérité, de respecter les lois de leur pays et les chefs de leur organisation, de se rendre utiles et de faire chaque jour une bonne action. Ce sont les paroles du Christ exprimées plus simplement pour les âmes tendres et virginales: Aimes ton prochain, répands autour de toi le bonheur, aide ta famille d'abord, puis ton voisin, ta ville, ton pays et le monde entier.

Pour le moment il y a en Grèce 8 groupes d'éclaireuses, 6 à Athènes, un à Corfou et un à Syra, mais chaque jour des enfants et des jeunes filles en viennent augmenter les rangs d'où sortiront des femmes saines de corps et d'esprit pour le service de leur pays.

La Ligue Patriotique pour la protection de l'enfance a fêté comme tous les ans la distribution des prix aux bébés les plus sains et les mieux portants. C'est notre présidente, Mme. Rallou Georganda qui inaugura ce prix il y a dix ans, en mémoire de son mari défunt et depuis, beaucoup de philanthropes ont imité son bel exemple.

La Ligue Patriotique qui à l'occasion de cette fête reçut de la part de l'Exposition hygiénique du Ministère de l'Hygiène la médaille d'or pour ses grands mérites, entretient à Athènes et dans les provinces un grand nombre de pouponnières. Les sœurs visitantes de ces crèches sont en contact continu avec les femmes du peuple et les conseillent sur l'hygiène et sur la façon d'élever leurs bébés. Deux mille familles sont à Athènes sous le contrôle de ces infirmières bénévoles et c'est parmi ces familles qu'est choisi le bébé le plus sain et le mieux soigné pour être couronné.

Athènes a eu pendant le mois d'août la visite d'une soixantaine de femmes de lettres et d'intellectuelles de l'île de Chypre. Elles ont été reçues avec beaucoup de cordialité de la part des organisations féminines de la capitale.

ΤΑΠΗΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ Α. Ε. "ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ"

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ, ΠΛΥΣΙΣ, ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΙΣ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΕΝΤΟΣ ΨΥΧΡΟΘΑΛΑΜΩΝ

Διὰ τὴν παραλαβὴν, καθαρισμόν καὶ συντήρησιν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ταπήτων αἱ κάτωθι τιμαί:

Ἀπὸ 1 - 5 μέτρων Δραχ. 25 κατὰ τεμάχιον
" 5 - 10 " " 50 " "
" 10 - 20 " " 5 κατὰ τετραγ. μέτρον
Ἀνωτῶν 20 " " 7 " "

ἐπὶ πλέον 3 τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστρα ἐπὶ τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου τάπητος.

== Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἐννοοῦνται δι' ὁλόκληρον τὴν θερινὴν περίοδον. ==

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ Ἐργοστάσια τῆς Α. Ε. "ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ", ΠΑΤΗΣΙΩΝ 307 ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ 80-901

ΑΠΟΚΤΗΣΑΤΕ ΛΕΥΚΟΤΕΡΑ ΔΟΝΤΙΑ ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΜΕΘΟΔΟΝ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΥΝΤΟΜΟΝ

Ἡ «Κολυνὸς» φονεύει αὐτοστιγμὴ τὰ μικρόβια καὶ τὰ παράσιτα. Βουρτσίσαιτε τὰ δόντια σας με «Κολυνὸς» θ' ἀποκτήσουν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὴν φυσικὴν τὸν λευκότητά. Ἡ «Κολυνὸς» ἐπιτυγχάνει ὅτι, οὐδεμίαν ἄλλη κοινὴ ὁδοντόκρεμα δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Ἀφαιρεῖ τὰς κίτρινὰς κηλίδας, διότι μεταβάλλεται εἰς ἄφρον, ὃ ὁποῖος διεισδύει καὶ εἰς τὰς μικροτέρας σχισμὰς, ἀπολυμαίνοντας τὸ στόμα. Ἡ «Κολυνὸς» φέρει τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα. Δόντια λευκὰ καὶ ὑγιεινὰ, οὐλα ἱερὰ. Υἱοθετήσατε τὴν τεχνικὴν τῆς «Κολυνὸς». Ἐν ἐκατοστόμετρον ἐπὶ ξηρᾷ ψήκτρας, δις τῆς ἡμέρας. Ἀγοράσατε ἀμέσως σήμερον ἕν σοληνάριον

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΘΗΚΗ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 4 - ΑΘΗΝΑΙ

Κυρίες μου,

Ἐνα Τέλειο παπούτσι ἀναδεικνύει τὴν τουαλέτα σας, θὰ τὸ βρῆτε χωρὶς νὰ δυσκολευθῆτε σ τὸ νέο Κατάστημα

ΞΕΝΑΚΗ

ΚΑΘΩΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

"ΤΙΤΑΝΙΑ,"

ΜΕΤΑΞΩΤΑ "ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ,"

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ—ΔΕΛΦΟΙ

Θαλασσία οδός Πειραιεύς—'Ιτέα 74 ναυτ. μίλ.
'Ιτέα—Δελφοί χιλιόμετρα 19
Διὰ ξηρᾶς μέσφ Μπράλου ἐξ 'Αθηνῶν χιλ. 241
» » » 'Αραχώθης (δρόμος ἡμιτελής)
χιλιόμε. 165.
Ξενοδοχεῖα «Πύθιος 'Απόλλων», «Κασταλία»

ΑΘΗΝΑΙ—ΜΥΚΗΝΑΙ χιλιόμε. 130

ΑΘΗΝΑΙ—ΜΙΣΤΡΑΣ

('Αθήναι—Τρίπολις χιλιόμετρα 198).
(Τρίπολις—Μιστράς » 70).
Παραμονή εἰς Τρίπολιν, Ξενοδοχ. «'Αρκαδία»
» » Σπάρτην, » «Μιστράς».

ΝΑΥΠΛΙΟΝ—ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ χιλιόμε. 29

ΑΘΗΝΑΙ—ΚΝΩΣΣΟΣ

Πειραιεύς—'Ηράκλειον ναυτικά μίλλια 175.
'Ηράκλειον—Κνωσσός χιλιόμετρα 5.
Παραμονή εἰς 'Ηράκλειον, Ξενοδοχ. «Μίνως»
«Πάλλας», «Κνωσσός».

ΑΘΗΝΑΙ—ΔΗΛΟΣ

Πειραιεύς—Δήλος μέσφ Μυκόνου
Μύκονος—Δήλος καθημερινή συγκοινωνία ναυ-
τικά μίλλια 6, περίτερον 'Ελληνικοῦ 'Ορ-
γανισμοῦ Τουρισμοῦ.

ΑΔΕΛΦΟΙ Μ. ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΣΟΥ

ΗΔΥΠΟΤΑ - ΚΟΝΙΑΚ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΟΑΣ 51 — ΤΗΛΕΦ. 40 - 875

ΠΕΙΡΑΙΑ

RADIODONT

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ

Βούτυρο 'Ελένης Καλογήρου, Κάνιγγος 6 Τηλ. 23-163

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ ΥΦΑΝΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ
ΦΟΡΕΜΑΤΑ, ΚΟΥΡΤΙΝΑΙ,
= ΚΑΛΥΜΑΤΑ Κ.Α.Π. =
ΕΛΕΝΗΣ ΑΜΟΥΤΖΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ — ΟΔΟΣ ΒΕΪΚΟΥ 56^Α

Τὰ τελειότερα ἑλληνικά ὑφαντά, τὰ ὁποῖα διεκρίθησαν κατὰ τὴν Ἐκθεσὶν τῶν Δελφῶν τοῦ 1930
θεωρηθέντα ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐπισκεπτῶν ὡς Γαλλικά.

ΚΡΟΥΣΤΑ, ΣΤΕΡΕΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΜΑΝΔΥΛΑ, ΤΣΑΝΤΕΣ, ΣΑΚΚΟΙ, ΠΙΤΖΑΜΕΣ
ΚΟΜΨΟΤΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΑΤΑ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται μὲ μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Πουιλ-
μάτων μὲ τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ
κοπτικῆς μὲ ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἑξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 5 - ΑΘΗΝΑΙ

ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ:

*Χρωματιστὰ καὶ ἄσπρα - Φορέματα ἐγχώρια -
Τραπεζομάνδρια - Μαζιάρια.*

ΥΦΑΝΤΑ:

*Φορέματα-Παρασυντάγματα-Ύφασματα-Εσθη-
τικά διάφορα.
Δαντέλλες-Τάπητες-Κεραμουρρήματα-Δερμάτινα-
'Ασημικά-Ψυλόγλυπτα-Ύφασμα κτλ.*

ΔΙΑΦΟΡΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Για τούς όποι-
ους ή Πούδρα
σας έπρεπε νά
περιέχη
MOUSSE DE CRÈME.

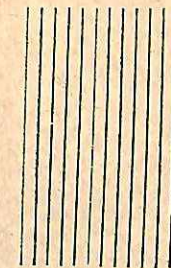
- 1) Ένα πουνδράρισμα τήν ήμέρα άρκεί.
- 2) Έξολείφει τελείως τήν γυαλάδα.
- 3) Δίδει άπόχρωσιν θαμνή και βελουδένια και φυσική όμορφιά. Δέν σχηματίζει πλάκες.
- 4) Κρατά στον άνεμο, βροχή και στην έφίδρωσι.
- 5) Συσφιγγει τούς διεσταλμένους πόρους. Δέν ξηραίνει τήν έπιδερμίδα.

Η νέα αυτή και θαυμασία ιδέα εφαρμόζεται εις τήν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ εις τήν οποίαν ανα-
μιγνύεται έπιστημονικώς ή MOUSSE DE CRÈME μέ πούδρα λεπτή και έξασρωμένην. Με υπέ-
ροση απαλάδα φρεσκαίνει και ζωογονεί τούς κουρασμένους ιστούς, τονώνει τήν έπιδερμίδα και
δίδει στο άσχημότερο πρόσωπο μιάν θαυμαστή άπόχρωσι έκτάκτου ωραιότητος. Η πούδρα
ΤΟΚΑΛΟΝ είνε ή μόνη πούδρα πού περιέχει πραγματικά MOUSSE DE CRÈME. Ένα πουνδρά-
ρισμα μέ τήν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ PARIS διαρκεί 4 φορές περισσότερο από μιάν κοινή πούδρα.

ΓΕΝ. ΑΓΓ. ΠΡΟΣΩΠΟΣ: Α. Π. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΣ - ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 42 - ΑΘΗΝΑΙ

ΝΟΜΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

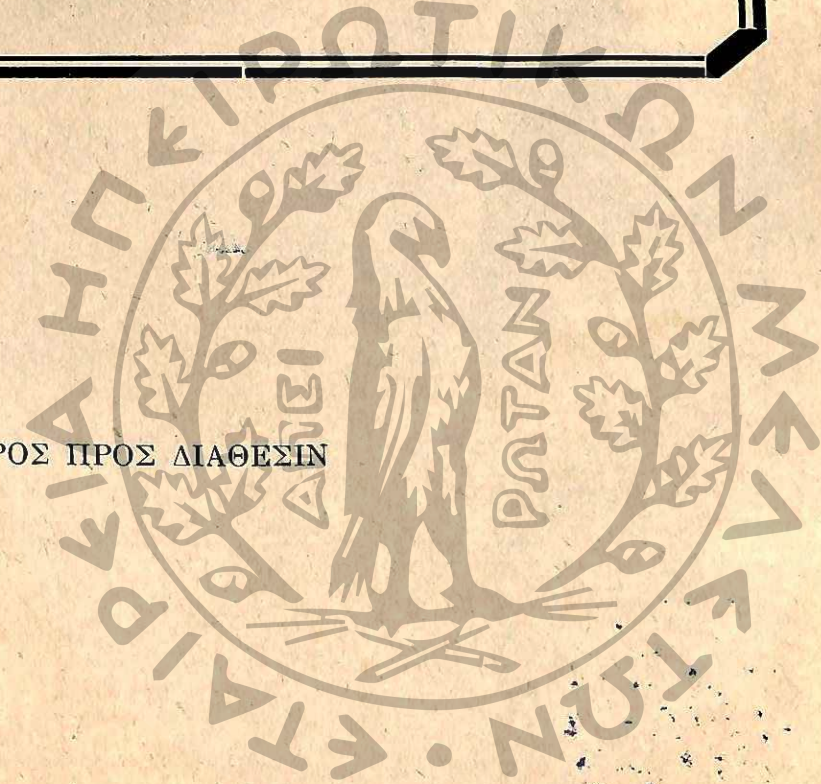
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΟΔΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ 26

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΝΟΜΙΚΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ
ΕΙΣ ΑΠΟΡΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΑΝΟΙΚΤΟΝ ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ 12-1 Μ.Μ.

ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1933) . . . „ 8.794.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θεσσαλονίκη	Μεσσήνη
Ἀργίτιον	Θήβαι	Μιτυλήνη
Ἀγνιά (ὑπαγόμενον εἰς Ὑπ.μα Λαρίσης)	Θήρα	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰθάκη	Ναύπλιον
Ὑπ.μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Νιγρίτα
Πρακτορεῖον Καλλιθέας	Ἰωάννινα	Ξάνθη
Πρακτορεῖον Νέας Ἰωνίας	Καβάλλα	Ὅρεστιάς
Πρακτορεῖον Παγκρατίου	Καλάβρυτα	Παῖδοι
Αἴγιον	Καλάμαι	Πάτραι
Ἀλεξανδρούπολις	Καλαμπάκα	Πειραιεὺς
Ἀλμυρὸς	Καρδίτσα	Πλωμάριον (Μιτυλήνης)
Ἀμαλιάς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πόρος
Ἀμύνταιον (Σόφοβις)	Καρπενήσιον	Ποταμὸς
Ἀμφίκλεια	Καρναί (Ἅγιον Ὄρος)	Πρέβεζα
Ἀμφισσα	Καστοριά	Πύλος
Ἄνδρος	Κατερίνη	Πύργος
Ἀργοστόλιον	Κέρκυρα	Ρεθύμνη
Ἄρτα	Κιλκίς	Σέρραι
Ἀταλάντη	Κοζάνη	Σητεία (Κρήτη)
Βάμος (Κρήτη)	Κομοτινή	Σικωνία (Κιάτον)
Βέροια	Κόρινθος	Σκιάθος
Βόλος	Κύθηρα	Σουφλίον
Γέρα	Κύμη	Σπάρτη
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σύρος
Γύθειον	Λαγκαδᾶς	Τρίκαλα
Δημητσάνα	Λαμία	Τρίπολις
Διδημότειχον	Λαρίσσα	Φάρσαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Φλώρινα
Ἐδεσσα	Λευκάς	Χαλκίς
Ἐλασσών	Λήμνος	Χανιά
Ἐλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χίος
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	
Ἡράκλειον	Μεσολόγγιον	

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡῳ: Rue Emad el Dine No 17

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfiki

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας
τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.500.000